

Theology on the Web.org.uk

Making Biblical Scholarship Accessible

This document was supplied for free educational purposes. Unless it is in the public domain, it may not be sold for profit or hosted on a webserver without the permission of the copyright holder.

If you find it of help to you and would like to support the ministry of Theology on the Web, please consider using the links below:

Buy me a coffee

<https://www.buymeacoffee.com/theology>

PATREON

<https://patreon.com/theologyontheweb>

[PayPal](#)

<https://paypal.me/robbradshaw>

A table of contents for *Honeycomb* can be found here:

https://biblicalstudies.org.uk/articles_honeycomb.php

សំណុំឧកាយ Honeycomb

ព្រឹត្តិបត្រទេវសាស្ត្រទ្វេភាសា ខ្មែរ-អង់គ្លេស ផ្តល់នូវចំណេះដឹងផ្នែកព្រះគម្ពីរ
ដល់លោកអ្នក ច្រៀបដូចជាទឹកយុំផ្តល់កម្លាំងដល់អ្នកដំណើរដែលកំពុងខ្សោយល្មើស ។

A bilingual Khmer-English Theological Journal to give biblical knowledge
to its readers as a honeycomb gives strength to exhausted travelers.

ឆ្នាំទី ៣ លេខ ១
Vol. 3, No. 1

ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០២
January 2002

គម្រោងកម្មវិធីហ្វឹកហ្វឺន ធីម៉ូថេ បានបោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រ សំណុំទឹកឃ្មុំ នេះឡើង ។
ទាក់ទងតាមការិយាល័យប្រៃសណីយ៍ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៤៧៩ ភ្នំពេញ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ទូរស័ព្ទលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦ ០៥២ ទូរសារលេខ (៨៥៥) ២៣ ២១៦ ៤២០

សារអេឡិចត្រូនិច: Russell_Bowers@wvi.org

បណ្ណាធិការ Russell H. Bowers, Jr.

ផ្នែកប្រៃសម្រួល: អ៊ុន សិលា

ពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ភាសាខ្មែរ: ម៉ម បាណាបាស

ផ្នែកបច្ចេកទេស: ម៉ាក ច័ន្ទស៊ីថា

សំណេរអត្ថបទ និង ការទាក់ទងផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវដាក់ជូនមកបណ្ណាធិការ
បោះពុម្ពនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

Honeycomb is published by Training of Timothy's
Central Post Office, P.O. Box 479, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia
Email, Russell_Bowers@wvi.org
Editor, Russell H. Bowers, Jr.
Translation, Uon Seila
Khmer proofreading, Barnabas Mam
Technical support, Mark Chann Sitha

Manuscripts and communications should be addressed to the editor.
Printed in Phnom Penh, Kingdom of Cambodia.

Honeycomb

ការរក្សាសំបោរ និង ការកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គ នៃអ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំ <i>ហេង ចេង</i>	១
The Calling and Great Obligation of Church Leaders <i>Rev. HENG Cheng</i>	12
On Respecting Beliefs and People <i>Russell H. BOWERS, Jr.</i>	18
ការគោរពជំនឿ និង មនុស្ស <i>រ៉ាស៍សែល ប្រាថធីស៍</i>	២៣
ពាក់មួកការពារ <i>អ៊ូន សិលា</i>	៣២
Wearing A Helmet <i>UON Seila</i>	42
Human Rights and Responsibilities <i>Approaching a Biblical Balance</i> <i>Rolf LEPELAAR</i>	47
សិទ្ធិមនុស្ស និង ការទទួលខុសត្រូវ <i>រហ្ស ឡាវឡាវ</i>	៥៦
Jonah—The Reluctant Missionary <i>Russell H. BOWERS, Jr.</i>	72
យ៉ូណាស—មេសកថាដ៏លម្អិត <i>រ៉ាស៍សែល ប្រាថធីស៍</i>	៨១
Biography: YOURNG Soth <i>Debbi MAHER</i>	98
ការជួបជាមួយ នោករក្ស យ៉ាង សុក <i>ដេប៊ី ម៉ាហេរី</i>	១០៣
Addresses of the Training of Timothy's Board of Directors	112

First listing of an article is the language in which the article was originally written.

ការក្រាស់ហោរ និង ការកិច្ចដីខ្ពស់ នៃអ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំ

លោកគ្រូ ហេង ចេង

ក្រុមជំនុំនៃប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលរងការឈឺចាប់ជាច្រើន រហូត
ស្ទើរតែសាបសូន្យ ជាមួយជីវិតដ៏អស់សង្ឃឹមនាសម័យកាលដ៏ខ្មៅងងឹតនៃ
អតីតកាល ។ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់មានក្តីមេត្តាករុណាស្រឡាញ់ប្រជាជនកម្ពុជា
ហើយព្រះអង្គចាប់ផ្តើមតាំងពួកជំនុំព្រះអង្គឡើង តាមព្រះបន្ទូលសន្យា
របស់ផងទ្រង់ ។ អស់រយៈពេលជាងពីរទសវត្សកន្លងទៅហើយ ពួកជំនុំ
របស់ព្រះអង្គបានរីកចំរើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ទោះបីមានការលំបាក ហើយ
ខ្វះខាតដូចម្តេចក៏ដោយ ។ នៅពេលនេះក្រុមជំនុំបានរីកសាយគ្រប់ទីកន្លែង
ក្នុងប្រទេសទាំងមូល ហើយកំពុងបន្តទៅមុខទៀត ។ ព្រះជាម្ចាស់
បានដឹកនាំក្រុមជំនុំរបស់ទ្រង់ តាំងពីប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុង សភាពខ្មៅងងឹត
រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

ព្រះជាម្ចាស់ត្រូវការអ្នកដឹកនាំជាច្រើននាក់ទៀត ដើម្បីស្ថាបនាក្រុមជំនុំ
ឲ្យបានរឹងមាំឡើង ហើយរីកចំរើនប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ ព្រះវិញ្ញាណ
បរិសុទ្ធបានមានបន្ទូលតាមរយៈលោកសាវ័កប៉ូលថា៖ ខ្ញុំជាបាររបស់
ព្រះយេស៊ូគ្រីស្តដែលទ្រង់បានហៅមកធ្វើជាសាវ័ក ទាំងញែកចេញទុក

សំរាប់ដំណឹងល្អនៃព្រះ”^១ ។ ព្រះបន្ទូលនេះបង្ហាញពីការត្រាស់ហៅសំរាប់
ការងាររបស់ទ្រង់ ដែលជាបេសកកម្មដ៏សំខាន់ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យ
ចង់ឲ្យយើងជាពួកជំនុំ ជាអាស្រ័យដ៏វិសុទ្ធ ជាអ្នកដែលទទួលបានការប្រោស
លោះអំពីទ្រង់មានស្មារតី និងត្រចៀកស្តាប់ពួការត្រាស់ហៅដ៏ពិសេសនេះ
ដើម្បីឆ្លើយតបនិងសេចក្តីត្រូវការចំពោះមុខ ដែលក្រុមជំនុំត្រូវការជាចាំបាច់។
តើមនុស្សម្នាក់អាចឈានចូលក្នុងការងារបំរើព្រះ ក្នុងភារកិច្ចជាអ្នកដឹកនាំ
ក្រុមជំនុំរបស់ព្រះអង្គ ដោយរបៀបណា?

ការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់

ការត្រាស់ហៅគឺជាចំណុចដ៏សំខាន់សំរាប់អ្នកបំរើព្រះជាម្ចាស់ ។ ដ្បិត
យោងតាមព្រះបន្ទូលនៅក្នុងយ៉ូហាន ១០:១ បានបង្ហាញឲ្យយើងដឹងថា
មានទ្វារសំរាប់ចូលក្នុងក្រោលចៀម ហើយក៏មានចន្លោះផ្សេងទៀតដែរ
ដែលសំរាប់ចូលទៅក្នុងនោះ ។ ដ្បិតមានអ្នកខ្លះបានស្ទុះចូលក្នុងភារកិច្ច
ធ្វើជាអ្នកដឹកនាំ ដោយមានផែនការផ្សេងៗតាមគំនិតគេគិតទុកជាស្រេច។
អ្នកខ្លះបានទទួលយកភារកិច្ចនេះប្រដូចជាមុខរបរមួយសំរាប់ចិញ្ចឹមជីវិត។
ឯអ្នកខ្លះទៀតនោះយល់ថា ព្រោះបានផ្តល់នូវតួនាទី កិត្តិយសក្នុងឋានៈធ្វើ
ជាអ្នកដឹកនាំដ៏សំខាន់ ។ សរុបសេចក្តីមកកម្លាំងអូសទាញឲ្យចូលធ្វើជា
អ្នកបំរើប្រភេទនេះ សុទ្ធតែមិនមែនចូលតាមទ្វារនៃក្រោលចៀម ពិតប្រាក
ដសោះឡើយ ។ ដ្បិតការទាំងនេះសុទ្ធតែកកើតចេញពីសន្តិសុខនៃមហិច្ឆតា
និងអារម្មណ៍តែប៉ុណ្ណោះ ។ មនុស្សប្រភេទនេះមិនបានដើបភ្នែកមើល
ទៅរកព្រះជាម្ចាស់ដ៏ពិតប្រាកដនោះឡើយ^២ ។

---

^១ រ៉ូម ១:១
^២ ទំនុក. ១២១:១-២

ហេតុនេះ ដោយសេចក្តីជឿជាក់របស់ខ្ញុំ អ្នកដែលឈានចូលក្នុងព័ន្ធកិច្ច
បំរើព្រះអម្ចាស់ក្នុងឋានៈជាអ្នកដឹកនាំសំរាប់ដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្ទ
ត្រូវអ្នកនោះបានដឹងច្បាស់អំពីការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះសំរាប់ខ្លួន ដើម្បី
រស់នៅបំរើភារកិច្ចដែលទ្រង់ប្រគល់ឲ្យ ។ សម្លេងត្រាស់ហៅរបស់ព្រះវិ
ញាណបានលាន់ពូកែនៅក្នុងព្រលឹងវិញ្ញាណរបស់យើង វាហាក់ដូចជាចាប់
បង្ខំឲ្យយើងត្រូវតែអនុវត្តការងារដ៏ឧត្តមនេះ^១ ។ ការត្រាស់ហៅនេះ ហាក់
បីដូចជារាជបញ្ជាដ៏ដាច់ណាត់សំរាប់ជីវិតរស់នៅរបស់ខ្លួន ដែលមិនអាច
បដិសេធបាន ។

ព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅមនុស្សគ្រប់រូប សំរាប់បំរើកិច្ចការរបស់
ទ្រង់តាមបែបខុសៗគ្នា ។ ព្រះអង្គមិនបានបង្ខំយើងជាដំបូងឲ្យចូលនៅ
ក្នុងកិច្ចការនោះឡើយ មុនពេលដែលព្រះអង្គត្រាស់ហៅយើងឲ្យទៅបំរើ ព្រះ
អង្គគោរពសិទ្ធិនៃអត្តចរិក និងឧត្តមគតិរបស់យើងនៅពេលដែលទ្រង់ហៅ
យើងម្នាក់ៗនោះ ។ ការនេះឯងហើយដែលនាំឲ្យចិត្តយើងបើកចំហទទួល
នូវការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះអង្គ ។

ព្រះគម្ពីរបានផ្តល់នូវគំរូជាច្រើនដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រើក្នុងការត្រាស់
ហៅឲ្យចូលមកក្នុងការបំរើរបស់ព្រះអង្គ ។ លោកម៉ូសេជាអ្នកកង្វាល
ដែលបានឃ្វាលចៀមនៅក្នុងស្រុកមីឌាន ។ នៅក្នុងដែលគាត់កំពុងឃ្វាល
ចៀមនោះគឺឃើញទៅដល់ការរងឈឺចាប់ របស់ជនជាតិអ៊ីស្រាអែល
ដែលជាជនរួមជាតិរបស់គាត់ និងអំពើអយុត្តិធម៌ដែលគេបានប្រព្រឹត្តមក
លើពួកគេ ដូចដែលគម្ពីរបានពណ៌នានៅក្នុងជំពូក៥៧:១៨ "ឯសេចក្តី
យុត្តិធម៌បានត្រឡប់ថយចេញទៅ ហើយសេចក្តីសុចរិតក៏ឈរនៅទីឆ្ងាយ
ដ្បិតសេចក្តីពិតបានដួលនៅកណ្តាលផ្លូវ ហើយសេចក្តីទៀងត្រង់ចូលមក

^១ កូរិនថូស ៧:១៦

មិនបាន” ។ នេះគឺជាស្ថានភាពដែលព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅលោកម៉ូសេ ហើយពេលនោះគាត់ត្រូវបង្ខំចិត្តទៅតាមការត្រាស់ហៅនោះ ។

ឯចំណែកលោក អេសាយ វិញ បរិយាកាសនៃការត្រាស់ហៅផ្សេងទៅវិញ ។ លោកអេសាយអាចមានមិត្តសម្លាញ់ជាច្រើនដែលមានឋានៈជាស្តេចនៅក្នុងអាណាចក្រយូដា ជាពិសេស ស្តេច ហេសេតា ។ យោងតាមការប្រើពាក្យ និងផ្តល់ដែលប្រកបដោយប្រាជ្ញានោះ សបញ្ជាក់ឲ្យយើងដឹងថា គាត់ជាមនុស្សដែលមានការអប់រំជ្រៅជ្រះ ។ គាត់ប្រហែលជាអាចមានឱកាសរស់នៅក្នុងព្រះរាជវាំង និងក្នុងកន្លែងដែលមានបរិយាកាសល្អ មិនដូចជាលោកម៉ូសេទេ ដែលរស់នៅក្នុងវាលហោស្ថាននោះ ។ ការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ចំពោះលោកអេសាយ នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលស្តេចអ៊ីស្រាអែលសុគត^៤ ។ ពីព្រោះដោយសារតែស្តេច អ៊ីស្រាអែលជាស្តេចមួយអង្គដែលឆ្លាត ទើបប្រទេសជាតិរីកចំរើននៅក្រោមការដឹកនាំរបស់ព្រះអង្គ ហើយបណ្តាស្រុកទាំងអស់សង្ឃឹមទុកចិត្តលើស្តេចអង្គនោះ ។ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ នៅពេលដែលស្តេចនោះសុគតទៅសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់គេរលាយអស់ទៅហើយ ។ គឺហាក់បីដូចជាការទុកចិត្ត និងក្តីសង្ឃឹមដ៏រឹងមាំរបស់គេត្រូវបាក់ស្រុតអស់ទៅហើយ ។ ប្រទេសជាតិនោះត្រូវប្រឈមមុខនឹងរលំដួលនិង កើតចលាចល ។ នៅពេលនោះ បណ្តាអ្នករបស់ស្តេចអ៊ីស្រាអែល នៅទំនេរ ដោយព្រោះតែស្តេចនោះសុគត បាត់ទៅហើយនោះ លោកអេសាយមើលឃើញបណ្តាអ្នករបស់ព្រះជាម្ចាស់នៅលើបណ្តាអង្គនោះ ។ ការនេះចង់បញ្ជាក់ប្រាប់ដល់អេសាយថា គ្រិះស្ថានសំរាប់ទីពឹងរបស់លោកឺដ៍នេះមានពេលកំណត់ដែលត្រូវដួលរលំ តែគ្រិះដ៏មាំមួនរបស់ព្រះជាម្ចាស់នោះ នៅដដែលមិនផ្លាស់ប្តូរឡើយ ។ “នៅ

^៤អេសាយ ៦:១

ឆ្នាំដែលស្តេចអ៊ីស្រាអែលសុគត នោះខ្ញុំឃើញព្រះអម្ចាស់ទ្រង់គង់លើបល្ល័ង្ក
នៅទីខ្ពស់” ហើយលោកត្រឡប់ជាពួកសម្លេងសូរសៀងរបស់ព្រះអម្ចាស់
ចំពោះលោក “តើអញនឹងចាត់អ្នកណាឲ្យទៅ តើអ្នកណានឹងទៅឯអញ?”^៤
ព្រះសូរសៀងត្រាស់ហៅនៃព្រះ បានប៉ះពាល់ដល់ចិត្តរបស់អេសាយ
ហើយបង្ខំលោកឲ្យធ្វើជាហោរារបស់ព្រះ “ទូលបង្គំនៅឯនេះហើយ សូម
ចាត់ទូលបង្គំចុះ” ។

សូមយើងក្រឡេកមើលលោកយេរេមាម្តង ការត្រាស់ហៅរបស់
ព្រះជាម្ចាស់សំរាប់លោកផ្សេងពីអ្នកដទៃទៀត ។ យើងមិនបានដឹងពី
ស្ថានការណ៍នៅជុំវិញការដែលព្រះត្រាស់ហៅគាត់ឡើយ តែថ្ងៃមួយគាត់
បានឮព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះជាម្ចាស់មានបន្ទូលថា៖ “មុនដែលអញបានជប់
បង្កើតឯងនៅក្នុងពោះម្តាយនោះ អញស្គាល់ឯង ហើយកាលមុនដែលឯង
សំរាលចេញពីផ្ទៃមកនោះអញបានញែកឯងជាបរិសុទ្ធជាង ក៏បានតាំងឯង
ឡើងជាហោរារបស់អស់ទាំងសាសន៍”^៥ នេះជាព្រះសូរសៀងត្រាស់ហៅ
ពិតប្រាកដរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ គឺជាការពិតមិនមែនជាគ្លីស្រមែនោះ ឡើយ
ជាសម្លេងនៃព្រះវិញ្ញាណក្នុងដួងចិត្តដែលមិនអាចបដិសេធបាន ។ ទោះបី
មានការភ័យខ្លាចចំពោះការកិច្ចដ៏ធំនេះក៏ដោយ លោកយេរេមាត្រូវបង្ខំចិត្ត
ទទួលយកការត្រាស់ហៅនេះដោយស្មោះស្ម័គ្រ ។

នេះគ្រាន់តែជាកំរិតខ្លះនៃការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះសំរាប់អ្នកបំរើការងារ
របស់ទ្រង់សំរាប់ឲ្យយើងបានពិចារណា ។ បើសិនជាយើងពិនិត្យមើល
លើព្រះគម្ពីរថែមទៀត នោះយើងនឹងបានប្រទះឃើញការត្រាស់ហៅ
របស់ព្រះមានច្រើនទៀត ។ ហេតុនេះយើងមិនអាចនិយាយមុនថា តើព្រះ

---

^៤អេសាយ ៦:១, ៨
^៥យេរេមា ១:៥

ត្រាស់ហៅតាមរបៀបដូចម្តេចបានទេ ប្រសិនបើយើងមិនទាន់ឆ្លងកាត់ការ
ត្រាស់ហៅនេះដោយខ្លួនយើងផ្ទាល់នោះទេ ។ ពេលខ្លះការត្រាស់ហៅ
របស់ព្រះអង្គ ពេញទៅដោយភាពកក់ក្តៅវិករាយដូចនៅក្នុងទំនុកដំកើង ៣២:៨
“អញនឹងបង្ហាត់បង្រៀនឲ្យឯងស្គាល់ផ្លូវដែលឯងត្រូវដើរ អញនឹង
ទូន្មានឯងដោយភ្នែកអញមើលឯងជាប់” ។ ជួនកាលការត្រាស់ហៅ
ពេញដោយអំណាចចេស្តាដែលមិនអាចធ្វើឲ្យយើងគេចវេះឬបដិសេធ
បានឡើយ ។ ដូច្នេះការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះអង្គខុសប្លែកគ្នា ប៉ុន្តែគោល
បំណងរបស់ព្រះអង្គមានតែមួយគឺជាបេសកកម្មចំពោះពិភពលោកយើង
នេះ។ លោកសាវ័កប៉ូលបានសរសេរថា៖ “ហើយគ្រប់គ្នាគឺអស់អ្នកណា
ដែលអំពាវនាវដល់ព្រះនាមព្រះអម្ចាស់នោះនឹងបានសង្គ្រោះ ដូច្នេះ បើ
គេមិនជឿធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេអំពាវនាវដល់ព្រះបាន ហើយបើគេមិនបាន
និយាយនោះធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេជឿដល់ព្រះបាន ហើយធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេ
និយាយបាន បើគ្មានអ្នកណាប្រាប់សោះ មួយទៀតធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានអ្នក
ណាប្រាប់បាន លើកតែមានអ្នកណាចាត់ឲ្យទៅ ដូចជាមានសេចក្តីថែង
ទុកមកថា “ជើងនៃអ្នកដែលប្រកាសប្រាប់ដំណឹងល្អ ពីសេចក្តីសុខសាន្ត
ហើយថ្លែងប្រាប់ពីសេចក្តីដែលបណ្តាលឲ្យវិករាយចិត្តនោះល្អប្រពៃយ៉ាង
ណាហ្ន៎” ។

ការរំពឹងគិតចំពោះការត្រាស់ហៅ ដែលព្រះអង្គដាក់កិច្ចការនោះដល់
យើងនោះជាការប្រពៃហើយ ក្នុងយើងធ្វើជាអ្នកដឹកនាំក្នុងការងាររបស់
ព្រះអង្គ ។

ការងារដ៏ធំខ្ពង់ខ្ពស់

អ្នកណាដែលឈានចូលបេសកកម្មបំរើព្រះជាម្ចាស់ ដោយទទួល

បានការត្រាស់ហៅ និងបានយល់ពីសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ ព្រះ
ជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅយើងឲ្យមកធ្វើអ្នកទទួលមតិក្នុងរូបជាមួយនឹងព្រះ អង្គ
ហើយត្រូវមានភារកិច្ចក្នុងការថែកម្រៃលក់ចំពោះការនេះ ជាមួយអ្នក
ដទៃទៀតដែរ គឺចំពោះអ្នកមិនដែលបានទទួលដំណឹងល្អនៅឡើយ ។ ចូរ
គិតអំពីការត្រាស់ហៅ និងព្រះគុណរបស់ព្រះជាម្ចាស់នោះ យើងនឹងមាន
ការកោតខ្លាចដល់ព្រះអម្ចាស់ និងខំធ្វើការពង្រីកអាណាចក្រថ្វាយព្រះអង្គ
ទៀតផង ។

ការកោតខ្លាចដល់ព្រះអម្ចាស់នេះយើងឃើញនៅក្នុងជីវិតរបស់
សាវ័កប៉ូល ។ បន្ទាប់ពីទទួលពន្លឺនៃសេចក្តីសង្គ្រោះរួចមក លោកសាវ័ក ប៉ូល
មានការភ្ញាក់ផ្អើលយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះចំពោះ ខ្លួនគាត់ ។
ព្រះជាម្ចាស់ទ្រង់ចេញរាជបញ្ជាឲ្យលោកសាវ័កប៉ូលប្រកាសពីព្រះគុណរបស់
ព្រះអង្គ ។...ព្រះជាម្ចាស់បានផ្តល់ព្រះគុណមកខ្ញុំ គឺឲ្យខ្ញុំប្រកាសដំណឹងល្អ
ដល់សាសន៍ដទៃ ដែលមិនបានទទួលនូវភាពពេញបរិបូណ៌របស់ព្រះគ្រីស្ទ
នោះ” ។^៤ ព្រះគុណនេះជាទិព្វមានពន្លឺចាំងចែងក្នុង ជីវិតរបស់លោកប៉ូល
ដែលធ្វើឲ្យគាត់កាន់តែមានភាពកោតខ្លាចអំពីភារកិច្ចដែលព្រះប្រទានឲ្យនេះ
ពិសេសនៅពេលដែលមានការសាកល្បង ការលំបាក ឧបសគ្គ ព្រះបាន
សម្តែងព្រះគុណកាន់តែលើសលុបសំរាប់លោកថែមទៀត ។ ព្រះជាម្ចាស់
សម្តែងព្រះគុណយ៉ាងពិសេសមកលោក ប៉ូល ដូចបានចែង នៅក្នុងអេភេសូរ
៣:២ ថា៖ “អ្នករាល់គ្នាបានពូជិយាយពីការត្រួតត្រារបស់ព្រះគុណនៃព្រះ
ដែលបានប្រទានមកខ្ញុំសំរាប់អ្នករាល់គ្នា”។ គាត់បានប្រាប់ដល់ជីម៉ូថេ
“ទ្រង់បានតាំងខ្ញុំឲ្យធ្វើជាអ្នកប្រកាសប្រាប់ និង ជាសាវ័កពីការនេះឯង គឺជា
គ្រូបង្រៀនដល់ពួកសាសន៍ដទៃ ដោយជំនឿ និងសេចក្តីពិត”។ ។ នៅពេល

---

^៤ អេភេសូ ៣:៨

ដែលយើងដឹងប្រាកដពីការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះ និងភារកិច្ចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រគល់មកដល់យើង នោះធ្វើឲ្យយើងមិនអាច
នឹងបំភ្លេចបាននូវតួនាទី និងភារកិច្ចដ៏សំខាន់ដែលយើងត្រូវតែបំពេញ ។
ព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅយើងឲ្យក្លាយ ជាអ្នកដឹកនាំ និង ថែរក្សាដល់
ព្រលឹងមនុស្សដែលទ្រង់ប្រគល់មកឲ្យយើង ដើម្បីដឹកនាំចង្អុល
បង្ហាញឲ្យគេស្គាល់ផ្លូវនៃសេចក្តីពិត ។ យើងត្រូវបង្ហាញផ្លូវដល់គេ
ឲ្យគេស្គាល់ពីជំនឿពិត និងជីវិតពេញបរិបូណ៌នៅក្នុងព្រះគ្រីស្ទ ។ យើង
ត្រូវផ្តោតយកចិត្តទុកដាក់នូវភារកិច្ចដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រគល់មកឲ្យយើង ។
យើងត្រូវបំរើការងារនោះដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង ស្វែងយល់ពីរបៀប
ដែលមនុស្សសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ រស់នៅក្នុងសង្គមនោះ ប្រយោជន៍ដើម្បី
ជួយដោះស្រាយគេឲ្យរួចពីទោសករណែនាំព្រះបាទ ។ យើងត្រូវធ្វើជាចៅមហា
សំរាប់នាំយកកូនក្រមុំថ្នោងថ្មី ទៅឯព្រះគ្រីស្ទមិនសំរាប់សិរីរុងរឿងផ្ទាល់ខ្លួន
ឯងនោះឡើយ ។

ការថ្វាយខ្លួនដោយញូបូជាដ៏រស់

ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូបានលះបល្ល័ង្កដ៏ពេញសិរីរុងរឿង នាស្ថានសួគ៌
ដើម្បីយករូបភាពជាមនុស្ស រស់នៅក្នុងចំណោមមនុស្សដែលពោរពេញ
ដោយអំពើបាបក្នុងលោកិយនេះ^{១០} ដោយព្រះអង្គមកធ្វើជាកូនជាងឈើ
សាមញ្ញម្នាក់ ។ សូមឲ្យយើងបង្អង់គំនិតពីរឿងដទៃទៀតមកពិចារណាអំពី
ឧបករណ៍ជាងឈើវិញម្តង តើមានអត្ថន័យ និងប្រៀបធៀបដល់យើង?
ជាងឈើគ្រប់រូបតែងតែមានឧបករណ៍គ្រប់មុខសំរាប់ថ្លែងឈើ ។ គឺគាត់

---

^{១១} ជីម៉ូរេ ២:៧
^{១០} យ៉ូហាន ១:៤

មានទាំងរបស់ពិសេស និងរបស់ធម្មតា ដែលជារបស់សាមញ្ញ ។ តើយើង ចង់ក្លាយជាឧបករណ៍ណាមួយនៅក្នុងកណ្តាប់ព្រះហស្តរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដើម្បីឲ្យព្រះអង្គប្រើឬទេ? ។ នៅក្នុងបទគម្ពីរ ២ដើម្បីថេ ២:២០-២១បាន ចែងថា៖ “នៅក្នុងផ្ទះធំ មិនមែនមានសុទ្ធតែប្រដាប់មាសប្រាក់ម្យ៉ាងទេ គឺ មានប្រដាប់ធ្វើពីឈើ ហើយពីដីដែរ ខ្លះសំរាប់ការប្រសើរ ខ្លះសំរាប់ការ អាប់អោនវិញ ដូច្នេះ បើអ្នកបានសំអាតខ្លួន ពីសេចក្តីទាំងនោះ អ្នកនោះ នឹងបានជាប្រដាប់សំរាប់ការប្រសើរ ដោយបានញែកជាបរិសុទ្ធ ហើយក៏ មានប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់ផង ទុកជាប្រដាប់ដែលបានរៀបចំសំរាប់ការល្អ គ្រប់ជំពូក” ។

តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឲ្យក្លាយជាប្រដាប់ដែលបានរៀបចំការល្អសំរាប់ ទ្រង់? មានតែវិធីមួយគត់ គឺថ្វាយជីវិតខ្លួនដល់ទ្រង់ទុកដូចជាយញ្ញបូជារស់ គឺមានន័យថាមិនបន្ទុល់ទុកអ្វីសំរាប់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ ។ ពោលគឺ យើងមិនបានពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើសតិបញ្ញារបស់ខ្លួនឡើយ ឬអ្នក អាងពីការពិសោធន៍បានមកពីការរៀនពីសៀវភៅណាមួយ ឬសាលាណាមួយ ដើម្បីបំរើព្រះអង្គនោះឡើយ ។ គឺមានតែសាលាមួយដែលហ្វឹកហ្វឺនយើង ជាសាលាដែលមិនកើតឡើងដោយដៃមនុស្ស ។ បើយើងចង់បំរើការងារ មានប្រសិទ្ធិភាពត្រូវស្ម័គ្រចិត្តចូលរៀននៅទីនោះ សាលានោះ គឺការសាក ល្បង ហើយត្រូវបស់យើងគឺឧបសគ្គ ដើម្បីឲ្យយើងពុះពារឆ្លងកាត់ដោយ ខ្លួនឯង ។ តើនរណាអាចប្រឡងជាប់ចេញពីសាលាបែបនេះ? គឺអ្នក ដែលទ្រាំទ្រ នឹងការឈឺចាប់ ការសាកល្បងកាត់តែច្រើននោះ កាត់តែមាន ប្រយោជន៍ក្នុងការរីកចម្រើនដល់អ្នកបំរើព្រះកាត់តែខ្លាំង ។ សាវ័កប៉ូលបាន បញ្ជាក់ថា៖ “យើងនៅតែអ្នកក្នុងកាលដែលមានទុក្ខលំបាកដែរ”^{១១} ។

^{១១} ម ៥:១-៥; ១ ពេត្រុស ៤:១២-១៣; យ៉ាកុប ១:២-៣

សូមរំលឹកឡើងវិញពីឧបករណ៍របស់ជាងឈើវិញម្តងទៀត ។ ឧបករណ៍ដែលជាងយកមកប្រើច្រើន ទើបដឹងពីគុណភាពរបស់វា ថាតើល្អឬមិនល្អ ឬក៏ប្រើចំពោះឈើដែលរឹង ហើយនិងនៅជាប់បានយូរនោះឯង ដែលជាឧបករណ៍ដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់ព្រះអង្គ ។ យើងជួនកាលអ្នក ពិសមត្ថភាពរបស់យើងក្នុងការបំពេញព្រះម្ចាស់ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលយើង ចូលប្រឡូកនៅក្នុងសមរម្យមិនការងារពិតប្រាកដនោះ ទើបយើង (និង អ្នកដទៃ) បានដឹងថាតើព្រះជាម្ចាស់បានរាប់យើង ជាផ្ទៃដែកឈូស ឬផ្ទៃ ពន្លាក ដែលអាចបុកទម្ងន់ឈើរឹងបាននោះ ។ តើខ្ញុំជាផ្ទៃដែកឈូស ឬផ្ទៃ ពន្លាកដែលបានលត់ក្នុងភ្លើងឲ្យបានក្លាយជាដែកថែបដ៏រឹងមាំអាចទម្ងន់ ឈើរឹងបាន ឬក៏ទង់ជ្រាយពេកមិនអាចប្រើបាននោះ?

លោក ម៉ូឌី បានថ្វាយជីវិតរបស់លោកសំរាប់ការងាររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ គាត់បានក្លាយទៅជាឧបករណ៍ដ៏មានតម្លៃ និងមានប្រយោជន៍នៅក្នុង កណ្តាប់ព្រះហស្តរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ថ្វីបើលោកកើតនៅក្នុងគ្រួសារក្រខ្វះ ត្រង់នៅក្នុងតំបន់ ឆតហៀល នៅក្នុងរដ្ឋ ម៉ាសាឈូសេត សហរដ្ឋអាមេរិក នៅក្នុងឆ្នាំ១៨៣៧ ។ គាត់បានក្លាយទៅជាវិរបុរសនៃអ្នកសរសើរតម្កើង ព្រះជាម្ចាស់ដោយជំនឿលើព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទរបស់លោក ។ ព្រះជាម្ចាស់បាន ប្រើប្រាស់លោកសំរាប់មហាបេសកកម្មរបស់ព្រះអង្គ តាមរយៈជីវិត របស់លោក៖

- ១. លោកថ្វាយខ្លួនជាយញ្ញបូជារស ដោយមិនទុកអ្វីសំរាប់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនសោះ ។
- ២. លោកជាមនុស្សដែលអធិស្ឋាន ទុកចិត្តលើព្រះជាម្ចាស់ទាំង ស្រុងអស់ពីដួងចិត្ត ។
- ៣. លោករៀនសូត្រ និងធ្វើតាមព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។
- ៤. លោកជាមនុស្សអត់ផ្គត់ ស្សីទ្រាំ និងសុភាព ។

ការត្រាស់ហៅ និង ការកិច្ចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ នៃអ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំ ១១

- ៥. លោកបានដោះរួចពីការលោភលន់ប្រាក់កាក់ ។
- ៦. លោកមានចិត្តឆេះឆ្កួលអាណិតមេត្តាដល់មនុស្សដែលកំពុង បាត់បង់ក្នុងអំពើបាប ។
- ៧. លោកបានទទួលអំណាចពីស្ថានដ៏ខ្ពស់ គឺជាការជ្រមុជ ដោយ អំណាចនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ។

សូមឲ្យបងប្អូនបានក្លាយជាឧបករណ៍របស់ព្រះសំរាប់បំរើព្រះអង្គតាម ការត្រាស់ហៅដែលព្រះទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ដើម្បីដំណឹងល្អដល់ ប្រជាជនកម្ពុជា រាប់លាននាក់ដែលរង់ចាំក្តីសង្ឃឹមពីទីងងឹត ។

The Calling and Great Obligation of Church Leaders

Rev. HENG Cheng

The Cambodian Church went through so much suffering that it nearly perished in the hopeless Dark Age of years past. But God has a compassionate love for Cambodians, and rekindled his church as promised in his word. For nearly two decades now his church has been growing steadily year by year, even though there are some difficulties and not enough resources. At this point the church is growing everywhere throughout the country; the Kingdom of God keeps advancing. God is at work although this nation was in a Dark Age until recently.

God needs more leaders to develop the church—to make it stronger and more sustainable. The Holy Spirit spoke through Paul: “From Paul, a servant of Christ Jesus and an apostle chosen and called by God to preach his Good News.”¹ This verse shows God’s call of Paul to do his work—the great mission God wants his church and his sacred people to undertake. We need an attentive ear to hear his special call in order to respond to the great need the church faces these days. How can a person step in to serve God in church leadership?

---

¹Rom 1:1.

God's Call

A divine call is essential for a person to truly be God's servant. According to John 10:1, there is a proper gate that leads into the sheep pen, as well as inappropriate ways to enter. Similarly, there are individuals who jump into the work of leadership with their own plans and agendas. Some see Christian service chiefly as an opportunity to earn a living. Others come seeking the title and status of great leaders. In short, this kind of servant has not entered the sheep pen the proper way—through the gate. This kind of motive stems only from ambition and feeling. A person so motivated does not look up to God.²

Therefore I strongly believe that anyone who steps into a leadership role to minister the Good News of Christ should know clearly that God has called him or her to the task. The voice of calling from the Holy Spirit vibrates in our spirits and compels us to serve in his great task.³ This calling becomes an imperative that we cannot avoid.

God calls different people in different ways, though a common thread runs through this variety. He does not first force us into a common mold before he summons us to serve, but respects both our individual station in life and our common sense. This common sense leads us to open our hearts to accept his call.

The Bible gives examples of different methods by which God has called. Moses was a shepherd tending sheep in Midian. As he followed the flocks he doubtless recalled the suffering of his fellow Israelites and the injustice practiced against them as described years later in Isaiah 59:14—"So justice is driven back, and righteousness stands at a distance; truth has stumbled in the streets, honesty cannot enter." This was the situation from which God called Moses, and he was compelled to follow.

Isaiah's experience was different. Isaiah may have been a friend of several of Judah's kings, particularly Hezekiah. His rich vocabulary and imagery suggests that he was well educated, and he may have spent time in the palace and lived in a pleasant environment,

---

²Ps 121:1-2.

³1 Cor 9:16.

unlike the desert that was Moses' home. Isaiah's call came "in the year that king Uzziah died."⁴ Because Uzziah was clever, the country had prospered under his reign, and the people placed their hope in him. But now at Uzziah's death their hope was falling apart. It looked like their strong trust and hope was going to collapse. The country possibly faced breakdown and turmoil. When Uzziah's throne was vacated because of his death, Isaiah saw the Lord seated on that throne. These events showed Isaiah that this world will end some day because it exists in time, but the foundation of God's reign will last forever and never change. "In the year that King Uzziah died, I saw the Lord seated on a throne, high and exalted," and "heard the voice of the Lord saying, 'Whom shall I send? And who will go for us?'"⁵ The voice of the Lord touched Isaiah's heart and made him serve the Lord as a prophet. "Here am I. Send me!"

Jeremiah's calling was different still. We are not told the circumstances that surrounded his call, but one day he heard the voice of the Lord saying, "Before I formed you in the womb I knew you, before you were born I set you apart; I appointed you as a prophet to the nations."⁶ This was the voice of God's calling. It was real and not a daydream; it was the voice of the Spirit in his heart that he could not reject. Even though he was afraid of the great task he nevertheless accepted the call wholeheartedly.

These are just a few of the various ways God has called his servants. If we examined the Bible further we would find still other instances.

Therefore we cannot say specifically how God may call—whether in this way or that—until we have gone through the experience ourselves. Sometimes his invitation is full of comfort, as in Psalm 32:8, "I will instruct you and teach you in the way you should go; I will counsel you and watch over you." Sometimes it is full of power that we cannot escape or reject. So the call comes in different forms, but with the same purpose of advancing his mission to the world. Paul

---

⁴Isa 6:1.

⁵Isa 6:1, 8.

⁶Jer 1:5.

wrote, “‘Everyone who calls on the name of the Lord will be saved.’ How, then, can they call on the one they have not believed in? And how can they believe in the one of whom they have not heard? And how can they hear without someone preaching to them? And how can they preach unless they are sent? As it is written, ‘How beautiful are the feet of those who bring good news!’”⁷

Concentrating on the call by which God entrusts his task to us is an excellent thing for us to do as leaders in God’s work.

A Great Task

Those who accept the Lord’s mission when he calls will understand the glory of God. God graciously invites us to be his coheirs, and we are commissioned to share his offer with others who have not yet heard the Good News. Thinking about the call and grace of God will inspire us to fear the Lord and advance his kingdom.

This fear of the Lord dominated Paul’s life. After receiving salvation, Paul was surprised at God’s call to him. God commanded that Paul proclaim his grace. “. . . [T]his grace was given me: to preach to the Gentiles the unsearchable riches of Christ.”⁸ God’s call shone brightly in Paul’s mind and moved him to fear the Lord and continue working in times of trial. God manifested special grace to Paul as described in Ephesians 3:2—“Surely you have heard about the administration of God’s grace that was given to me for you.” He told Timothy, “I was appointed a herald and an apostle—I am telling the truth, I am not lying—and a teacher of the true faith to the Gentiles.”⁹ When we know for sure that God has called us, and recognize the greatness of his task, we cannot neglect our duty. God has commissioned us to point the way—to serve as soul physicians for the people whom God has entrusted to us. We should show them the way to the true faith and the abundant life in Christ. We should pay attention to the duty God has given us. We have to take it seriously and search how people should live in present society in order to deliver them from the slavery

---

⁷Rom 10:13–15.

⁸Eph 3:8.

⁹1 Tim 2:7.

of sin. We must be persons who bring to Christ his pure bride—who do not seek their own glory.

A Living Sacrifice

The Lord Jesus Christ left his glorious throne in heaven to become man and live among us in this sinful world¹⁰ by becoming a son of a simple carpenter. Let us consider the tools of a carpenter and what they can teach us. Each carpenter owns many kinds of tools he uses to carve wood. He has both specialized and common, simple tools. Which kind do we want to become for God to use? 2 Timothy 2:20–21 teaches, “In a large house there are articles not only of gold and silver, but also of wood and clay; some are for noble purposes and some for ignoble. If a man cleanses himself from the latter, he will be an instrument for noble purposes, made holy, useful to the Master and prepared to do any good work.”

How can we become a good tool for the Lord? There is only one way—namely to offer our lives to him as a living sacrifice and spare nothing for our own benefit. We should not rely on our own experiences or knowledge derived from any particular book or school. There is only one ultimate training institute, and it is not from the hand of man. If we want to serve God effectively we have to enroll in his school of testing, and our teachers will be the obstacles we personally go through. Who can graduate out of this kind of school? The one who learns endurance through suffering. More trials improve the servant of the Lord. Paul said, “We rejoice in our sufferings.”¹¹ Please be reminded of the carpenter’s tools again. The tools that the carpenter relies upon for his most important projects, or to use on the toughest and longest-lasting woods, are those that are his best. We sometimes casually boast of our capacity to serve the Lord, but it is when we actually enter the real battle that we (and others) will learn whether or not God considers us his trustworthy plane or chisel that can go through hard wood. Am I a plane or chisel blade that has been suffi-

---

¹⁰John 1:14.

¹¹Rom 5:1–5; 1 Pet 4:12–13; Jas 1:2–3.

ciently tempered to work tough wood, or am I too soft to be of much use?

Dwight L. Moody dedicated his life to God's work. He became a valuable tool in God's hands, even though he was born in a poor family in Northfield, Massachusetts, U.S.A., in 1837. He became a hero in praising God through his faith in Jesus Christ. The Lord used him greatly throughout his life.

1. He offered his life as a living sacrifice without withholding anything for himself.
2. He was a man of prayer who wholeheartedly trusted God.
3. He learned and followed the words of God.
4. He was patient, enduring, and gentle.
5. He was free from greed.
6. He burned with compassion for the lost.
7. He was baptized in the Holy Spirit from the Most High.

May my brothers and sisters become tools that God uses as he wills to bring good news to millions in Cambodia waiting in darkness for lives with hope.

On Respecting Beliefs and People

Russell H. BOWERS, Jr.

A letter to the editor of the *Cambodia Daily* published on February 18, 1999, pondered how Christians should relate to other religions. The *Daily* entitled that letter, “Good Christians Respect Beliefs of Others.”

But is that true? Do Christians respect *beliefs*, or do we rather respect *the people who hold them*? Should we not distinguish between these two?

Without question Christians should respect *people*. James warns us not to curse our fellow humans, each of whom is made in God’s likeness.¹ Jesus welcomed all kinds of people to hear him—rich and poor, educated and ignorant, powerful and weak. To him they were equally *people*; their social and economic status mattered little compared with that. Jesus did not try to attract attention to himself by denouncing others. He did denounce when necessary, of course, but this was not his preferred or characteristic style. Rather, as Isaiah foretold Jesus generally exercised a quiet ministry of good words and good deeds:

---

¹Jas 3:9–10.

*Here is my servant whom I have chosen,
 the one I love, in whom I delight;
 I will put my Spirit on him,
 and he will proclaim justice to the nations.
 He will not quarrel or cry out;
 no one will hear his voice in the streets.
 A bruised reed he will not break,
 and a smoldering wick he will not snuff out,
 till he leads justice to victory.
 In his name the nations will put their hope.*

Peter instructs that even when we are in the midst of defending our faith we should present our answers “with gentleness and respect.”² So obviously Christians should respect *people*.

But what about *beliefs*? The English word “respect” means both “to consider worthy of high regard (often after careful assessment),” and “to refrain from interfering with.” All who value democracy and the rule of law “respect” religions other than one’s own (assuming they do not advocate violence or other crimes) in the sense that they “restrain from interfering with” them—that is, they allow them to be practiced, and they defend their right to exist. In his parable in Matthew 13 Jesus instructed his servants not to uproot tares, but to permit them to grow to the end of the age. So we “respect” different religious beliefs in the sense that we acknowledge their right to exist.³ But that does not mean we “respect” them in the sense that we consider what they teach “worthy of high regard.” Nor does it mean we do not labor to dissuade people from believing them.

As unpopular as it is in postmodern society, some ideas, beliefs, practices, and religions are just plain *wrong*. They are therefore unworthy of high regard and perpetuation.

George Washington led America’s war for independence and was its first president. He refused high honors for himself, feared

---

²1 Pet 3:15–16.

³There are, of course, some beliefs and practices that governments must suppress. Shouting “Fire!” in a crowded theater is one. That is a separate issue that the present article will not address.

God, and served his country well. In his sixty-seventh year he fell ill. His physicians agreed he had “bad blood” that must be drained from his body. Four times they drained it—and as a result Washington died. Standard eighteenth-century medical wisdom was wrong and killed the man. If I were a physician attending a patient today I would not “respect” a treatment plan that advocated such bloodletting. The only responsible course of action would be to argue against it, demonstrate its errors, and urge a sounder treatment. To do less would be to shirk my duty.

There are many beliefs that I do not “respect”: the anti-Semitism of Adolph Hitler; the hedonism of Hugh Hefner; the genocidal mania of Pol Pot; the nihilism of the Columbine High School murderers; the callousness of those who crash airliners into skyscrapers. These and other philosophies are objectively and horrendously *wrong*, and I do not respect them.

The same holds in religion. Christians are not those who have simply taken a Kierkegaardian leap into the void and decided, out of all the religions and philosophies out there, to mindlessly opt for Christianity. Rather, we believe that biblical Christianity is *objectively true*, that Jesus of Nazareth is *in fact* uniquely the Son of God, and that his death and resurrection provide the only way to forgiveness and eternal life. That is what being a Christian means. By implication other “ways” are wrong. They may be popular and practiced by millions, but in the end turn out to be spiritual bloodletting.

So while we recognize that many people do not believe these truths and consequently follow other ideologies, and while we both respect them as people and do not forcibly deny their right to hold to different faiths, we need not “respect” the beliefs themselves. In many cases, to do so would be to abandon the faith we ourselves claim.

If we wish to be biblical, there may be times when we decry error. The same Jesus who welcomed all people excoriated the hypocrisy of the Pharisees in Matthew 23. Elijah mocked the prophets of Baal.⁴ The Psalmist berated the folly of the atheist.⁵ Paul called

---

⁴1 Ki 18:27.

⁵Ps 14:53.

Elymas a “child of the devil and an enemy of everything that is right”⁶ (not exactly a cordial or “respectful” statement). In these cases, those who espoused error had so consciously and culpably identified themselves with it that they as persons were virtually indistinguishable from their beliefs, and so themselves had to be opposed. He told the Athenians that their religion was wrong, and urged repentance from such “ignorance.”⁷ Good Christians do not smile benignly at theological error that will thrust its adherents to eternal doom, just as good physicians do not accede to bloodletting plans when medication is required. As Stott once observed, to be “intellectually tolerant of opinions we know to be false” is “unprincipled indulgence.”⁸

Two caveats for Christians. First, we should recognize that rejection of a person’s religious (or medical) beliefs does not require us to reject all else he is and does. Much in non-Christian culture is beautiful and worth celebrating. As has been said, “we can trust and respect, even have as a friend who can be relied on, a member of the Flat Earth Society, even though we know that his cosmological views are less than accurate.”⁹ There are many warm, moral, community-minded Buddhists, Muslims, Hindus, and other non-Christians. Rejection of their faith implies neither rejection of them as persons, nor out-of-hand dismissal of their other beliefs.

Second, Christians have sometimes assumed they have all the truth while the non-Christian world has none. That is wrong. Acting on this presumption may cause us to repeat the embarrassing error of Abraham, the believer and friend of God, who lied to Abimelech about Sarah because he thought, “There is surely no fear of God in this place.”¹⁰ But Abimelech was the one who heard from God, and this

---

⁶Acts 13:10.

⁷Acts 17:29–30.

⁸John Stott, *Involvement: Being a Responsible Christian in a Non-Christian Society*, vol. 1 (Old Tappan, New Jersey: Revell, 1985), 78.

⁹Paul Griffiths and Delmas Lewis, “On Grading Religions, Seeking Truth, and Being Nice to People—A Reply to Professor Hick,” *Religious Studies* 19 (1983): 79.

¹⁰Gen 20:11.

pagan king then turned and rebuked God's deaf prophet. Likewise godly King Josiah "would not listen to what Neco [king of Egypt] had said at God's command,"¹¹ and so rode to his death on the plain of Megiddo. Christians need to learn what Paul argued to the Jews in Romans 2—that those who *profess* correct propositional truth may *act* less righteously than those without it, and may in the end prove less acceptable to God. Having heard and believed the great things that God has done through Christ does not justify the Christian in being proud of having heard and believed.

So do we "respect" the beliefs of others? Not necessarily. We respect the people who hold them, and endorse their right to do so. They are our co-workers, our neighbors, our fellow-citizens, our friends. We should invite them into our homes and visit freely in theirs. We can enjoy socializing and working with them on many levels. But if we love them, we will at times earnestly share the Christ who can save them, urging that they abandon the false doctrines they may sincerely believe.

---

¹¹2 Chron 35:22.

ការគោរពជំនឿ និង មនុស្ស

លោក វ៉ាន់ស៊ែល បារ៉េស៊ី

មានសំបុត្រមួយច្បាប់ ដែលគេសរសេរផ្ញើទៅកាន់ទីស្នាក់ការសារពត៌មាន Cambodia Daily កាលពីប៉ុន្មានខែមុន ដែលមានពិចារណាថា តើគ្រីស្ទបរិស័ទគួរទាក់ទងឲ្យបានប្រសើរយ៉ាងដូចម្តេចទៅ ចំពោះសាសនាដទៃនោះ ។ សារពត៌មាននោះបានដាក់ចំណងជើងលើសំបុត្រនោះថា “គ្រីស្ទបរិស័ទដ៏ល្អ គឺចេះគោរពដល់ជំនឿរបស់អ្នកដទៃ ។”

ប៉ុន្តែតើរឿងនោះពិតដែរឬទេ? តើគ្រីស្ទបរិស័ទគោរពដល់ជំនឿទាំងឡាយនោះ ឬ គោរពដល់មនុស្ស ដែលបានកាន់តាមជំនឿនោះ? តើយើងមិនគួរកំណត់ឲ្យបាននូវភាពខុសគ្នាទាំងពីរនោះទេឬអី?

ដោយមិនបានឆ្ងល់សង្ស័យអ្វីឡើយ គ្រីស្ទបរិស័ទត្រូវតែចេះគោរពដល់មនុស្សរួចស្រាប់ទៅហើយ ។ លោក យ៉ាកុប បានព្រមានយើងមិនឲ្យដាក់បណ្តាសាដល់មនុស្សដូចគ្នា ដោយព្រោះយើងម្នាក់ៗត្រូវបានព្រះបង្កើតមកជារូបរាង ឬតំណាងរបស់ព្រះជាម្ចាស់^១ ។ ព្រះយេស៊ូ

^១យ៉ាកុប ៣:៩-១០

បានស្វាគមន៍ មនុស្សគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ដែលមកស្តាប់ដល់ព្រះអង្គ គឺមិនថាអ្នកមាន ឬ អ្នកក្រ, អ្នកប្រាជ្ញ ឬ អ្នកល្ងង់ខ្លៅ, អ្នកមានអំណាច ឬ អ្នក ទន់ខ្សោយឡើយ ។ ចំពោះព្រះអង្គ មនុស្សទាំងអស់គឺមានតម្លៃស្មើគ្នា ឋានៈ និង ជីវភាពផ្លូវការ ឬ ខ្វះខាតខ្សោយ មិនចាំបាច់អ្វីឡើយក្នុងការប្រៀបធៀបនោះ។ ព្រះយេស៊ូមិនបានព្យាយាមទាក់ទាញចិត្តមនុស្សទាំងឡាយ ឲ្យមកយក ចិត្តទុកដាក់លើព្រះអង្គផ្ទាល់ ដោយសារតែព្រះអង្គផ្តន្ទាទោសដល់អ្នក ដទៃនោះឡើយ ។ តាមពិតទៅព្រះអង្គបានផ្តន្ទាទោសមែន នៅពេល ដែលចាំបាច់ ប៉ុន្តែមិនមែនជាការដែលព្រះគាប់ព្រះហឫទ័យចង់ធ្វើបែបនោះ ឬក៏ជាលក្ខណៈនៃវិធីសាស្ត្រដែលព្រះអង្គត្រូវធ្វើនោះឡើយ ។ តែផ្ទុយ ទៅវិញ ដូចដែលព្យាករី អេសាយ បានទាយពីព្រះយេស៊ូ ដែលជា ទូទៅព័ន្ធកិច្ចរបស់ព្រះយេស៊ូ គឺជាព័ន្ធកិច្ចដ៏ស្ងប់ស្ងាត់មួយនៃពាក្យសំដីល្អ និង អំពើល្អគឺ:

លោកនេះហើយ ជាអ្នកបំរើ ដែលយើងគាំទ្រ ជាអ្នកដែលយើងបាន ជ្រើសរើស និង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់យើង ។ យើងដាក់វិញ្ញាណរបស់យើង លើលោក ។ លោកនឹងបង្ហាញឲ្យប្រជាជាតិទាំងឡាយស្គាល់ការវិនិច្ឆ័យ ។ លោកមិនស្រែក ឬ គំហកក់ហែងដាក់នរណាឡើយ ហើយក៏មិនបន្លឺសម្លេង នៅតាមផ្លូវដែរ ។ លោកនឹងមិនកាត់ផ្តាច់ដើមត្រែងណា ដែលទក់ហើយនោះទេ ហើយលោកក៏មិនពន្លត់ភ្លើង ដែលហៀបនឹងរលត់នោះដែរ លោកនឹងនាំ មកនូវការវិនិច្ឆ័យពិតមែន! លោកនឹងមិនទន់ខ្សោយឡើយ លោកអង់អាចជានិច្ច រហូតទាល់តែធ្វើឲ្យមានការវិនិច្ឆ័យនៅលើផែនដី ហើយមនុស្សនៅតាមកោះ នានានាំគ្នារង់ចាំទទួលវិន័យពីលោក ។

លោក ពេត្រុស បង្រៀនថា សូម្បីតែនៅពេលដែលយើងស្ថិតនៅក្នុង ស្ថានភាពនៃការប្រឆាំងគ្នា ដើម្បីការពារជំនឿរបស់យើងក៏ដោយ យើង

ត្រូវបង្ហាញនូវចម្លើយរបស់យើង “ដោយសុភាព និង ដោយការគោរព ។”^២
ដូច្នេះជាការប្រាកដជាក់ច្បាស់ទៅហើយ ដែលគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវគោរពដល់
មនុស្សដទៃទៀត^៣ ។

ប៉ុន្តែចុះពីរឿងជំនឿនោះយ៉ាងដូចម្តេចដែរ? នៅក្នុងភាសា
អង់គ្លេសពាក្យ ថា respect ខ្មែរប្រែថា “គោរព” នោះគឺមានន័យថា ការ
គិតពិចារណានៃការរាប់អានឲ្យតម្លៃយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ (ដែលជារឿយៗ
បន្ទាប់ពីការប៉ាន់ប្រមាណដោយប្រុងប្រយ័ត្ន) ហើយមានន័យទៀតថា
“មិនទៅរំខានយ៉ាងអ្វីឡើយ” ។ ចំពោះមនុស្សទាំងឡាយណា ដែលឲ្យ
តម្លៃលើលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ និង លើក្បួនច្បាប់ “គោរព” ដល់សាសនាដទៃ
លើសអ្វីដែលជារបស់ខ្លួនឯងទៅទៀត (គឺសន្មត់ថា គេមិនគាំទ្រលើអំពើ
ហិង្សា ឬ អំពើឧក្រិដ្ឋផ្សេងៗឡើយ គឺមានន័យថា ពួកគេ “មិនទៅជាប់ពាក់ព័ន្ធ
ជាមួយ” អំពើអស់ទាំងនេះ គឺថាអនុញ្ញាតឲ្យគេកាន់តាមជំនឿរបស់គេ និង
ការពារសិទ្ធិរបស់គេ ។ នៅក្នុងរឿងប្រៀបប្រដូចរបស់ព្រះយេស៊ូ
នៅក្នុងម៉ាថាយ ១៣ ព្រះអង្គបានបង្រៀនដល់អ្នកបម្រើរបស់ព្រះអង្គ មិនឲ្យ
ដកស្រង់ដៃចេញ ប៉ុន្តែចូរទុកឲ្យវាដុះត្រាចុងក្រោយ ។ ដូច្នេះយើង “គោរព”
រាប់អានដល់ជំនឿនៃសាសនាផ្សេងៗ ក្នុងន័យថា យើងទទួលស្គាល់
សិទ្ធិរបស់គេ ក្នុងការកាន់ជំនឿសាសនានោះ។ ប៉ុន្តែការនោះមិនមែន
មានន័យថា យើង “គោរព” ដល់គេក្នុងន័យថា យើងគិតថា អ្វីដែល
គេបង្រៀននោះ “ត្រឹមត្រូវគួរឲ្យទទួលយក” បាននោះឡើយ ឬក៏មិន

^២ ពេត្រុស ៣:១៥-១៦

^៣ ជាការពិតណាស់ មានជំនឿ និងការអនុវត្តន៍ខ្លះ ដែលរដ្ឋាភិបាលត្រូវ
ហាមឃាត់។ ចំពោះការស្រែកថា “ភ្លើងចេះហើយ!” នៅចំណោមមនុស្សអ្នកអរនៅក្នុង
រោងរោងមួយដែរ។ នោះគឺជារឿងមួយផ្សេងដែលមិនបានលើកមកនិយាយទេ។

មែនមានន័យថា ឱបដៃមើលមិនធ្វើអ្វីសោះ បណ្តោយឲ្យមនុស្សទៅ ជឿលើការអះអាងរបស់គេនោះដែរ ។

ដូចកាលក្នុងសង្គមមនុស្សមុនពេលចូលយុគសម័យទំនើប ដែល មិនសូវមានគេនិយមច្រើនប៉ុន្មាននោះ មានការយល់ឃើញខ្លះ ជំនឿ ទំនៀមទម្លាប់ និង សាសនាខ្លះៗ នោះគឺខុសឆ្គងទាំងស្រុងតែម្តង ។ ហេតុដូច្នោះហើយ ទើបសាសនា និង ទំនៀមទម្លាប់ទាំងនោះគ្មានតម្លៃ គ្រប់គ្រាន់ឲ្យមានមនុស្សគោរពរាប់អាន និង កាន់តាមបានយូរអង្វែង ។

លោក ជេ វ៉ាស៊ីនតោន បានដឹកនាំសង្គ្រាមរបស់អាមេរិកកាំង ដើម្បីទាមទារឯករាជ្យ និង ក៏ជាប្រធានាធិបតីទីមួយរបស់ប្រទេសអាមេរិក។ គាត់បានបដិសេធចំពោះការទទួលកិត្តិយសខ្ពង់ខ្ពស់សម្រាប់ខ្លួនឯង គាត់ជា មនុស្សដែលកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់ និង បំរើប្រទេសរបស់គាត់បាន យ៉ាងល្អប្រសើរ ។ នៅពេលដែលគាត់មានអាយុ ៦៧ ឆ្នាំ គាត់ធ្លាក់ខ្លួនឈឺ ។ គ្រូពេទ្យរបស់គាត់យល់ស្របថាគាត់មាន “ឈាមមិនល្អ” ទើបបណ្តាលឲ្យ គាត់ឈឺ ដូច្នោះគេត្រូវតែបង្ហូរឈាមឲ្យចេញពីខ្លួនរបស់គាត់ ។ ពួកវេជ្ជបណ្ឌិត បានបង្ហូរឈាមរបស់គាត់ ៤ដង ដោយហេតុនោះទើប លោក វ៉ាស៊ីនតោន ខ្សោះឈាមស្លាប់ ។ គតិបណ្ឌិតផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រសម័យសតវត្សទី ១៨ នោះមិនត្រឹមត្រូវឡើយ ទើបបានជាធ្វើឲ្យគាត់ស្លាប់ ។ បើសិនជា វេជ្ជបណ្ឌិតសម័យឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិនព្រម “គោរពតាម” ឬជឿតាមការព្យាបាល តាមបែបបង្ហូរឈាមនោះឡើយ ។ ការងារដ៏ត្រឹមត្រូវចំពោះខ្ញុំដែលខ្ញុំ ត្រូវធ្វើនោះ គឺត្រូវប្រឆាំងនឹងការព្យាបាលបែបនេះ បង្ហាញឲ្យគេដឹងថា ការធ្វើបែបនោះខុសឆ្គងទេ និង ជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យគេប្រើរបៀបព្យាបាល មួយដែលល្អជាងនេះ ។ ការធ្វើមិនដឹង មិនព្រ ោះគឺជាការសម្តែងកសុខ តែម្នាក់ឯង ។

មានជំនឿជាច្រើន ដែលខ្ញុំមិន “គោរពតាម” គឺ៖ គោលនយោបាយ

សង្គមជាតិនិយម និង គោលគំនិតស្តាប់ដល់សាសនាយុដារបស់លោក
អាឌុល អឺត្រូវ ទស្សនវិជ្ជានៃការរស់នៅយ៉ាងសប្បាយបែបសម្ភារៈ
និយមរបស់ ហាក់ ហៃហ្វូអ៊ែរ ទស្សនៈនៃការប្រល័យពូជសាសន៍របស់
ចូសែហ្វ ស្តាលីន, សាដាម ហ្វីសេន និង ប៉ុល ពត ការសម្លាប់សិស្សសាលា
យ៉ាងរង្គាលនៅក្នុងប្រទេសប៊ី ពួកអ្នកដែលគ្មានចិត្តមេត្តាប្រហារជីវិតមនុស្ស បើក
យន្តហោះបុកអាគារខ្ពស់ៗ ។ ជំនឿ និង ទស្សនវិជ្ជាទាំងនេះ គឺពិតជាខុសឆ្គង
និងគួរឲ្យព្រឺប្រឺចមែនទែន ហើយខ្ញុំក៏មិនគោរពតាមជំនឿ និងទស្សនវិជ្ជា
បែបនោះឡើយ ។

ការកាត់សាសនា ក៏បែបដូចគ្នានេះដែរ ។ គ្រីស្តបរិស័ទមិនមែនជា
អ្នកដែលគ្រាន់តែសម្រេចចិត្តជឿសាសនាទាំងអស់ និង ទស្សនវិជ្ជាទាំង
ឡាយ ដែលជ្រើសរើសយកជំនឿគ្រីស្តបរិស័ទ ដោយមិនបានគិតរក
ទិសដៅច្បាស់លាស់នោះឡើយ ។ តែយើងជឿថា ជំនឿគ្រីស្តបរិស័ទតាម
ព្រះគម្ពីរនោះ គឺពិតជាត្រឹមត្រូវ ព្រោះថា ព្រះយេស៊ូ អ្នកស្រុក ណាសារ៉ែត
គឺពិតជាព្រះរាជបុត្រាតែមួយរបស់ព្រះមែន ហើយជឿថាការសុគត និង
ការរស់ឡើងវិញរបស់ព្រះអង្គ គឺជាផ្លូវតែមួយគត់ដែលអាចអត់ទោសបាប
និង ផ្តល់ជីវិតអស់កល្បជាដ៏ច្នៃបាច ។ ការធ្វើជាគ្រីស្តបរិស័ទគឺមានន័យ
ដូច្នោះឯង ។ តាមរយៈការអនុវត្តដោយជ្រើសរើស “រកផ្លូវផ្សេងៗទៀតនោះ”
មិនត្រឹមត្រូវទេ ។ ប្រហែលជាជំនឿទាំងនោះមានគេនិយមច្រើនដល់ទៅរាប់
លានឯណោះ ប៉ុន្តែនៅក្នុងពេលចុងបញ្ចប់បាណព្វេយ្យយើងឃើញថា ធ្វើឲ្យ
ខ្សោះជីវិតខាងវិញ្ញាណទៅវិញ ។

ដូច្នោះនៅក្នុងខណៈដែលយើងទទួលស្គាល់ថា មនុស្សជាច្រើន
មិនជឿលើសេចក្តីពិតទាំងនេះទេ និង ដែលជាហេតុនាំឲ្យគេជឿលើមនោ
គមវិជ្ជាផ្សេងៗ ហើយនៅក្នុងខណៈដែលយើងគោរពរាប់អានគេ ជា មនុស្ស
និង មិនបង្ខំឲ្យគេបដិសេធនូវសិទ្ធិរបស់គេ ក្នុងការកាត់តាមជំនឿផ្សេងៗ

យើងមិនចាំបាច់ “គោរព” តាមជំនឿនោះដោយផ្ទាល់ខ្លួនយើងឡើយ ។ ក្នុងករណីជាច្រើន ដើម្បីធ្វើរបៀបនោះបានប្រហែលជាយើងត្រូវបោះបង់ចោលជំនឿរបស់យើង ដែលកំពុងតែប្រកាសប្រាប់ដល់គេនោះផង ក៏មិនដឹង ។

បើសិនជាយើងប្រាថ្នាធ្វើតាមគំរូនៃព្រះគម្ពីរនោះ យើងត្រូវតែហ៊ាន និយាយប្រឆាំងយ៉ាងខ្លាំងក្លាទាស់នឹងជំនឿខុសឆ្គង ។ ដូចគ្នានេះដែរ ព្រះយេស៊ូស្វាគមន៍មនុស្សទាំងអស់ រហូតដល់ពួកមនុស្សពុតត្បូតដូចជាពួក ជារីស៊ី នៅក្នុងកំណ្លគម្ពីរម៉ាថាយ ២៣ ។ លោកអេលីយ៉ា បានចំអកដល់ ពួកហោរានៃព្រះបាល^៤ ។ អ្នកនិពន្ធទំនុកតម្កើងបានស្តីបន្ទោសដល់ពួកល្វី ល្វើ ដែលមិនជឿថា មានព្រះសោះ^៥ ។ លោក ប៊ូល បានហៅ អេលីម៉ាស់ ថាជា “កូននៃអារក្សសាតាំង និង ជាខ្ញុំសត្រូវនៃរបស់គ្រប់យ៉ាងដែលត្រឹមត្រូវ”^៦ (មិនមែនជាពាក្យគួរសម ឬ ពាក្យសម្តែង “ពីការគោរពនោះឡើយ”) ។ នៅក្នុង ករណីទាំងនេះ ចំពោះអស់អ្នកដែលគាំទ្រដល់គំនិតខុសឆ្គងដោយស្ម័គ្រ អស់ពីចិត្ត និង បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា គេពិតជាយល់ស្របទាំងស្រុងលើ ជំនឿដែលគេជឿនោះ មនុស្សបែបនោះគឺ ពិបាកក្នុងការញែកគេដាច់ចេញ ពីជំនឿរបស់គេណាស់ ហើយ យើងត្រូវតែប្រឆាំងដាច់ខាត ។ លោក ប៊ូល បានប្រាប់ដល់អ្នកក្រុង អាថែន ថា សាសនារបស់គេនោះមិនត្រឹមត្រូវឡើយ និង ជំរុញឲ្យមានការប្រែចិត្ត ចេញពី “ការល្អិតល្អន់” បែបហ្នឹង^៧ ។ គ្រីស្ទបរិស័ទ ដ៏ល្អនោះមិនញឹមយ៉ាងសុភាពជាក់ការខុសឆ្គងផ្នែកទេវសាស្ត្រ ដែល នឹងនាំឲ្យមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរនៅថ្ងៃខាងមុខ គឺដូចជាវេជ្ជបណ្ឌិតដ៏ល្អ មិនយល់

^៤ ពន្យារ. ១៨:២៧
^៥ ទំនុក. ១៤:៥៣
^៦ កិច្ចការ ១៣:១០
^៧ កិច្ចការ ១៧:២៨-៣០

ស្របតាមការព្យាបាលដោយកាត់បង្គួរឈាមនោះសោះឡើយ គឺត្រូវការ
ប្រើថ្នាំវិញ ។ ដូចដែលលោក ស្តុត បានសង្កេតឃើញថា ដើម្បីសម្រប
យ៉ាងវៃឆ្លាតទៅនឹងគំនិតផ្សេងៗ ដែលយើងដឹងថាខុសឆ្គងនោះ គឺជា
“ទម្លាប់មួយដែលគ្មានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ល្អនោះឡើយ”^៤ ។

មានបម្រាមពីរយ៉ាងសម្រាប់គ្រីស្តបរិស័ទ ។ ទីមួយ យើងត្រូវ
ទទួលស្គាល់ថា ការបដិសេធមិនទទួលជំនឿសាសនា (ឬរបៀបព្យាបាល)
របស់អ្នកណាម្នាក់ គឺមិនចាំបាច់អីឲ្យយើងបដិសេធចោលនូវអ្វីៗទាំងអស់ និង
ការប្រព្រឹត្តិទាំងឡាយរបស់បុគ្គលនោះឡើយ ។ មានការល្អយ៉ាងច្រើន
នៅក្នុងពួកអ្នកមិនជឿ និង ក្នុងទំនៀមទម្លាប់របស់គេ ហើយនិងមានតម្លៃ
សមនឹងទទួលនូវការអបអរទៀតផង ។ ដូចបានជំរាបជូនរួចហើយថា
យើងអាចទុកចិត្ត និង ទទួលការគោរពរាប់អាន សូម្បីតែរាប់ទុកជាមិត្ត
សម្លាញ់ដែលអាចពឹងពាក់បាន សូម្បីតែសមាជិកនៃក្រុមទស្សនវិជ្ជា
ដែលជឿថា ផែនដីសំប៉ែត ក៏យើងត្រូវរាប់អានគេដែរ ទោះបីយើងដឹងថា
ទស្សនៈផ្នែកផែនភពនៃចក្រវាឡរបស់គេមិនសូវត្រឹមត្រូវក៏ដោយ^៥ ។ មាន
ពុទ្ធសាសនិក ពួកមូស្លីម ពួកហិណ្ឌូ និង អ្នកមិនជឿព្រះយេស៊ូជាច្រើន
ដែលមានគំនិតស្តារសហគមន៍ មានសីលធម៌ខ្ពស់ គួរជាទីរាប់អានយ៉ាង
កក់ក្តៅទៀតផង ។ ការបដិសេធនីមិនព្រមទទួលជំនឿរបស់គេនោះ គឺមិន
មែនបានសេចក្តីថា យើងបដិសេធចោលក្នុងឋានៈគេជាមនុស្សដូចយើង
ឬក៏ច្រានចោលអស់នូវជំនឿដទៃរបស់គេនោះឡើយ ។

---

^៤លោក ចន ស្តុត, *Involvement: Being a Responsible Christian in a Non-Christian Society*, vol. 1 (Old Tappan, New Jersey: Revell, 1985), 78.

^៥លោក ប៉ូល ហ្គ្រីហ្វីត និង ដៃលម៉ាស ឡីវីស, “On Grading Religions, Seeking Truth, and Being Nice to People-A Reply to Professor Hick,” *Religious Studies* 19 (1983): 79.

ទីពីរ គ្រីស្តបរិស័ទតែងតែសន្និដ្ឋានថា គេមានគ្រប់ទាំងសេចក្តីពិត ទាំងអស់ តែឯអ្នកមិនជឿសុទ្ធតែគ្មានទាំងអស់ ។ ការយល់បែបនោះ គឺមិន ត្រឹមត្រូវឡើយ ។ ការប្រព្រឹត្តិដោយផ្អែកលើការសន្និដ្ឋានបែបនេះ អាច បណ្តាលឲ្យយើងធ្វើតាមលំអាននៃការខុសឆ្គងរបស់អប្រាហាំជាអ្នកជឿ និង ជាមិត្តសម្លាញ់របស់ព្រះ ដែលបានកុហកដល់ស្តេចអ័ប៊ីម៉ាឡេចអំពី រឿងនាងសារ៉ា ពីព្រោះគាត់បានគិតថា “នៅក្នុងស្រុកនេះ គឺពិតជាគ្មានការ គោរពកោតខ្លាចព្រះឡើយ”^{១០} ។ ប៉ុន្តែស្តេចអ័ប៊ីម៉ាឡេច គឺជាម្នាក់ ដែលបានស្តាប់ឮព្រះសូរសៀងព្រះជាម្ចាស់ និង ក្រោយមកស្តេចសាសន៍ ជំនាន់នេះ បែរមកស្តីបន្ទោសដល់ហោរាត្រចៀកច្នងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ ជួយទៅវិញស្តេច យ៉ូស្យាស ដែលជាស្តេចកោតខ្លាចព្រះជាម្ចាស់ បែរជា “មិនស្តាប់តាមពាក្យដែលស្តេចនេកូ(ស្តេចស្រុកអេស៊ីប)បាននិយាយប្រាប់ ពីព្រះរាជបង្គាប់របស់ព្រះជាម្ចាស់”^{១១} ដោយហេតុដូច្នេះហើយ ស្តេចអង្គ នោះក៏ត្រូវគេធ្វើគុតនៅត្រង់ មេតីដូ ទៅ ។ គ្រីស្តបរិស័ទ ត្រូវរៀនតាមនូវអ្វី ដែលលោក ប៉ូល បានប្រកែកតវ៉ា ចំពោះសាសន៍យូដា នៅក្នុងកំណត់អ្វីរ៉ូម ជំពូក ២ ដែលថាអ្នកណាដែលប្រកាសថាខ្លួនមាន សេចក្តីពិតត្រឹមត្រូវនោះ អាចប្រព្រឹត្តមិនសូវសុចរិត ដូចអ្នកដែលមិនបានអះអាងថា ខ្លួនមានសេចក្តី ពិតផងក៏មិនដឹង ហើយនៅពេលចុងបញ្ចប់បានត្រឹមតែធ្វើឲ្យព្រះមិនគាប់ ព្រះហឫទ័យតែប៉ុណ្ណោះ ។ ការបានឮ និង ជឿនូវរឿងដ៏អស្ចារ្យជាច្រើន ដែលព្រះជាម្ចាស់ បានធ្វើតាមរយៈព្រះគ្រីស្ត មិនមែនសម្រាប់លើក គ្រីស្តបរិស័ទឲ្យមានអំនួត ដោយព្រោះខ្លួនបានឮ និង ជឿនោះឡើយ ។

ដូច្នេះតើយើង “គោរព” ដល់ជំនឿទាំងឡាយរបស់អ្នកជំនុំទេ?

---

^{១០} លោក. ២០:១១
^{១១} ប្រកាសត្រី ៣៥:២២

មិនចាំបាច់ឡើយ ។ យើងត្រូវគោរពរាប់អានមនុស្សដែលកាន់ជំនឿទាំង នោះវិញ និង គោរពសិទ្ធិរបស់គេដែលគេបានធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកគេជាបុគ្គលិក រួមការងារជាមួយយើង ជាអ្នកជិតខាងរបស់យើង ជាជនរួមជាតិ របស់យើង ជាមិត្តសម្លាញ់របស់យើង ។ យើងត្រូវអញ្ជើញគេឲ្យចូលមកលេងផ្ទះ របស់យើង ហើយយើងក៏ទៅសួរសុខទុក្ខនៅដល់ផ្ទះគេ ដោយមិន ប្រកាន់អ្វីឡើយ ។ យើងអាចចូលរួមកិច្ចការសង្គម និង ធ្វើការជាមួយ គេបានតាមបែបផ្សេងៗជាច្រើនយ៉ាងទៀត ។ ប៉ុន្តែបើសិនជាយើងពិតជា ស្រឡាញ់គេមែន ត្រូវឆ្លៀតពេលចែកចាយពីដំណឹងល្អពីព្រះគ្រីស្ទឲ្យគេបាន ដឹងផង ព្រោះព្រះអង្គអាចជួយសង្គ្រោះគេឲ្យរួចពីបាប ដោយសូមលើក ទឹកចិត្តឲ្យគេបានបោះចោលនូវជំនឿខុសឆ្គងនោះ គេប្រហែលជាអាច ព្រមជឿដោយស្មោះស្ម័គ្រអស់ពីចិត្ត បើយើងធ្វើដូច្នោះមែននោះ ។

ពាក្យអ្នកករពារ

លោក អ៊ិន សិលា

នៅពេលព្រឹកព្រលឹមនៅតាមដងផ្លូវឆ្ពោះទៅវាលយន្តហោះ ដែលជាផ្លូវល្អតែមួយគត់ កាលពីសម័យនោះនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ សមល្មមសម្រាប់បើកបរ ដោយហេតុថាផ្លូវដទៃទៀត នៅក្នុងទីក្រុងសុទ្ធតែជាផ្លូវរលាក់ មានក្រលុកដូចជាផ្លូវនៅតាមជនបទដែរ ។ មានទោចក្រយានជាច្រើនដឹកបំពង់ទឹកភ្លៀងធ្វើដំណើរតាមបណ្តោយផ្លូវនោះ មានម៉ូតូដែលផលិតនៅក្នុងប្រទេសជប៉ុនជាច្រើន ដែលម្ចាស់យានយន្តទាំងនោះកំពុងបញ្ជាប្រទាក់ក្រឡាត្នាជាមួយនឹង រថយន្ត តូយ៉ូតា ឡុងត្រូស៊ីវ ដែលមានពាក់ផ្ទាក់លេខ “០I” ហើយនៅមិនឆ្ងាយប៉ុន្មាន គេឃើញមានរថយន្តមែរសឺដែល ផុតទំនើបៗ ដែលមានពាក់ផ្ទាក់លេខនិមិត្តសញ្ញាទង ជាតិខ្មែរ ហើយគេសរសេរថា “ខ.ម” នៅលើផ្ទាក់លេខនោះ ។

ដោយសារតែផ្លូវនោះមានលក្ខណៈរលោងស្អាត ទើបផ្លូវឲ្យអ្នកធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវនោះ មានល្បឿនលឿនមែនទែន ។ ខ្ញុំបានក្រឡេកមើលឆ្មាំកា ទើបដឹងថា ម៉ោង ៧:៥៥ នាទីហើយ ។ “ អូ! ជិតហួសម៉ោងចូលធ្វើការហើយ!” ខ្ញុំទាត់ខ្សឹបៗតែម្នាក់ឯង ។ ដូច្នេះខ្ញុំក៏បង្កើន ល្បឿនម៉ូតូ

ហុងដា ១២៥ ពណ៌សដែលជាក្មេងដីណាលកាលពីជំនាន់អ៊ុនតាក់បោះពួយ
លឿនស្ទើរដូចព្រាញ ។ អារវរបស់ខ្ញុំត្រូវខ្យល់រលាស់ពួសរកិបៗ ខ្ញុំដៀងភ្នែក
មើលកុងទ័រម៉ូតូរបស់ខ្ញុំឡើងដល់៨០ ។ ខ្ញុំបានវ៉ា រថយន្តគួយៗតាពណ៌ស
ហើយវ៉ាម៉ូតូ អាសង់ ខ្រឹមហើយជិតដល់ផ្លូវខ្វែងពេទ្យលោកសង្ឃ ខ្ញុំឃើញ
ឡានដឹកធុងទឹកមួយដែលមានដឹកធុងទឹក ច្រេះស៊ីបើកកាត់ផ្លូវ ពេលដែល
កំពុងបើកឡាននោះត្រូវបង្កង់លឿន ធ្វើឲ្យឡានចង់រអិលថយក្រោយ
ឃើញដូច្នោះខ្ញុំក៏បង្កើនលឿនដើម្បីវ៉ាហ្គាសឡាននោះ ស្រាប់តែ ប្រាស់!!!

នេះជាសម្លេងដែកប៉ះទង្គិចគ្នា ដោយព្រោះមានលឿនលឿនដូច
គ្នានោះ ។ នៅកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ គេឃើញមានម៉ូតូពីរកំពុងដេកទើបគ្នា
យ៉ាងសុខសាន្ត គឺមួយម៉ាក ហុងដា ១២៥ ពណ៌ស និងមួយទៀតម៉ាក ហុងដា
សេដេ ៩០ ពណ៌ខ្មៅ ។

ខ្ញុំធំក្តិនឈ្ងៃម ហើយខ្ញុំក៏ព្យាយាមក្រោកពីកន្លែងដួលនោះ តែ
ក្រោកមិនរួចសោះ ដោយជើងរបស់ខ្ញុំមួយតាបជាប់នឹងម៉ូតូមួយទៀត ។
ខ្ញុំបានបើកម្នកការពាររបស់ខ្ញុំ ដើម្បីរកមើលឲ្យឃើញថាតើវាមាននេះអ្វីទៅ
ខ្ញុំបានមើលឃើញតាមប្រហោងជើងខោរប្រហែលរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមើលឃើញ
មានបំណាស់ពណ៌សពីរកន្លែងជាប់នៅកំភួនជើងរបស់ខ្ញុំ មិនយូរប៉ុន្មាន
វាក៏ចាប់ផ្តើមប្តូរពណ៌ក្រហមបន្តិចម្តងៗ ហើយពេលនោះការឈឺចាប់
ក៏ចាប់ផ្តើមនៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ។

ខ្ញុំក៏ចាប់ផ្តើមព្យាយាមក្រោកឡើងម្តងទៀត ដោយយកដៃទៅច្រត់
លើម៉ូតូខ្មៅដែលនៅដេកជាមួយគ្នានោះ ។ គួរឲ្យសោកស្តាយណាស់ខ្ញុំ
បានច្រត់ខុសកន្លែង គឺច្រត់លើបំពង់ផ្សែងម៉ូតូនោះ ស្រាប់តែ “អូយ” ខ្ញុំ
ស្រែកដោយភ្ញាក់ ។ នៅក្បែរកន្លែងនោះមានគគរបាលចរាចរណ៍ គាត់ក៏មក
ជួយលើកខ្ញុំឲ្យក្រោកឈរឡើង ។

ម្ចាស់ម៉ូតូមួយទៀតនោះ គឺជាបុរសដែលអាយុប្រហែលជា ៣០ ប្តូរ

មានសម្លៀកបំពាក់ឯកសណ្ឋានយោធា ។ គាត់នោះគ្មានទទួលរងរបួស អ្វីឡើយ ។ គាត់បានស្រែកប្រាប់ទៅឲ្យនគរបាលធ្វើការវាស់វែងកន្លែង គ្រោះថ្នាក់នោះ ដើម្បីឲ្យដឹងថាតើនរណាខុសនរណាត្រូវ និងតើនរណា ចេញថ្លៃសងនរណា ។ នៅពេលនោះនគរបាលបានប្រាប់ឲ្យខ្ញុំដើរទៅ ចិញ្ចឹមផ្លូវ ដែលមាននគរបាលពីរបីនាក់កំពុងឈរនៅទីនោះ ។ ខ្ញុំខំប្រឹង ឈរទាំងឈឺចាប់នៅលើចិញ្ចឹមផ្លូវនោះ ។ គឺមានការពិបាកក្នុងការឈរឲ្យ នឹងត្រង់ខ្លួនណាស់ ព្រោះជើងរបស់ខ្ញុំម្ខាងនោះមានរបួស ដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំ ឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំង ដូច្នោះខ្ញុំត្រូវដើរបាក់ខ្លួនទៅកន្លែងដែលនគរបាលបង្ហាញ ខ្ញុំឲ្យដើរទៅ ។ ខ្ញុំឈរនៅទីនោះទាំងបែកញើសជោគអាវដោយព្រោះតែ មានការឈឺចាប់ខ្លាំងពេក ។

ខ្ញុំធ្វើជាខំសម្លឹងរកមើលម៉ូតូរបស់ខ្ញុំ ក្រែងមានខូចខាត នៅត្រង់ ណាមួយ ដើម្បីបន្តបំបាត់ការឈឺចាប់របស់ខ្ញុំ ។ ដែលរាប់ចាប់អំប្រើប្រាស់រៀង ហើយនិងផ្ទុកសំដីមានស្នាមឆ្មុចបន្តិច ។ បុរសម្នាក់ទៀតក៏ខំសង្កេតរក មើលការខូចខាតនៅលើម៉ូតូរបស់គាត់ដែរ ។ "របស់ខ្លឹមគេផង" គាត់រក្សា "មិនមែនរបស់ខ្ញុំឯណា" ។ ចង្អៀងមុខរបស់ម៉ូតូគាត់នោះ មានស្នាមឆ្មុត យ៉ាងខ្លាំង ។

នគរបាលម្នាក់និយាយថា៖ "លោកឯងទាំងពីរ ព្យាយាមដោះស្រាយ គ្នាទៅ ។ តែបើមិនអាចដោះស្រាយបានទេចាំខ្ញុំជួយប្រាប់ថា អ្នកណាខុស អ្នកណាត្រូវ ... តែដំបូងព្យាយាមសម្រុះសម្រួលគ្នាទៅ" នគរបាលនោះ បែរមករកខ្ញុំហើយសួរថា៖ "លោកឯងទៅពីខាងណា មកពីខាងណា?"

ខ្ញុំឆ្លើយថា៖ "ខ្ញុំជិះតាមផ្លូវធំ ពីផ្ទះទៅកន្លែងធ្វើការ"
គាត់ក៏បែរទៅសួរបុរសម្នាក់ទៀត "ចុះលោកខាងនេះទៅឯណា មកពីណា?" បុរសនោះបាននិយាយប្រាប់ពីកន្លែងផ្ទះរបស់គាត់រស់នៅ ដែលចេញពីតំបន់ត្រឡោកបែក ហើយគាត់ធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកន្លែងធ្វើ

ការរបស់គាត់នៅត្រង់ម៉ូជិតមន្ទីរពេទ្យព្រះសីហនុ (ពេទ្យរុស្ស៊ី) ។ ដោយសារ
តែឡានដឹកទឹកនោះឯង ដែលបាំងធ្វើឲ្យយើងទាំងពីរដាក់មិនអាចមើល
គ្នាឃើញ ទើបធ្វើឲ្យយើងបុកគ្នាតែម្តង ។

បុរសនោះនៅតែរអ៊ូ “របស់ខ្លីគេផង ៗ..” ខ្ញុំហាក់ដូចជាខឹងបន្តិច
ដោយព្រោះហួសម៉ោងចូលធ្វើការ ហើយរបួសរបស់ខ្ញុំចាប់ផ្តើមឃើញខ្លាញ់
“តើលោកឯងចង់ឲ្យខ្ញុំសងចំពោះការខូចខាតម៉ូតូរបស់លោកឯងឬ?”
គាត់នោះនៅស្ងៀម ហើយខ្ញុំក៏ប្រមូលសេចក្តីក្លាហានរបស់ខ្ញុំទាំងអស់មក
ហើយក៏សួរទៅនគរបាលថា៖ “តើខ្ញុំត្រូវសងគាត់ឬគាត់ត្រូវសងខ្ញុំ?”

នគរបាលឆ្លើយថា៖ “តើចង់ឲ្យខ្ញុំប្រាប់ថាអ្នកណាត្រូវសងនរណា
មែនឬ ដោយយោងតាមច្បាប់ចរាចរណ៍នោះ?”

ភ្លាមនោះបុរសម្នាក់នោះបាននិយាយថា៖ “តោះទៅ! ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យ
នរណាសងនរណាទៀតឡើយ” ខ្ញុំក៏លាជននគរបាលហើយបន្តដំណើរទៅ
កាត់កន្លែងធ្វើការរបស់ខ្ញុំ ។

ទៅដល់កន្លែងធ្វើការនៅម៉ោងប្រហែល៨:៣០ ។ “ជើងរបស់អ្នកឯង
កើតអ្វីហ្នឹង?” ម៉ាសា ដែលជាជនជាតិហ្វីលីពីនស្នាក់នៅក្នុងការិយាល័យ
របស់អង្គការ វ៉ាយវ៉ាម ដើម្បីរៀនភាសាមុនពេលចុះទៅធ្វើការនៅតាមខេត្ត។
“ខ្ញុំឆ្លើយទាំងសើចបណ្តើរថា ខ្ញុំបិទទៅស្ថានសួគ៌មុនម៉ាសាឯង” គាងក៏ញញឹម
ហើយក៏រត់ទៅទៅក្នុងបន្ទប់របស់គាង ដើម្បីយកប្រដាប់ប្រដាមករំបួស
ឲ្យខ្ញុំ ។ រំបួលណ្ហីរ ឲ្យដំបូន្មានខ្ញុំបណ្តើរថា៖ “ពេលជិះម៉ូតូ ចូរប្រុងប្រយ័ត្ន
បន្តិចទៅ”

ខ្ញុំបានប្រកែកថា៖ “ខ្ញុំនឹងប្រុងប្រយ័ត្ន ចុះបើគេមិនប្រយ័ត្ននោះ តើមាន
អ្វីប្លែកនោះ?”

តើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់ដែលអាចរម្មណ៍ដូចខ្ញុំដែរនោះ?

ចំណុចដ៏រំភើបចិត្តអស្ចារ្យជាងគេបំផុតនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញនោះ

គឺការធ្វើចរាចរណ៍ ។ គ្រោះថ្នាក់កំពុងតែរង់ចាំទទួលនៅចំពោះមុខយើង ។ យើងមិនដឹងថាតើនៅពេលណាទៅ យើងនឹងជួបប្រទះគ្រោះថ្នាក់នោះ ហើយមិនដឹងថាតើវាធ្ងន់ឬឈឺចាប់ប៉ុណ្ណាទេ នៅពេលដែលវាប៉ះចំយើង នោះ។ តើយើងត្រូវការឲ្យមាននរណាម្នាក់មកជួយយើងទេ នៅពេលដែលយើងជួបប្រទះគ្រោះថ្នាក់នោះ? មែន ប្រាកដណាស់ហើយ! នៅក្នុង គ្រោះថ្នាក់របស់ខ្ញុំនោះ បើខ្ញុំមិនបានពាក់មួកទេនោះ ខ្ញុំប្រហែលជាមាន របួសក្បាលធ្ងន់ធ្ងរមែនទែន ។ បើនគរបាលមិនមកជួយលើកខ្ញុំទេនោះ ខ្ញុំ ប្រហែលជាមិនអាចក្រោកឡើយ ព្រោះជើងរបស់ខ្ញុំទាំងពីរត្រូវកងម៉ូតូ ត្រឡប់ជាប់ ។ សូម្បីតែប្រធានរបស់ខ្ញុំក៏និយាយដែរថា បើកូនប្រុសរបស់ គាត់ណាថាធំបានពាក់មួកការពារ នៅពេលដែលគាត់ជួបប្រទះគ្រោះថ្នាក់ នោះ ប្រហែលជាមិនមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរនៅលើមុខរបស់គាត់ ដែលជា ហេតុ ធ្វើឲ្យគាត់ត្រូវជិះយន្តហោះទៅក្រុងបាងកក ដើម្បីធ្វើការវះកាត់នោះឡើយ ។ លោកអ្នកឃើញទេថា មួកការពារនោះវាសំខាន់ប៉ុណ្ណាទៅ! យើងត្រូវ ការមួកការពារ! ដំបូន្មានរបស់ម៉ាសាថាឲ្យប្រុងប្រយ័ត្ន និងច្បាប់ ចរាចរណ៍នោះមិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ។ ខ្ញុំត្រូវការមានមនុស្សណាម្នាក់មក ជួយខ្ញុំឲ្យក្រោកឡើងបាន ។ តើមានមនុស្សចំនួនប៉ុន្មាននាក់កំពុងតែមាន អារម្មណ៍ខ្លាំងកំពុងជាប់នៅក្នុងបញ្ហាដែលមិនអាចដោះខ្លួនរួចនោះ ដូចដែរ ខ្ញុំជាប់នៅក្នុងប្រឡោះកងម៉ូតូទាំងពីរនោះ?

បន្ទាប់ពីម៉ាសាបានរុំរបួសខ្ញុំរួចហើយនោះ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមប្តូរការព្រួយ ចិត្តរបស់ខ្ញុំពីមុខរបួសមកព្រួយចិត្តអំពីរឿងខោរបស់ខ្ញុំទៅវិញ ។ កាលនោះខ្ញុំ មានតែខោពីរសម្រាប់ប៉ុណ្ណោះ តែឥឡូវនេះខោមួយត្រូវខូចខាត ដោយសារ គ្រោះថ្នាក់ទៅហើយ ។ ខ្ញុំជាជនមាតុភូមិនិរត្តន៍ថ្មីៗមកពីជំរុំជនភៀសខ្លួន នៅក្នុងប្រទេសថៃ ។ ដូចលោកអ្នកដឹងស្រាប់ហើយក្នុងនាមជាជន មាតុភូមិនិរត្តន៍ម្នាក់មកពីជំរុំថ្មីៗនោះ មិនសូវមានលុយកាក់ប៉ុន្មានទេ ។

ខ្ញុំអ្នកកំណត់ត្រាថា៖ “ហី! ប៉ះប៉ុនលែងកើតហើយ” ។

លុះថ្ងៃបន្ទាប់មកទៀត ខ្ញុំបានមកធ្វើការដូចធម្មតា ។ ស្រាប់តែ! ខ្ញុំ ឃើញមានខោថ្មីមួយដេកធ្វើព្រងើយនៅលើតុធ្វើការរបស់ខ្ញុំ ។ នៅថ្ងៃ ដែលខ្ញុំមានគ្រោះថ្នាក់នោះ នៅថ្ងៃដែលភិលីពប្រធានរបស់ខ្ញុំ គាត់វិលពី ស្ទឹងត្រែងមក ហើយគាត់បានទៅផ្សារ ពេលគាត់មកពីផ្សារវិញខ្ញុំឃើញ ខោថ្មីនោះនៅលើតុរបស់ខ្ញុំ ពេលនោះខ្ញុំអរស្នើរហោះ គឺអរខ្លាំងមែនទែន ដោយខ្ញុំកំពុងតែព្រួយចិត្តរឿងខោមានតែមួយនោះ តែឥឡូវនេះខ្ញុំ មានខោពីរដូចដើមវិញហើយ ។

តើលោកអ្នកដឹងទេថាមានម្នាក់ ដែលរង់ចាំជួយយើងគ្រប់ពេល គ្រប់វេលាទាំងអស់? ម្នាក់នោះមិនគ្រាន់តែជួយផ្នែកសេចក្តីត្រូវការខាងឯ វិញ្ញាណរបស់លោកអ្នកប៉ុណ្ណោះទេ តែជួយទាំងសេចក្តីត្រូវការផ្នែករូប កាយរបស់លោកអ្នកទៀតផង ។ ម្នាក់នោះជាអ្នកជួយផ្គត់ផ្គង់យើង និង ជាគន្ធបាលដ៏ប្រសើរ ដែលជួយទាញយើងចេញពីលោកិយ៍ដែលប្រកប ទៅដោយអំពើបាប ។ ម្នាក់នោះមាននាមថា ព្រះយេស៊ូ!

សូមឲ្យខ្ញុំជំរាបរឿងមួយទៀតដល់លោកអ្នក ។ អំពើបាបធ្វើឲ្យខ្ញុំនឹក ឃើញទៅដល់ឡានជាប់ផុក ។ នៅពេលល្ងាចមួយនោះ នៅពេលដែលខ្ញុំ ធ្វើការងារចែកចាយសំបុត្រស្នាមខ្លះៗ និងធ្វើការកំប៉ុកកំប៉ុកខ្លះ នៅត្រង់ម៉ុ ចឹងទំពុន ដែលនៅជិតផ្ទះម្តាយមីងរបស់ខ្ញុំ ។ នៅមុខព្រះវិហារទំនប់ទឹក មានផ្លូវលំមួយ ។ មុនទៅមួយថ្ងៃមានភ្លៀងធ្លាក់យ៉ាងខ្លាំង អ្នកនៅតាមដង ផ្លូវនោះគេបានចូកដីមកលុបត្រង់កន្លែងដែលមានផុក ដើម្បីជួសជុលផ្លូវ នោះដោយប្រើវិធីនេះឯង ។ ផ្លូវនោះមើលទៅដូចជាមិនមានអ្វីគួរឲ្យអ្នកទេ តែនៅពីស្រទាប់ក្រោមនោះខ្ញុំដឹងថាមានផុកនៅឡើយ ។ នៅពេលដែលខ្ញុំ ឃើញភ្លាមខ្ញុំដឹងថាប្រហែលជាអាចមានបញ្ហា ពេលដែលខ្ញុំបើកឡានពី លើផ្លូវនោះ ។ ប៉ុន្តែដោយខ្ញុំដឹងថាឡានដែលខ្ញុំកំពុងបើកនេះ គឺជាឡាន

ដែលមានការឡើយមុខក្រោយ ដូច្នេះខ្ញុំចង់សាកលមើល ។ ភ្លាមនោះកងមុខ
ម្ខាងក៏រអិលធ្លាក់ចូលនៅក្នុងប្រឡាយតូចមួយដែលនៅអមផ្លូវនោះ ។ ខ្ញុំក៏
ព្យាយាមបង្កើនល្បឿនយ៉ាងខ្លាំង តែខ្ញុំមិនអាចឡើងរួចពីប្រឡាយនោះឡើយ
ដូច្នេះខ្ញុំចាប់ផ្តើមដាក់លេខកាតាសាវ តែនៅតែមិនអាចឆ្លងរួចទៀត ។

មុនដំបូងខ្ញុំសប្បាយចិត្ត ហើយនិយាយថា៖ “អីយ៉ា! តែប៉ុណ្ណោះ
មានឱកាសប្រើលេខកាតាសាវហើយអីតើ!” ប៉ុន្តែនៅពេលដែលខ្ញុំប្រើ
ព្យាយាមឆ្លងរួចពីផុកកាន់តែខ្លាំង ឡានកាន់តែលិចកាន់តែខ្លាំង ព្រះស្វរិ
យាកាន់ទង់ទាបហៀបអស្តង្គតនាទិសបស្ចឹមទៅហើយ ។ ស្បែកអន្តការក៏ចាប់
ផ្តើមគ្របដណ្តប់ផែនប្រថពីបន្តិចម្តងៗ ។ សេចក្តីរំភើបចិត្តរបស់ខ្ញុំដែល
ថាសប្បាយក្នុងការប្រើលេខកាតាសាវនោះ ក៏រលាយបន្តិចម្តងៗទៅតាម
រស្មីព្រះស្វរិយាទៅដែរ ។ បេះដូងរបស់ខ្ញុំចាប់ផ្តើម លោតយ៉ាងខ្លាំង
ដោយបង្ហាញពីសេចក្តីទុក្ខព្រួយទៅវិញ ។ ខ្ញុំគិតថាបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្ញុំចាប់
ផ្តើមប្រែស្វាយលាយឡំនឹងតំណក់ហូរស្រោចចិញ្ចឹម ដង្ហើមប្តូរទៅជា
ញាប់បង្ហាប់ឲ្យខ្ញុំរកតំណិតថ្មី ។ ពេលនោះខ្ញុំគិតចង់ប្រើត្រើយដើម្បីទាញ
ឡាននោះ តែនៅជិតនោះគ្មានដើមឈើដែលអាចផ្តុំកំបានឡើយ ។

នៅក្នុងទីធ្លាខាងមុខព្រះវិហារទំនប់ទឹកមានយុវជនមួយក្រុមកំពុង
លេងបាល់ទះ ។ ខ្ញុំជាប់ចិត្តស្រែកហៅឲ្យគេជួយ យុវជនទាំងនោះក៏នាំគ្នា
មកជួយរុញឡានឲ្យរំកិលផុតពីកន្លែងដែលមានផុកស្អិតនោះរហូតដល់ខ្ញុំ
អាចប្រើទាញខ្សែត្រើយយកទៅផ្តុំដើមដូងមួយដើមដែលនៅជិតនោះ ។
ទីបំផុតខ្ញុំអាចឆ្លងរួចចេញពីផុកស្អិតនោះ មិនមែនដោយសារតែខ្ញុំជាអ្នកបិទ
ប្រសប់ក្នុងការបើកបរនោះឡើយ ឬដោយសារតែខ្ញុំចេះច្បាប់ចរាចរណ៍នោះ
ឡើយ ឬក៏ដោយសារតែខ្ញុំបើកឡានដែលមានការឡើយមុខក្រោយនោះដែរ ។
ខ្ញុំអាចឆ្លងរួចចេញពីផុកនោះ គឺដោយសារតែមានជំនួយពី ប្រភពខាង
ក្រៅខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ គឺមិនមែនគ្រាន់តែខ្លួនទីពឹងខ្លួននោះឡើយ ។

ចំពោះអំពើបាបក៏ដូចគ្នានេះដែរ ។ គឺវាមិនអាស្រ័យលើការអប់រំដ៏ល្អដែលអ្នកមាននោះទេ ឬក៏ដោយសារតែអំពើល្អរបស់អ្នកដែលអ្នកខំធ្វើនោះឡើយ ឬក៏លោកអ្នកខំព្យាយាមគោរពតាមក្បួនច្បាប់ទាំងឡាយឲ្យបានល្អប៉ុណ្ណានោះឡើយ ។ ការទាំងអស់នេះមិនអាចជួយលោកអ្នកឲ្យរួចពីអំពើបាបបានឡើយ ។ ហេតុអ្វី? ពីព្រោះយើងបានកើតមកដោយជាប់មាត់និស្ស័យបាបជាប់មកជាមួយ និងបានកើតមកក្នុងពូជមនុស្សដែលធ្លាក់ក្នុងអំពើបាបយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ! អំពើបាបបានចូលមកក្នុងពិភពដ៏ល្អប្រពៃរបស់ព្រះជាម្ចាស់យើងនេះ តាមរយៈការមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះរបស់អ៊ីដាម ។ អ្វីដែលយើងត្រូវការនោះគឺជាកម្លាំងពីខាងក្រៅ ដើម្បីជួយទាញយើងឲ្យរួចពីភក់ស្អិត... ឬជួយទាញឲ្យរួចពីការគ្រោះថ្នាក់ដោយម៉ូតូសង្កត់លើ ក្នុងករណីដែលខ្ញុំបានជួបប្រទះនៅពេលដែលខ្ញុំជួបប្រទះគ្រោះថ្នាក់ ។

កម្លាំងមកពីខាងក្រៅនោះគឺជាព្រះជាម្ចាស់ ។ គឺមានន័យថាព្រះអង្គមិនមែនមាននិស្ស័យលក្ខណៈដូចមនុស្សនោះឡើយ (ព្រះអង្គគ្មានបាបសោះ) ។ ព្រះអង្គបរិសុទ្ធ និងសុចរិត! ព្រះអង្គអាចជួយសង្គ្រោះយើងដោយសារព្រះគុណរបស់ព្រះអង្គ ។

មនុស្សជាច្រើនតែងនិយាយថា បើថ្នាំព្យាបាលនោះមិនចាំបាច់ផ្សាយអីហោទេ គង់តែប្រសិទ្ធិភាពរបស់ថ្នាំនោះគេនឹងបានដឹងដោយខ្លួនឯង នៅថ្ងៃណាមួយជាក់ជាមិនខាន ។ តើពិតដូច្នោះមែនឬ? ខ្ញុំមិនបានគិតដូច្នោះទេ ។ មនុស្សយើងធម្មតាតែងតែធ្វើមិនដឹងមិនព្រ ចំពោះរបស់អ្វីមួយដែលជួយសង្គ្រោះដល់ជីវិតរបស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំបានសង្កេតឃើញការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មនៅតាមទូរទស្សន៍ កម្រឃើញមានគេផ្សាយលើកក់ពស់របស់ដែលមានប្រយោជន៍នោះឡើយ ដូចជាផ្សាយពីគុណប្រយោជន៍នៃការប្រើម្ហូបការពារនៅពេលជិះម៉ូតូ (ដែលជារបស់ជួយសង្គ្រោះជីវិតមនុស្ស) ប៉ុន្តែរបស់ដែលគាំពារអន្តរាយដល់ជីវិតវិញនោះខ្ញុំឃើញគេផ្សាយច្រើនដូចជា បារី

ស្រាបៀរ និងស្រាផ្សេងៗ (ដែលអាចបំផ្លាញដល់សុខភាពមនុស្ស) ។ តើ ធ្វើម៉េចឲ្យគេដឹងថាម្នាក់ការពារមានប្រយោជន៍នោះ លុះត្រាលោកអ្នកប្រាប់ គេទើបគេដឹងបាន?

ចំពោះរឿងព្រះយេស៊ូក៏មិនខុសគ្នាដែរ ធ្វើម៉េចឲ្យគេស្គាល់ព្រះអង្គ បានដរាបណាមានមនុស្សទៅប្រាប់គេឲ្យបានព្រមទាំងរឿងនោះ ។ “ហើយ គ្រប់គ្នាគឺអស់អ្នកណាដែលអំពាវនាវដល់ព្រះនាមព្រះអម្ចាស់ នោះនឹង បានសង្គ្រោះ ដូច្នោះបើគេមិនជឿ ធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេអំពាវនាវដល់ព្រះបាន ហើយបើគេមិនបានព្រមយាយ នោះធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេជឿដល់ព្រះបាន ហើយធ្វើដូចម្តេចឲ្យគេព្រមយាយបាន បើគ្មានអ្នកណាប្រាប់សោះ មួយទៀត ធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានអ្នកណាប្រាប់បាន លើកតែមានអ្នកណាចាត់ឲ្យគេ ទៅ?...” ។

បើសិនលោកអ្នកមិនដែលឮអ្នកណាប្រាប់លោកអ្នក ពីមុនមកទេ នោះ ឥឡូវនេះខ្ញុំសូមប្រាប់លោកអ្នកគឺថា៖ លោកអ្នកត្រូវការព្រះយេស៊ូ! ហើយនិងសូមពាក់មួកស៊ិកនៃសេចក្តីសង្គ្រោះ ។

បើគ្រាន់តែពាក់មួកការពារនៅពេលដែលលោកអ្នកជិះម៉ូតូនោះ គឺ មិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ប៉ុន្តែលោកអ្នកត្រូវការមួកស៊ិកនៃសេចក្តីសង្គ្រោះ របស់ព្រះជាម្ចាស់ផងដែរ ។ បើគ្រាន់តែស្តាប់តាមសេចក្តីបង្រៀនរបស់ មនុស្សដែលម្នាក់ដែលមានបទពិសោធន៍នោះ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ គឺមិនអាចជួយលោកអ្នកបានឡើយ ។ ដូចគ្នានេះដែរគ្មាននរណាម្នាក់ អាចរត់គេចេញពីអំពើបាបបានដោយសារខំគោរពតាមក្រឹត្យវិន័យរបស់ សាសនាផ្សេងៗនោះបានឡើយ ។ អំពើបាបប្រៀបបានដូចជាលោកអ្នក ជាប់ភ្លេចនៅចន្លោះម៉ូតូទាំងពីរដែលដួលពីលើគ្នាដូច្នោះដែរ...

សរុបសេចក្តី

- ◆ ម្នាក់ការពារនោះសំខាន់ណាស់នៅពេលដែលលោកអ្នកជិះម៉ូតូ នៅក្នុង ចរាចរណ៍ដីណែនណាត់តាតាប់នៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញនោះ ។
- ◆ លោកអ្នកត្រូវការម្នាក់ស៊ើបសួរសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីការពារគំនិតរបស់ លោកអ្នកឲ្យរួចពីការវាយលុករបស់អារក្សសាតាំង ។
- ◆ នៅពេលដែលភ្ញៀវជាប់នៅចន្លោះម៉ូតូទាំងពីរនោះ លោកអ្នកត្រូវការ មានអ្នកណាម្នាក់មកជួយ និងពេលដែលទ្បានលោកអ្នកជាប់ផុត ក្នុងភក់ស្អិតនោះលោកអ្នកត្រូវការឲ្យមានគេមកជួយទាញចេញពីភក់ ស្អិតនោះ ។
- ◆ យើងត្រូវការព្រះយេស៊ូ (ដូចជានគរបាន ឬ ដូចជាអ្នកលេងបាល់ទះ) ដើម្បីជួយយើងឲ្យរួចពីអំពើបាប ។

UON Seila

Wearing A Helmet

At dawn the broad boulevard toward the airport is the only road in Phnom Penh that seems fit for driving, since the other city streets are as bumpy and potholed as the country lanes. Battered bicycles balance bamboo bottles brimming with palm tree juice, and tired Japanese motor scooters weave among the gleaming white Toyota Landcruisers marked “OI” and the Mercedes sedans bearing the Cambodian flag on their number plates.

The road looked smooth that morning, so everyone sped along. I glanced at my watch—seven fifty-five. “Oh! It’s already late for work!” I murmured. So I gunned my white Honda 125—formerly owned by UNTAC. My shirt flapped furiously in the breeze. A glance at my speedometer told me I was doing 80 km/h. I overtook a white Toyota Landcruiser and a red Honda Dream II 100, and then at the road junction I saw a truck with a rusty water tank. While it was crossing the road it seemed like it was going to slip back, so I tried to speed up to overtake that truck and then—***CRASH***!!!

Two speeding metal machines had slammed together. Now on the pavement lay two motorbikes—my white Honda 125 and a black Honda CD 90.

I smelled something burning and tried to get up, but could not because one of my legs was stuck in the wheel of the other motorbike. I pulled up my visor to see what was burning. Through a hole in my

trousers leg I spied two white patches on my calf that were gradually turning red, and felt pain at the same time.

Again I tried to get up by pushing my hand against one part of the black motorbike. Unfortunately I chose the wrong part—the exhaust pipe. “OUCH!” I cried. A nearby policeman came and helped me stand.

The owner of the other motorbike was a man in his thirties wearing an army uniform. He was uninjured. He asked the policeman to measure the accident site to determine who was right and who was wrong, in order to know who would have to pay whom. By then the officer told me to walk to the roadside where some other policemen were standing. I limped in torment to the roadside. It was difficult to balance because one leg hurt so badly, so I dragged myself to where he instructed me to go. I was sweating profusely from the pain.

I inspected my motorbike for damage in order to distract my mind from the pain. The hand clutch was twisted and the fuel reservoir scratched. The other man also inspected his bike. “It was borrowed,” he said. “It is not mine.” His headlight was scratched very badly.

One policeman said, “You two must try to come to an agreement. But if you cannot, I will help determine which of you is right and which is wrong. But first try to compromise between the two of you.” He turned to me. “Where were you coming from?” he asked.

“I was riding on the main road from home to work,” I answered.

He turned to the other man. He said he was riding from his house in red-light district toward his office near Sihanouk Hospital. Because of the truck we could not see each other and therefore collided.

The man kept nagging, “It was borrowed.” I grew annoyed because I was already late for work and my wound still throbbed. “Do you want me to pay for the damage of your motorbike?” I asked. He said nothing. I mustered all my courage and asked the policeman, “Do I need to pay him or does he need to pay me?”

The officer replied, “Do you want me to tell you which one has to pay according to the traffic laws?”

Then the other man said, "Let's just go. I don't want anyone to pay." Then I said good-bye to the policeman.

Around 8:30 I arrived at YWAM office where I worked. "What happened to your trouser leg?" inquired Marcia, a Filipino who was staying in YWAM office for language study before starting work in the province. I replied with a little chuckle, "Oh, this morning I nearly went to heaven before you!" She smiled, went upstairs to retrieve her personal medical kit, and dressed my leg. "Be careful when you are riding on your motorbike!" she scolded.

"I'll be careful, but even if I am it doesn't make any difference," I protested.

How many people feel the same as I do?

One of the most fascinating aspects of Phnom Penh is the traffic. Accidents are just waiting to happen. We are never sure when we will get into one, and how serious or painful it will be when we do. Do we need somebody to help us in those circumstances? Yes, we certainly do! In my accident, had I not been wearing a helmet I might have seriously injured my head. And if a policeman had not helped me get up I might not have been able to because my leg was caught in a wheel. Even my boss said that if his son Nathan had been wearing a helmet he would not have so seriously injured his face that he had to fly to Bangkok for surgery. You see the importance of a helmet! We need helmets! Marcia's instruction, "Be careful!" and the traffic laws were not enough. I needed a *person* to help me get up. How many people, I wonder, feel caught in the middle of a problem, just as I was caught in that wheel?

After Marcia dressed my wound I switched my worrying to my trousers. I owned only two pairs of trousers, but now one pair was destroyed by the accident. I was a new returnee from a refugee camp in Thailand, so finances were so slim. "They cannot be mended," I murmured to myself.

The next day I came to work as usual. On my desk lay a new pair of trousers! The day of my accident Philip returned from Stung Treng and bought me a new pair. I was very happy that I could have two pairs of trousers.

Do you know of Someone who is always waiting to help you?

He is not only concerned with your spiritual need, but your physical need as well. He is our provider and good policeman who can pull you out of the snare of this sinful world. His name is Jesus!

Let me tell another story. Sin reminds me of a car stuck in the mud. One evening I went on errands in Boeung Tompon where my aunt lives. In front of the Tumnop Toeuk Church runs a small dirt road. Rain had fallen the day before. People often shovel dirt on top of the mud to try to fix a road after such rains. The road then *looks* good, but underneath traction remains treacherous. When I saw this newly-“repaired” road, I knew that it probably still had problems. But, equipped as I was with a four-wheel-drive vehicle, I determined to try it anyway. Soon one of the front wheels slipped into a small ditch beside the road. I tried to accelerate but I could not get out of the ditch so I shifted into 4WD. Still it would not move out.

At first I was happy and said to myself, “I’m glad to have a chance to use my 4WD!” But as I worked on and on at trying to free the truck, the sun gradually sank in the west. It was growing darker and darker. My excitement at using the 4WD turned to worry. My heart pounded quickly deep down in my chest. My lips turned blue and sweat flowed across my eyebrows. I wanted to use the winch, but there was no tree nearby to which I could hook.

In the church compound I saw a group of young people playing volleyball. I called to them for help, so they came and pushed me out of the sticky mud until I was close enough to hook the winch cable to a nearby coconut tree. Finally I escaped the mud—not because of how skillful a driver I was, or how well I knew the traffic laws, or how well-built a 4WD truck I drove. I only broke free because of help from an outside source.

It was the same with sin. It does not matter how well educated you are, or how many good deeds you do, or what set of rules you try to keep. These will never set you free from sin. Why? Because you were born with a sinful nature and in a fallen human race! Sin entered God’s beautiful world through the disobedience of Adam. What we need is an outside force to pull us out of the sticky mud . . . or out of the two fallen motorbikes as in my accident.

The outside force is God. He is not of the same nature as man.

He is holy and righteous! He can save us through His grace.

Many people say that if a medicine is effective there is no need to advertise it—somehow its value will become known all by itself. Is that true? I don't think so. People often ignore things that could save their lives. I observe that television commercials rarely promote useful things such as helmets (which can save people's lives), but rather lethal items such as cigarettes, beer, and wine (which can destroy them). How can people know that helmets are important unless you tell them?

It is the same with Jesus. People will not know unless they hear about him. “‘Everyone who calls on the name of the Lord will be saved.’ How, then, can they call on the one they have not believed in? And how can they believe in the one of whom they have not heard? And how can they hear without someone preaching to them? And how can preach unless they are sent?’”¹

If you have never heard someone tell you before, I am telling you now: You NEED Jesus! And WEAR YOUR HELMET of salvation.

It is not enough to just wear a helmet when you ride your motorcycle, but you need God's HELMET OF SALVATION as well. Mere instruction from an experienced person cannot help you. Similarly, one cannot escape sin by obeying the law of any religions. It is the same as if you were in the middle of two motorcycles....

Conclusion

- A helmet is very important when you ride your motorbike through bad traffic like that in Phnom Penh.
- You need the helmet of salvation to protect your mind from being attacked.
- When caught in two motorbikes you need someone to help you; and when your truck is stuck in the mud, you need someone to help pull you out.
- We need Jesus (like the policeman or the volleyball players) to help us out of sin.

---

¹Rom 10:13–15.

Rolf LEPELAAR

Human Rights and Responsibilities

Approaching a Biblical Balance

Introduction

Many people in today's world suffer greatly, often as the result of other people's action. The powerless often suffer at the hands of others. It is estimated that fifteen million children under the age of five die each year because they don't have enough food, water and medical care; and many of those who do survive are exploited by child labor and child prostitution. Untold numbers of street children are abused or killed by the local police. Millions of refugees and asylum seekers exist under inhumane conditions. The last one hundred years are full of events showing man's inhumanity to man. In the two world wars, approximately sixty million people were killed. Masses have died under their own leaders in Russia, Cambodia, Uganda, and China, as well as many Latin American countries.

How should people respond to facts such as these? In the last century there has been an increasing awareness and promotion of human rights. The concept of human rights is not new. It was already proclaimed in the Bible thousands of years ago. The British, French and American revolutions attempted to protect human dignity and people from abuse at the hands of the leaders and those with power. However after two world wars in the twentieth century it was decided

that more needed to be done to protect peace and human rights. Eglantyne Jebb, who had a Christian faith, witnessed the suffering of children in the First World War and played an important role in drafting the 1924 *Declaration of the Rights of the Child*. World War Two resulted in the organization of the United Nations in 1945 and the issuing of the *International Bill of Human Rights* in 1948.

Proponents of human rights have many different claims. First, human rights proponents from a western individualistic background proclaimed rights of the individual such as the right to life; the right to freedom of thought, opinion, conscience and religion; the right to participate in free and frequent elections; the right to equality; the right to privacy and to fairness before the law; and the prohibition of torture, slavery, and arbitrary arrests. Proponents of a more socialist background emphasized the right to work and fair pay, the right to leisure, and the right to form trade unions. Other rights proclaimed by many from different persuasions include the right to education, to proper medical treatment, and to social security.

Yet despite the advances of the human rights movement over the past fifty years there is still a massive amount of suffering and abuse of people. What should be the Christian's approach to these issues? Is proclamation of human rights the correct approach? Should we agree completely with everything that is proclaimed by advocates of human rights? Has the human rights movement gone beyond what is appropriate? This article will seek to show that Christians should be concerned with human rights, although we should make some corrections. For example, we cannot agree with some of the rights that are proclaimed, and we should have a correct balance between *human rights* and *human responsibility*. Moreover, the Bible also stresses God's right to rule over us. In order to clarify our thinking it would help to develop a biblical worldview, to understand the world through the teaching of the Bible.

Biblical worldview

Genesis chapters one and two teach us that God created and sovereignly rules over everything. He created men and women in his image and spoke to them in a relational way. He instructed them in

the form of commands. They should “Be fruitful and increase in number; fill the earth and subdue it. Rule over the fish of the sea and the birds of the air and over every living creature that moves on the ground.”¹ God also commands the man to take care of the garden.² These few truths gleaned from these chapters already have a great deal to teach us about the issue at hand. God created us with three kinds of relationships.

1. First with God. We were created to relate to God, to love him,³ to obey him, to worship him, etc.
2. We were also created to relate to ourselves and fellow mankind. We are to love mankind.⁴
3. With nature. Our role is to fill the earth, subdue it, enjoy its fruits, and take care of it.⁵

In all these relationships God has bestowed on us *human responsibility*. We have the *responsibility* to love and obey God, the *responsibility* to love our neighbor, the *responsibility* to rule over and to take care of the earth. Moreover these truths tell of *God’s rights* to rule over us. God has the right to command us, the right to give, the right to take away and the right to judge.⁶ The final judgment is a great proclamation of these truths. Together with *responsibility* comes *accountability*. God’s act of judgment over all mankind proclaims God’s right to rule over us and our *accountability* for that which he has made us *responsible*. Therefore throughout the Bible there is a great emphasis on *human responsibility*.

At the same time the Bible also gives a true foundation for *human rights*. The fact that God made us in his image also gives mankind great dignity or value. Murder is a great evil because it is killing someone in the image of God.⁷ The human rights tradition has

---

¹Gen 1:26.

²Gen 2:15.

³Matt 22:37.

⁴Matt 22:38.

⁵Gen 1:28ff, 2:15.

⁶See Job 33:4, Ps 68:35; Matt 20:1–16; Ps 9:8.

⁷Gen 9:6.

tried to base human rights on human dignity or value. We see from the Bible that as man is created in the image of God he has that value to establish human rights. One problem for many in the human rights tradition of the twentieth century is that they came from a worldview that said man was not in the image of God but we are just the result of meaningless, purposeless chemical reactions in the past. If that is true then why should humans have any worth? Why should a human have any more rights than a dog or a rock? The biblical teaching that God creates us in his image gives a foundation for human dignity and human rights. The foundation for human rights is creation. Human beings never acquired them nor has any government or any other authority bestowed them. Occasionally governments and authorities simply recognize the dignity and rights that God has already bestowed (although they may not attribute them to God).

Biblical teaching on defending human rights

There are a few passages that deal specifically with the issue of human rights.⁸ When we read through these we see God has particular concern to defend the cause of the powerless. Human history shows that those with power take advantage of those without it. Hence the rich take advantage of the poor. Adults take advantage of children. There is often much injustice. God is a God of justice who is concerned for his whole creation. Therefore this injustice is displeasing to him and it is godly to defend the rights of the poor, the oppressed, the powerless. Romans 13 teaches that God established governments and authorities to promote law and order, to promote righteousness and justice. Therefore Christians should be concerned that those in authority will indeed promote these and not use their power to oppress the poor and make unjust laws.

---

⁸Ps 82:1-4, Prov 22:22-23; 31:8-9, Ecc.5:8-10; Is.10:1-4; Jer 5:26-

Weaknesses in the human rights movement

Despite the fact that God is concerned with human rights as we have seen above, there are a number of concerns that Christians must have with the human rights movement. Below are listed a few such concerns.

The abuse of the term “human rights”

Consider the following two cases.

a. In some countries the issue of abortion is very much debated. Those who defend the act of abortion say that women have the right to choose, which means the right to kill their unborn child if that is their choice. What should we Christians believe regarding this? Does anyone have this right? Are we infringing on women’s rights if we say they do not have the right to do this? If so, is it wrong to infringe on their rights? It is helpful to remember the biblical worldview that we learned above. God has the right to command us what to do. We do not have the right to rebel against God, but rather God has given us the responsibility to obey him. If God has not given women the right to kill their unborn child then they do not have that right. Christians should defend the rights of unborn babies in the image of God.

The debate regarding abortion and birth control can be quite complicated. What do we do in the situation where the baby is causing great danger to the mother’s life? It is beyond the scope of this article to go into depth on this issue. However, whatever stance we make the purpose of the illustration still stands. All Christians should agree that when we approach this issue we should do so within the framework of human responsibility before God, not just the rights of the individual. Even if we are to talk of rights, we must not only think of the woman’s rights but also the rights of the unborn child. A woman with child is two human beings, not one. We saw that God defends the cause of the helpless. Who is as helpless as an unborn child who is not seen and whose cry is not heard?

b. Another human right often proclaimed is the right to freedom of religion. Suppose that you evangelize someone but they respond they have a right to follow their own religion. How would you

respond? In some ways it is correct to say freedom of religion is a human right. Every human has the right to follow his conscience with regard to religion without being persecuted or being forced to recant or follow another religion. Each person has the right to make his or her own decision.

But in another sense to say that each person has the right to follow his own religion is misleading. Again we should introduce the biblical concept of *human responsibility*. Choice of religion is not only a *human right*, it is a *human responsibility*. As such we will be held accountable before God for the choice we make. If we choose idols we are guilty before God. If we choose the true God as revealed in the Bible we will be blessed by God. A great example of this is found in Joshua 24:14–24. (Read through several times.) Joshua was the leader of the people and therefore had authority over them. Yet despite having this authority he did not force them to follow God. He exhorted them to serve the true God but also told them that it was their choice. He warned them that they are accountable for their decision so if they follow idols they will come under God's judgment. Likewise, we cannot force people to become Christians. Yet it is our *responsibility* to witness about the true God and what he has done through his son Jesus, and it is their *responsibility* to respond with repentance and faith.

The danger of proclaiming human rights without reference to God

The examples in point number one above show the danger of proclaiming human rights without considering God's revealed will. Some in the human rights tradition believe there is no authority above man who commands us what to do and believe. If this is true then who can decide what is right and what is wrong? Who can decide what truly constitutes human rights? With no authority above us, the rights proclaimed will mirror the values of the people that proclaim them. Of course the clear danger here is that the values of these people may be misguided with no higher authority to challenge their assumptions. Christians know that our Creator has spoken authoritatively in the Bible and we must submit to his standards. His word is the lamp to our feet that can prevent us from walking into the darkness of moral mayhem.

The uselessness of proclaiming *human rights* without fulfilling *human responsibility*

Let us consider the issue of education. Many proclaim that each child, male or female has a right to education. This is indeed true and very important. However, education is not just a right, it is a responsibility. It is the responsibility of the government to adequately fund education, and the responsibility of teachers *and* parents to teach the child and encourage him to learn. It is also the responsibility of the child to use his God-given mind as he applies it to learning. If there is an occasional speech proclaiming the right to education, but people do not fulfil their responsibility, then no improvement will be made. However, if proclaiming the right to education leads to people fulfilling their responsibility then progress has been made thanks partly to the proclamation of human rights.

The danger of proclaiming human rights when the appropriate approach is human responsibility

If you look again at the passages from the Bible listed above dealing with human rights you can see that it teaches us that we should defend the rights of *others*. It does not call us to defend our own rights, indeed the Christian is sometimes called upon to forgo his own rights.⁹ Both noted passages deal with the issue of love. The two greatest commandments are to love God and love your neighbor. In loving others we must think of *our responsibility* to them. In loving others sometimes we must defend *their rights* and forgo our own. In relationships this can be very important.

Consider the most intimate relationship between people: marriage. Let us look at Paul's advice to husbands and wives in Ephesians 5:21–31 (read through). Paul does not tell husbands nor wives to defend their own rights. He does not instruct wives to tell their husbands to fulfil their responsibility, nor the husband to tell his wife to fulfil hers. (This does not mean a husband or wife cannot rebuke each other). Paul's advice to a married couple is that each party makes sure he or she is fulfilling his responsibility to his partner. This is very sound

---

⁹E.g., see Matt 5:38–48; 1 Cor 8:1–9:23.

advice. It will be beneficial for a marriage if each party strives to be faithful in his or her responsibility to his marriage partner, rather than just thinking about his own rights.

When we consider another relationship within the home, that between the parents and the children we can again see the danger of proclaiming *human rights* over against *human responsibility*. The U.N. Convention on the Rights of the Child has been involved in promoting children's rights. **Some children's rights do need to be defended**; however, religious groups have expressed concern that the incorrect proclamation of children's rights will undermine the rights and responsibilities of parents to raise, teach, develop, and discipline their child. For example, a parent disciplining her child with a smack may be accused of **infringing the child's rights**. A parent giving religious instruction to his child **may be considered to be infringing on the rights of the child to make his own choice**. Christians should be wary of any future developments such as these.

The nature of mankind

We have seen that Christians should promote human rights. We hope that promoting human rights will improve this world. Yet at the same time we must not think that this is the ultimate solution to the problems people face. Many believe that people are essentially good in nature and therefore they are optimistic regarding the results from human activities such as proclaiming human rights. Christians should not suffer such a delusion. The Bible clearly teaches that people have a sinful nature and that we are incapable of saving ourselves not only from the penalty we receive due to our sins, but also the power of sin over us.¹⁰ Human solutions will not fix the problems in this world. But God has acted in Jesus to save us from our sins. The solution to the problems in this world is the gospel. In the gospel God not only forgives us from our sins, but gives us new life to be obedient to him. This gives true hope for a better society. We also wait for the future world when all will be made perfect.

---

¹⁰See Rom 7:7–24; Eph 2:1–3; Jer 13:23; 17:9.

Conclusion

In the face of much suffering in this world Christians should defend the rights of the poor, defenseless and oppressed. We should seek to reform governments, systems, laws, companies, etc., so that people will be treated fairly.

Yet Christians should also be cautious of the abuse of the term "human rights." Christians working with secular organizations should be careful to check that what they are hearing is consistent with the Bible.

When we check with the Bible we realize that it places much more emphasis on human responsibility before God. We should proclaim to the world that they are accountable to God for the responsibilities that he has given them within the three relationships that were outlined above. Nothing is hidden from him; he sees everything right down to inside our hearts. The whole world has rebelled against God and is therefore under his judgement. We are incapable through human solutions or human religion to solve this problem. Yet God has acted to save us through Jesus, particularly what he accomplished in his death and resurrection. In the gospel God calls people to repent of their wrongdoing and believe in Jesus. This will not only bring personal salvation but true transformation of society.

Sources

Holy Bible, New International Version (Grand Rapids: Zondervan, 1984).

Lorenzen, Thorward. "Christian Faith and Human Rights." *Evangelical Review of Theology* 24/1 (2000).

Stephenson, Paul. "Children's Rights: Has Anyone got it Right?" *Effective Service in a Broken World, Cutting Edge 2001 Conference Papers* (Council of International Children's Ministries).

Stott, John. *Authentic Christianity* (Leicester: IVP, 1996).

_____. *New Issues Facing Christians Today* (London: Marshall Pickering, 1999).

លោក វ៉ហ្វ ឡាប៉ាឡា

សិទ្ធិមនុស្ស និងការទទួលខុសត្រូវ
ការដោះស្រាយតាមគំរូនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ
ដែលមានតុល្យភាព

សេចក្តីផ្តើម

មានមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងលោកយើងសព្វថ្ងៃនេះស្ថិតនៅក្នុងការ
ឈឺចាប់យ៉ាងខ្លាំងសម្បើម ជារឿយៗបណ្តាលមកពីសកម្មភាពរបស់
មនុស្សដទៃ ។ អ្នកដែលគ្មានអំណាចតែងតែទទួលរងឈឺចាប់ក្រោមដៃ
របស់អ្នកដទៃទៀត ។ គេប៉ាន់ប្រមាណឃើញថា មានក្មេងអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ
ប្រមាណ ១៥ លាននាក់ស្លាប់ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយសារតែខ្វះចំណីអាហារ
ទឹក និងសេវាថែទាំសុខភាព ហើយចំពោះក្មេងទាំងនោះភាគច្រើន ដែលបាន
រួចជីវិតពីសេចក្តីស្លាប់ដូចបានពោលខាងលើត្រូវរងនូវការកេងប្រវ័ញ្ច
ផ្នែកផ្លូវភេទ និងបង្ខំឲ្យធ្វើការធ្ងន់ ។ ចំនួនក្មេងអនាថាដែលគេមិនប្រាប់ឲ្យ
យើងដឹងនោះ គតរបាលនៅតាមមូលដ្ឋានទាំងនោះប្រើអំណាចរំលោភ
ឬសម្លាប់ ។ មានជនភៀសខ្លួន និងជនសុំសិទ្ធិជ្រកកោនរាប់លាននាក់
កំពុងស្ថិតនៅក្រោមស្ថានភាពអមនុស្សធម៌ ។ នៅក្នុងរយៈពេល ១០០ឆ្នាំ
ចុងក្រោយនេះ មានព្រឹត្តិការណ៍ជាច្រើនដែលបង្ហាញឲ្យឃើញភាព
អមនុស្សធម៌របស់មនុស្ស ដែលមនុស្សបានធ្វើចំពោះមនុស្ស ។ នៅក្នុង

អំឡុងពេលសង្គ្រាមលោកទាំងពីរលើក មានមនុស្សស្លាប់ប្រហែល ៦០ លាននាក់ ។ មានមនុស្សយ៉ាងច្រើនសន្លឹក ដែលបានស្លាប់នៅក្រោមកណ្តាប់ ដៃនៃអ្នកដឹកនាំរបស់គេផ្ទាល់នៅក្នុងប្រទេស រស្ស៊ី កម្ពុជា យូហ្កាឌីនា និងប្រទេសចិន ដូចគ្នាដែរនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសជាច្រើននៅក្នុង អាមេរិកឡាទីន ។

តើមនុស្សត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងនេះ ដោយរបៀប ណា? នៅក្នុងសតវត្សចុងក្រោយនេះ មានការកើតឡើងនៃការយល់ដឹង និងលើកស្ទួយផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ។ ផ្នត់គំនិតដែលគិតពីសិទ្ធិមនុស្សនោះ មិនមែនជារឿងថ្មីឡើយ ។ គឺមានប្រកាសប្រាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីររាប់ពាន់ ឆ្នាំរួចទៅហើយ ។ ការធ្វើបដិវត្តន៍របស់អង់គ្លេស បារាំង និង អាមេរិក ប៉ុនប៉ង ដើម្បីការពារភាពថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស និងការពារមនុស្សមិនឲ្យគេរង គួរការរំលោភសិទ្ធិនៅក្រោមកណ្តាប់ដៃនៃពួកអ្នកដឹកនាំ និងអ្នកមាន អំណាចទាំងឡាយនោះ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមលោក ទាំងពីរលើកចប់នៅក្នុងសតវត្សទី ២០ គេបានសម្រេចចិត្តថា ខំធ្វើ ឲ្យបានសម្រេចថែមទៀតនោះ គឺការពារឲ្យមានសន្តិភាព និងសិទ្ធិមនុស្ស ។ អិកឡានតែន ចេប ដែលជាអ្នកជឿព្រះបានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែក ចំពោះការ រងឈឺចាប់របស់កុមារ នៅក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងមានតួនាទី សំខាន់នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់នៅឆ្នាំ ១៩២៤ ស្តីពីការប្រកាស ច្បាប់សិទ្ធិកុមារ ។ សង្គ្រាមលោកលើកទី២ ជាហេតុនាំឲ្យគេបង្កើតអង្គការ សហប្រជាជាតិនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៤៥ និងការប្រកាសចេញច្បាប់អន្តរជាតិ នៃច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៤៨ ។ ពួកអ្នកគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្ស មានការអះអាងផ្សេងៗជាច្រើន ។ ទីមួយ ពួកអ្នកគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្ស ដែលមកពីភូមិភាគបស្ចឹម មានសារវតាជាអ្នកប្រកាន់ភាពឯកត្តបុគ្គល បានប្រកាសអះអាងពីសិទ្ធិឯកត្តបុគ្គល ដូចជាសិទ្ធិនៃការរស់នៅ

សិទ្ធិសេរីភាពនៃការគិត ការបញ្ចេញយោបល់ មនសិការ និង សាសនា សិទ្ធិនៅក្នុងការចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោតដោយសេរី សិទ្ធិស្មើភាព (សមភាព) សិទ្ធិរក្សាភាពជាឯកជន និងទទួលបានភាពយុត្តិធម៌នៅចំពោះមុខច្បាប់ និងមាន សិទ្ធិនៃការហាមប្រាមចំពោះការធ្វើទារុណកម្ម ទាសភាព និង ការប្រើអំណាច រំលោភបំពាន ។ ពួកអ្នកគាំទ្រដែលមានសារៈគាល់រៀងទៅរកបែបអ្នកសង្គម និយមបានសង្កត់ធ្ងន់លើសិទ្ធិការងារ និងការបង់ប្រាក់ខែត្រឹមត្រូវ សិទ្ធិក្នុងការ ឈប់សម្រាកកាយ និងសិទ្ធិក្នុងការបង្កើតសហជីព ។ សិទ្ធិផ្សេងទៀតដែល បានអះអាងដោយមនុស្សជាច្រើនទៀត មកពីជំនឿផ្សេងៗ រួមទាំងសិទ្ធិក្នុង ការអប់រំ សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការព្យាបាលត្រឹមត្រូវ និង សិទ្ធិក្នុងសន្តិសុខ គ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងសង្គម ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយសន្ទុះនៃចលនាគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សកាលពី ប៉ុន្មាន ៥០ ឆ្នាំកន្លងមកនេះ នៅតែមានការទទួលបានរងនូវការឈឺចាប់ និង ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សយ៉ាងសម្បើម និងចំនួនច្រើនធំធេងនៅឡើយ ។ តើអ្វីទៅដែលជាវិធីសាស្ត្ររបស់គ្រីស្តបរិស័ទ ដើម្បីដោះស្រាយរឿងនេះ? តើការប្រកាសពីសិទ្ធិមនុស្សគឺជាវិធីត្រឹមត្រូវឬទេ? តើយើងយល់ស្រប ទាំងស្រុងលើអ្វីដែលពួកអ្នកគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សបានប្រកាសឬទេ? តើចលនា គាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សជ្រុលហួសពីអ្វីដែលសមរម្យឬ? អត្ថបទនេះនឹងស្វែងរក នូវការបង្ហាញថា តើគ្រីស្តបរិស័ទគួរចាប់អារម្មណ៍ចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស ទោះបី ជាយើងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវខ្លះៗនោះក៏ដោយ ។ ឧទាហរណ៍ យើងមិនយល់ ស្របតាមសិទ្ធិដែលគេបានប្រកាសនោះ ហើយយើងគួរកែតម្រូវតុល្យភាព រវាង សិទ្ធិមនុស្ស និង ការទទួលខុសត្រូវ របស់មនុស្ស ។ លើសពីនោះ ទៅទៀត ព្រះគម្ពីរក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរ ពីសិទ្ធិរបស់ព្រះជាម្ចាស់ក្នុងការ ដែលព្រះអង្គគ្រប់គ្រងពីលើយើងនោះ ។ ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់អំពី ការគិតរបស់យើងនេះ យើងត្រូវពឹងលើគតិលោក ដែលយកគំរូតាមព្រះគម្ពីរ

ដើម្បីស្វែងយល់អំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ពិភពលោកនេះ តាមរយៈសេចក្តី
បង្រៀននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ។

គតិលោកតាមបែបព្រះគម្ពីរ

លោកប្បត្តិជំពូកមួយ និងជំពូកពីរបង្រៀនយើងថា ព្រះជាម្ចាស់បាន
បង្កើតរបស់សព្វសារពើ និងព្រះអង្គគ្រប់គ្រងទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើត
បុរសនិងស្រីនៅក្នុងរូបអង្គទ្រង់ ហើយព្រះអង្គបានមានព្រះបន្ទូលមក
កាន់ពួកគេតាមរបៀបមួយដែលមានទំនាក់ទំនងដ៏ល្អ ។ ព្រះអង្គបាន
បង្រៀនដល់ពួកគេតាមបែបមួយជារបៀបបង្គាប់បញ្ជា ។ គឺគេ “ត្រូវបង្កើត
កូនពូជជាចៅ ហើយចំរើនឡើងដើម្បីបំពេញផែនដី និងគ្រប់គ្រងលើផែនដី
នោះទៀតផង ។ គ្រប់គ្រងលើត្រីសមុទ្រ សត្វស្ថាបនាលើអាកាស ព្រមទាំង
សត្វគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ដែលនៅលើដី”^១ ។ ព្រះជាម្ចាស់បានបញ្ជាឲ្យ
មនុស្សមើលថែស្មៅ^២ សេចក្តីពិតដែលប្រមូលបានពីជំពូកទាំងនេះ គឺមាន
ចំណែកយ៉ាងធំ ដើម្បីបង្រៀនយើងចំពោះបញ្ហានៅចំពោះមុខ ។ ព្រះជាម្ចាស់
បានបង្កើតយើងមកឲ្យមានទំនាក់ទំនងបីយ៉ាង ។

១. ទីមួយជាមួយព្រះជាម្ចាស់ ។ ព្រះជាម្ចាស់បង្កើតយើងមក
ដើម្បីធ្វើការប្រកបទាក់ទងជាមួយព្រះអង្គ ស្រឡាញ់ព្រះអង្គ^៣
ឲ្យស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ។ល។
២. ព្រះជាម្ចាស់ក៏បង្កើតយើងមក ដើម្បីឲ្យយើងប្រកបទាក់ទងនឹង
ខ្លួនយើងផ្ទាល់ និងមនុស្សដូចគ្នា ។ យើងត្រូវស្រឡាញ់

---

^១ លោកុ. ១:២៦
^២ លោកុ. ២:១៥
^៣ ម៉ាថាយ ២២:៣៧

មនុស្សលោក ។^៤

៣. ទំនាក់ទំនងជាមួយធម្មជាតិ ។ តួនាទីរបស់យើងត្រូវបង្កើតកូន ពូនជាចៅនៅពេញពាសនៅលើផែនដី គ្រប់គ្រងផែនដី សប្បាយរីករាយជាមួយនិងផលផ្លែរបស់ផែនដី និងមើលថែ ផែនដីឲ្យបានល្អ ។^៥

ចំពោះទំនាក់ទំនងទាំងអស់នេះព្រះជាម្ចាស់បានប្រទានមកឲ្យយើង ផ្នែកទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្ស ។ យើងមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការ ស្រឡាញ់ និងស្តាប់បង្គាប់ព្រះជាម្ចាស់ មានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការ ស្រឡាញ់អ្នកជិតខាងរបស់យើង មានការទទួលខុសត្រូវត្រួតត្រា និងមើល ថែផែនដី ។ លើសពីនេះទៅទៀត សេចក្តីពិតទាំងនេះប្រាប់យើងពីសិទ្ធិ របស់ព្រះជាម្ចាស់ ក្នុងការដែលព្រះអង្គគ្រប់គ្រងលើយើង ។ ព្រះជាម្ចាស់ មានសិទ្ធិបញ្ជាយើង មានសិទ្ធិក្នុងការប្រទានឲ្យ មានសិទ្ធិក្នុងដកយកវិញ និងមានសិទ្ធិក្នុងការជំនុំជំរះកាត់ក្តី ។^៦ សេចក្តីជំនុំជំរះនៅថ្ងៃចុងក្រោយ គឺជាការប្រកាសដ៏ធំសម្បើមពីសេចក្តីពិតទាំងនេះ ។ ការទទួលខុសត្រូវ ជាមួយគ្នាក៏មានការព្រមចុះចូលទទួលខុសត្រូវនោះមកដែរ ។ ព្រះជាម្ចាស់ ជំនុំជំរះមនុស្សលោកទាំងអស់ ការនោះប្រកាសពីសិទ្ធិរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលព្រះអង្គគ្រប់គ្រងលើយើង និងទាមទារនូវការទទួលខុសត្រូវដែល ព្រះអង្គប្រគល់មកឲ្យយើងទទួលខុសត្រូវនោះឯង ។ ហេតុដូច្នេះហើយ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរទាំងមូលមានចែងសង្កត់ធ្ងន់ លើការទទួលខុសត្រូវ របស់មនុស្ស ។

នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ព្រះគម្ពីរក៏បានផ្តល់នូវគ្រឹះដ៏ពិតប្រាកដ

---

^៤ ម៉ាថាយ ២២:៣៨
^៥ លោក. ១:២៨, ២:១៥
^៦ សូមមើលយ៉ូហ ៣:១៦, ទំនុក. ៦៨:៣៥

ចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស ។ ហេតុដែលព្រះជាម្ចាស់បង្កើតយើងមកក្នុងរូបអង្គ ទ្រង់នោះ គឺផ្តល់នូវភាពថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃចំពោះមនុស្សលោក ។ ការសម្លាប់គឺ ជាអំពើអាក្រក់បំផុត ពីព្រោះគឺជាការសម្លាប់អ្នកដែលព្រះជាម្ចាស់បង្កើត គេមកនៅក្នុងរូបអង្គទ្រង់នោះឯង^៧ ។ ទម្លាប់នៃការគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សនោះ បានព្យាយាមពឹងផ្អែកលើភាពថ្លៃថ្នូរ ឬ លើតម្លៃរបស់មនុស្ស ។ យើងបានដឹង ពីព្រះគម្ពីរហើយ ដោយហេតុថាមនុស្សព្រះជាម្ចាស់បង្កើតមកក្នុងរូបអង្គទ្រង់ នោះទើបមនុស្សមានតម្លៃក្នុងការបង្កើតនូវការគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្ស ។ មាន បញ្ហាមួយនៅក្នុងទំលាប់នៃការគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងសតវត្សទី២០នេះ គឺចេញមកពីគតិលោកមួយបែប ដែលនិយាយថាមនុស្សមិនមែនបានបង្កើត មកនៅក្នុងរូបអង្គទ្រង់នោះឡើយ ប៉ុន្តែមនុស្សគ្រាន់ជាការកើតឡើងពី ប្រតិកម្មដែលសារធាតុគីមីដោយចៃដន្យកាលពីដើមរ៉ែតប៉ុណ្ណោះ គឺគ្មានន័យ និងគ្មានគោលដៅអ្វីទាំងអស់ ។ បើសិនការនោះជាការពិតមែន អ៊ីចឹង ហេតុអ្វីបានជាមនុស្សគួរមានតម្លៃនោះ? ហេតុអ្វីបានជាមនុស្សត្រូវមាន សិទ្ធិច្រើនជាងផ្កា ឬដុំថ្ម? សេចក្តីបង្រៀននៅក្នុងព្រះគម្ពីរឲ្យយើងបានដឹងថា ព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតយើងមកនៅក្នុងរូបអង្គទ្រង់ គឺបានផ្តល់នូវ គ្រឹះសំខាន់ចំពោះភាពថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិរបស់មនុស្ស ។ គ្រឹះសំខាន់សំរាប់ សិទ្ធិមនុស្សនោះ គឺទាក់ទងទៅនឹងការកើត ។ មនុស្សមិនចាំបាច់ត្រូវការ សិទ្ធិទាំងអស់នោះ ឬត្រូវការឲ្យរដ្ឋាភិបាលណាមួយ ឬសិទ្ធិអំណាចណាមួយ ផ្តល់សិទ្ធិនោះឲ្យឡើយ ព្រោះមនុស្សមានសិទ្ធិនោះរួចទៅហើយ ។ យូរៗម្តង រដ្ឋាភិបាលនានា និងសិទ្ធិអំណាចនៃអាជ្ញាធរនានា ក៏ព្រមទទួលស្គាល់ នូវភាពថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិដែលព្រះជាម្ចាស់បានផ្តល់ឲ្យមកមនុស្សរួចហើយ នោះខ្លះដែរ (ទោះបីជាគេមិនបានឲ្យ តម្លៃចំពោះការនោះថ្វាយទៅព្រះជាម្ចាស់ ក៏ដោយចុះ) ។

^៧ រោកុ.៤:៦

សេចក្តីបញ្ជាក់នៃរបស់ព្រះកម្ពុជានិងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស

មានអត្ថបទគម្ពីរមួយចំនួនដែលទាក់ទងជាពិសេសជាមួយសិទ្ធិមនុស្ស ។^៤ នៅពេលដែលយើងបានអានគម្ពីរទាំងនេះ យើងឃើញថា ព្រះជាម្ចាស់យកព្រះហឫទ័យទុកដាក់ដល់អ្នកដែលទន់ខ្សោយ ។ តាមប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សជាតិបង្ហាញថា អស់អ្នកដែលមានអំណាចបានទទួលនូវការកេងយកប្រយោជន៍ពីអ្នកដែលគ្មានអំណាច ។ ហេតុនេះទើបបានជាពួកអ្នកមានកេងយកប្រយោជន៍ពួកអ្នកក្រ ។ ពួកមនុស្សពេញវ័យកេងយកចំណេញចំពោះកុមារ ជារឿយៗតែងមានភាពអយុត្តិធម៌ជាច្រើន ។ ព្រះជាម្ចាស់គឺជាព្រះដែលប្រកបទៅដោយសេចក្តីយុត្តិធម៌ ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យទុកដាក់ចំពោះរបស់សព្វសារពើដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមកទាំងអស់ ។ ហេតុដូច្នេះហើយភាពអយុត្តិធម៌នេះ ធ្វើឲ្យព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យឡើយ ហើយជាការត្រឹមត្រូវណាស់ដែលយើងត្រូវការពារអ្នកក្រីក្រ អ្នកដែលគេជិះជាន់ អ្នកទន់ខ្សោយដែលគ្មានអំណាចនោះ ។ គម្ពីររ៉ូមជំពូក ១៣ បានបង្រៀនយើងឲ្យដឹងថា ព្រះជាម្ចាស់ជាអ្នកបង្កើតរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរ ដើម្បីឲ្យគេជាលើកកំពស់ផ្នែកផ្លូវច្បាប់ និងផ្នែកសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ជួយលើកកំពស់សេចក្តីសុចរិត និងសេចក្តីយុត្តិធម៌ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ គ្រីស្ទបរិស័ទត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះអាជ្ញាធរទាំងឡាយដែលនឹងជួយលើកកំពស់ការទាំងអស់នេះ និងមិនមែនប្រើអំណាចរបស់ខ្លួនទៅជិះជាន់សង្កត់សង្កិនចំពោះអ្នកទន់ខ្សោយក្រក្រី និងមិនមែនបង្កើតច្បាប់មិនយុត្តិធម៌សំរាប់ពួកគេនោះឡើយ ។

---

^៤ ទំនុក. ៨២:១-៤, សូភាសិត ២២:២២-២៣; ៣១:៨-៧, សាស្តា ៥:៨-១០; អេសាយ ១០:១-៤; យេរេមា ៥:២៦-២៧

ចំណុចខ្សោយនៅក្នុងចលនាគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្ស

ទោះបីជាព្រះជាម្ចាស់យកព្រះហឫទ័យទុកដាក់ ចំពោះសិទ្ធិមនុស្ស ក៏ដោយ ដូចដែលយើងបានឃើញនៅខាងលើនេះស្រាប់ មានការខ្វល់ខ្វាយ មួយចំនួនដែលគ្រីស្ទបរិស័ទត្រូវតែមានចំណែកជាមួយចលនាគាំទ្រ សិទ្ធិមនុស្ស ។ មានបញ្ជីរាយប្រាប់ពីការខ្វល់ខ្វាយទាំងនោះដូចខាងក្រោម នេះគឺ:

ការប្រើពាក្យ “សិទ្ធិមនុស្ស” ច្រើនជ្រុល ។

ចូរពិចារណាមើលពីករណីពីរយ៉ាងដូចខាងក្រោមនេះ ។

ក. នៅប្រទេសខ្លះចំពោះបញ្ហាការពន្ធតក់ គឺជាពិភាក្សាភ័យខ្លាច យ៉ាងខ្លាំង។ ចំពោះអ្នកដែលគាំទ្រចំពោះការពន្ធតក់ គឺយាយថាស្ត្រី មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើស ដែលមានន័យថាគេអាចមានសិទ្ធិក្នុងការសម្លាប់ កូននៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន បើសិនជាគេជ្រើសរើសធ្វើបែបនោះ ។ ទាក់ទងទៅ រឿងនេះ តើយើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទជឿដូចម្តេចដែរ? តើមនុស្សគ្រប់រូបមាន សិទ្ធិធ្វើបែបនេះមែនឬ? តើយើងកំពុងរំលោភសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី បើសិន ជាយើងថាស្ត្រីមិនអាចមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើបែបនោះឡើយ? បើដូច្នោះមែន តើត្រឹមត្រូវដែរឬចំពោះការរំលោភសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីនោះ? គឺជាការមួយដែល មានប្រយោជន៍ណាស់ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ គឺត្រូវយើងចងចាំ ពិតគឺលោករបស់ព្រះគម្ពីរដែលយើងបានរៀនរួចមកហើយ ។ ព្រះជាម្ចាស់ មានសិទ្ធិក្នុងការបង្គាប់យើងឲ្យធ្វើអ្វីនោះ ។ យើងគ្មានសិទ្ធិក្នុងការបោះបោរ ប្រឆាំងទាស់នឹងព្រះជាម្ចាស់ឡើយ តែព្រះជាម្ចាស់ទេដែលផ្តល់ឲ្យយើង មានការទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីឲ្យយើងស្តាប់បង្គាប់ដល់ព្រះអង្គ ។ បើសិន ព្រះជាម្ចាស់មិនបានផ្តល់សិទ្ធិដល់ស្ត្រីឲ្យសម្លាប់កូនដែលនៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន ទេនោះ ស្ត្រីក៏គ្មានសិទ្ធិធ្វើបែបនោះដែរ ។ គ្រីស្ទបរិស័ទត្រូវការពារសិទ្ធិ

ទារកមិនទាន់កើត ព្រោះគេក៏ជារូបអង្គព្រះជាម្ចាស់ដែរ ។

ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងចំពោះការពន្លត់កូន និង ការប្រើថ្នាំពន្យារកំណើតអាចជាបញ្ហាស្មុគស្មាញមែនទែន ។ ចុះតើ យើងត្រូវធ្វើអ្វីទៅ នៅក្នុងស្ថានភាពដែលទារកជាមូលហេតុគំរាមដល់ អាយុជីវិតរបស់ម្តាយនោះ? រឿងនេះគឺវាហួសពីសមត្ថភាពដែលអត្ថបទ នេះដោះស្រាយឲ្យស្តីជម្រៅចំពោះបញ្ហានេះ ។ ទោះបីជាយ៉ាងក៏ដោយ ទោះជាយើងយល់ដឹងពីហេតុបែបណានោះ គោលបំណងនៃការព្យាយាម បញ្ជាក់បង្ហាញនោះនៅតែដដែល ។ គ្រីស្តបរិស័ទទាំងអស់ត្រូវតែយល់ព្រម ចំពោះរឿងនេះ នៅពេលដែលយើងទើបប្រទះចំពោះបញ្ហានេះ យើងត្រូវ ធ្វើការនេះនៅរង្វង់នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់យើងជាមនុស្សនៅចំពោះ ព្រះជាម្ចាស់ មិនមែនត្រូវផ្អែកលើសិទ្ធិផ្តល់ខ្លួនរបស់យើងម្នាក់ៗនោះឡើយ។ ទោះបីជាយើងត្រូវនិយាយអំពីសិទ្ធិមនុស្សក៏ដោយ យើងមិនត្រូវគ្រាន់ តែគិតពីសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីនោះឡើយ តែត្រូវគិតពីសិទ្ធិរបស់ទារកដែល គេមិនទាន់កើតនោះផង ។ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនោះមិនមែនជាមនុស្ស តែម្នាក់នោះទេ គឺជាមនុស្សពីរនាក់ ។ យើងបានដឹងហើយថាព្រះជាម្ចាស់ ការពារអ្នកដែលមិនអាចការពារខ្លួនឯងបាន ។ តើមានអ្នកណាទៀតដែល មិនអាចការពារខ្លួនឯងបានក្រៅពីទារកដែលនៅក្នុងផ្ទៃនោះដែលគេមើល មិនឃើញ និងមិនឮនោះ?

ខ. សិទ្ធិមនុស្សមួយបែបទៀត ដែលតែងតែអះអាងថា ជាសិទ្ធិ សាសនា ។ ឧបមាថា លោកអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អនរណាម្នាក់ ប៉ុន្តែគេឆ្លើយថា គេមានសិទ្ធិនឹងជឿតាមសាសនារបស់គេផ្ទាល់ដែរ ។ តើលោកអ្នកនឹង ឆ្លើយតបយ៉ាងណា? តាមរបៀបខ្លះត្រឹមត្រូវ ហើយដែលអាចនិយាយពី សិទ្ធិសាសនានោះគឺជាសិទ្ធិមនុស្ស ។ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិនឹងធ្វើ តាមសម្បជញ្ញៈរបស់ខ្លួន ដែលទាក់ទងជាមួយនឹងសាសនាដោយគ្មានទទួល

នូវការបៀតបៀន ឬវាយដំបង្ខំឲ្យបោះបង់ជំនឿរបស់ខ្លួន ហើយទៅជឿតាមជំនឿសាសនាផ្សេងនោះឡើយ ។ មនុស្សមានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួន ។

ប៉ុន្តែក្នុងន័យមួយទៀតនោះចង់និយាយថា មនុស្សម្នាក់ៗមានសិទ្ធិនឹងជឿតាមសាសនារបស់ខ្លួនផ្ទាល់គឺមិនមែននាំទៅរកផ្លូវខុស ។ យើងសូមលើកឡើងមកជំរាបជូនម្តងទៀតពី គោលគំនិតនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្ស ។ ជំរើសនៃការទទួលជឿលើសាសនានោះមិនមែនជាសិទ្ធិមនុស្សតែមួយនោះឡើយ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្សដែរ ។ ដោយហេតុនោះ យើងនឹងត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះព្រះជាម្ចាស់នូវអ្វីដែលយើងបានធ្វើការសម្រេចនោះ ។ បើសិនយើងជ្រើសរើសការថ្វាយបង្គំប្រោះនោះ យើងនឹងជាប់ពិរុទ្ធចំពោះព្រះជាម្ចាស់ហើយ ។ បើសិនយើងជ្រើសរើសយកព្រះពិតដើម្បីថ្វាយបង្គំ ដូចដែលគម្ពីរបានចែងនោះ យើងនឹងទទួលបានព្រះពរពីព្រះជាម្ចាស់ជាក់ជាមិនខាន ។ គំរូដ៏អស្ចារ្យអំពីការនេះ យើងបានឃើញនៅក្នុងកំណត់គម្ពីរ យ៉ូស្វេ ២៤:១-២៤ ។ (សូមអានបួនប្រាំដង) ។ យ៉ូស្វេជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកបណ្តាជន ហេតុដូច្នេះហើយបានជាគាត់មានសិទ្ធិអំណាចលើពួកគេ ។ ថ្វីដ្បិតតែគាត់មានសិទ្ធិអំណាចនេះក៏ដោយចុះ ក៏គាត់មិនបានប្រើអំណាចបង្ខំគេឲ្យជឿនិងដើរតាមព្រះជាម្ចាស់ដែរ ។ គាត់បានលើកទឹកចិត្តគេឲ្យគេបំរើព្រះពិត ប៉ុន្តែក៏បានប្រាប់គេដែរសូមឲ្យគេធ្វើការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង ។ គាត់បានព្រមានគេថាពួកគេត្រូវតែទទួលខុសត្រូវនូវអ្វីដែលគេបានធ្វើការសម្រេចចិត្តនោះ បើសិនគេសម្រេចចិត្តថ្វាយបង្គំប្រោះ គេនឹងទទួលនូវសេចក្តីជំនុំជំរះពីព្រះជាម្ចាស់ ។ ដូចគ្នានេះដែរ យើងមិនអាចបង្ខំមនុស្សណាម្នាក់ឲ្យក្លាយជាគ្រីស្ទបរិស័ទឡើយ ។ តែគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់យើងក្នុងការធ្វើបន្ទាល់អំពី ព្រះពិតហើយនិងប្រាប់គេនូវអ្វីដែលព្រះអង្គបានធ្វើតាមរយៈព្រះរាជបុត្រារបស់ព្រះអង្គ

គឺព្រះយេស៊ូនោះឯងហើយ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់គេ ចំពោះការឆ្លើយតបថាគេព្រមទទួល និងព្រមជឿប្រយ៉ាងណានោះ។

**គ្រោះថ្នាក់ចំពោះការប្រកាសពីសិទ្ធិមនុស្ស
ដោយគ្មានការនិយាយយោងដល់ព្រះជាម្ចាស់**

គំរូនៅក្នុងចំណុចលេខមួយខាងលើ បង្ហាញឲ្យឃើញពីគ្រោះថ្នាក់នៃការប្រកាសអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ដោយមិនបានគិតពីការបើកសម្តែងនៃបំណងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។ ទំលាប់របស់អ្នកប្រកាសខ្លះសិទ្ធិមនុស្សខ្លះ ជឿថាគ្មានសិទ្ធិអំណាចណាដែលខ្ពស់ជាងមនុស្សនោះឡើយដែលបង្កប់យើងឲ្យធ្វើអ្វី និងជឿលើអ្វីនោះ ។ បើសិនការនោះពិតមែននោះ អ៊ីចឹងនរណាអាចសម្រេចថាអ្វីខុស និងអ្វីត្រូវ? តើនរណាអាចសម្រេចថាអ្វីជាគ្រឹះស្ថានពិតប្រាកដស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស? ចំពោះការគ្មានសិទ្ធិអំណាចនៅពីលើយើងនោះ ការប្រកាសពីសិទ្ធិមនុស្សនឹងឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីមនុស្សដែលជាអ្នកប្រកាសនោះថាជាអ្នកមានតម្លៃ ។ ពិតប្រាកដណាស់ហើយ គ្រោះថ្នាក់កន្លែងនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីតម្លៃនៃមនុស្សទាំងនេះ ដែលអាចធ្វើទៅមានការយល់ខុសដោយព្រោះគ្មានសិទ្ធិអំណាចណាខ្ពស់ជាងនេះមកជំរុញចំពោះការយល់ ដឹងរបស់គេនោះឯង ។ គ្រីស្ទបរិស័ទបានដឹងថា ព្រះអាទិកររបស់យើងបានមានបន្ទូលប្រកបដោយសិទ្ធិអំណាចនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ហើយយើងត្រូវចុះចូលចំពោះមាត្រដ្ឋានដ៏សំខាន់របស់ព្រះអាទិករនេះ ។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គជាចង្អៀងបំភ្លឺដើងរបស់យើង ដើម្បីការពារដើងរបស់យើងមិនឲ្យដើរចូលទៅក្នុងសេចក្តីងងឹតនៃសីលធម៌ច្របូកច្របល់ គ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ។

ការប្រកាសសិទ្ធិមនុស្សដែលឥតប្រយោជន៍
ដោយរក្សាការមិនបានបំពេញតួនាទីទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្ស

ចូរយើងពិចារណាស្តីពីការអប់រំ ។ មានមនុស្សជាច្រើន បានប្រកាស
អះអាងថាកុមារ មិនថាប្រុស ឬស្រីនោះឡើយ គឺមានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ
ដូចគ្នា ។ តាមពិតទៅការនេះពិតប្រាកដ ហើយសំខាន់ណាស់ទៀតផង ។ ទោះ
ជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការអប់រំនោះមិនមែនគ្រាន់តែជាសិទ្ធិនោះប៉ុណ្ណោះទេ
តែវាជាការទទួលខុសត្រូវ ។ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការ
ផ្តល់ថវិកាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងវិស័យអប់រំ ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់គ្រូបង្រៀន
និងមាតាបិតាក្នុងការបង្រៀនកុមារ និងលើកទឹកចិត្តឲ្យគេខំរៀន ។ វាក៏ជា
ការទទួលខុសត្រូវរបស់កុមារដែរ ក្នុងការប្រើគំនិតដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រទាន
ឲ្យគេដោយយកគំនិតទៅរៀនសូត្រ ។ បើសិនជាការប្រកាសសិទ្ធិនៃការទទួល
បានការអប់រំយូរៗម្តង តែមនុស្សមិនបានបំពេញនូវការទទួលខុសត្រូវរបស់
ខ្លួននោះ អ៊ីចឹងការនោះមិនអាចមានភាពប្រសើរឡើងបានទេ ។ ទោះជា
យ៉ាងណាក៏ដោយ បើសិនជាការប្រកាសសិទ្ធិនូវការទទួលបានការអប់រំនោះនាំឲ្យ
មនុស្សបានសម្រេចនូវការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន អ៊ីចឹងការរីកចម្រើននោះ
នឹងអាចកើតមានឡើងមែន សូមអរគុណចំពោះការប្រកាសអំពីសិទ្ធិ
មនុស្សនោះឯង ។

គ្រោះថ្នាក់នៃការប្រកាសសិទ្ធិមនុស្ស
នៃវិញ្ញាណដែលយុទ្ធសាស្ត្រសមរម្យនោះ គឺការទទួលខុសត្រូវ
របស់មនុស្សនោះ តែមែនជាមិនមែន

បើសិនជាយើងមើលម្តងទៀតនូវអត្ថបទនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ដែលរាយ
ក្នុងបញ្ជីដែលទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិមនុស្សនៅខាងដើមនោះ លោកអ្នកអាច

មើលឃើញចំណុចទាំងនោះបង្រៀនយើងឲ្យដឹងថា យើងត្រូវការការពារសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃ ។ ព្រះជាម្ចាស់មិនបានត្រាស់ហៅយើងមកឲ្យការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនឯងឡើយ តែតាមពិតទៅ ជួនកាលព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគ្រីស្តបរិស័ទឲ្យលះបង់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនដែរ ។^៤ អត្ថបទគម្ពីរទាំងពីរដែលបានលើកឡើងនោះ និយាយពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ។ បញ្ញត្តិដ៏ធំសំខាន់ទាំងពីរនោះគឺត្រូវស្រឡាញ់ព្រះជាម្ចាស់និងអ្នកជិតខាងរបស់ខ្លួន។ ចំពោះការស្រឡាញ់អ្នកដទៃនោះ យើងត្រូវគិតពីការទទួលខុសត្រូវរបស់យើងចំពោះគេ ។ ចំពោះការស្រឡាញ់អ្នកដទៃ យើងជួនកាលត្រូវការពារសិទ្ធិរបស់គេ ហើយលះបង់សិទ្ធិរបស់យើងផ្តាច់ ។ នៅក្នុងការធ្វើឲ្យមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធនោះគឺជាការសំខាន់បំផុត ។

សូមពិចារណាពីទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធបំផុតរវាងមនុស្សនិងមនុស្សគឺ៖ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ សូមឲ្យយើងមើលទៅដំបូន្មានដែលលោកប៉ូលបានផ្តល់ឲ្យប្តីនិងប្រពន្ធនៅក្នុង អេភេសូរ ៥:២១-៣១ (សូមអានអត្ថបទគម្ពីរនោះ) ។ លោកប៉ូលមិនបានប្រាប់ប្តី ឬប្រពន្ធឲ្យការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួននោះឡើយ ។ គាត់មិនបានបង្រៀនប្រពន្ធឲ្យប្រាប់ប្តីឲ្យបំពេញតួនាទីទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនទេ ប្តីក៏មិនបានប្រាប់ប្តីឲ្យទៅប្រាប់ប្រពន្ធឲ្យបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនឡើយ ។ (ត្រង់នេះមិនមែនបានសេចក្តីថា ប្តីឬប្រពន្ធមិនអាចស្តីបន្លោសគ្នាបាននោះឡើយ) ។ សេចក្តីទូន្មានរបស់លោកប៉ូលចំពោះអ្នកដែលមានប្តីមានប្រពន្ធនោះគឺថា ម្នាក់ៗត្រូវដឹងច្បាស់ពីតួនាទីទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនដែលខ្លួនត្រូវបំពេញ ចំពោះដៃគូរបស់ខ្លួននោះ ។ នេះគឺជាដំបូន្មានមួយដ៏ប្រពៃបំផុត ។ ដំបូន្មាននេះនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ចំពោះអ្នកដែលមានគូស្រករហើយ បើម្នាក់ៗព្យាយាមស្មោះត្រង់

^៤ ឧទាហរណ៍ សូមមើលនៅក្នុងម៉ាថាយ ៥:៣៨-៤៨; ១កូរិន. ៨:១-៩:២៣។

ចំពោះការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនដោយគិតដល់ដៃគូរបស់ខ្លួន ជាជាង គិតអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។

នៅពេលដែលយើងពិចារណាមើលទំនាក់ទំនងមួយទៀត នៅក្នុង ផ្ទះ គឺរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន យើងអាចឃើញពីគ្រោះថ្នាក់នៃការប្រកាស សិទ្ធិមនុស្សដែលប្រឆាំងនឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្ស ។ អង្គសមាជ នៃអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលមានទាក់ទងទៅនឹង ការលើកកំពស់ដល់សិទ្ធិកុមារ ។ សិទ្ធិកុមារត្រូវការជាចាំបាច់ដើម្បីការពារ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយក្រុមអ្នកកាន់សាសនា បានបង្ហាញពីការខ្វល់ខ្វាយ ដែលទាក់ទងនឹងការប្រកាសសិទ្ធិកុមារ នឹងធ្វើឲ្យសិទ្ធិ និងការទទួល ខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយ ចំពោះបីបាច់ថែទាំកូន បង្រៀន អភិវឌ្ឍ ហើយ ប្រដៅតម្រង់កូនបែរជាចុះខ្សោយ ។ ឧទាហរណ៍ ឪពុកម្តាយប្រដៅកូន ដោយវាយតប់នោះ ប្រហែលជាអាចចោទប្រកាន់ថារំលោភលើសិទ្ធិកុមារ ។ ចំពោះឪពុកម្តាយផ្តល់នូវការបង្រៀនដល់កូនចៅរបស់ខ្លួន តាមសាសនានោះ អាចទទួលនូវការពិចារណាពីអ្នកដទៃថា ជាការរំលោភលើសិទ្ធិកូនដែរ ដោយកូនមិនជ្រើសរើសតាមគំនិតរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ។ គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវ ប្រុងប្រយ័ត្ន ចំពោះការកើតឡើងបែបនេះថ្ងៃអនាគត ។

និស្ស័យរបស់មនុស្ស

យើងឃើញហើយថា គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវលើកកំពស់សិទ្ធិមនុស្ស ។ យើងសង្ឃឹមថាការលើកកំពស់សិទ្ធិមនុស្សនឹងជួយពិភពលោកនេះ មានភាពប្រសើរឡើង ។ តែនៅពេលជាមួយគ្នានេះដែរ យើងមិនត្រូវគិតថា នេះជាដំណោះស្រាយតែមួយគត់ ចំពោះបញ្ហាទាំងឡាយដែលមនុស្ស ទាំងអស់កំពុងជួបប្រទះនូវបញ្ហានោះឡើយ ។ មានមនុស្សជាច្រើនជឿថា ទាំងអស់ល្អតាមលក្ខណៈនិស្ស័យរបស់ខ្លួន ហើយហេតុដូច្នោះគេមាន

សុទ្ធិដ្ឋិនិយមចំពោះលទ្ធផលពីសកម្មភាពសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជាការប្រកាស
ស្តីពីសិទ្ធិ មនុស្ស ។ គ្រីស្តបរិស័ទមិនត្រូវមានជំនឿខុសលើបែបនោះឡើយ។
ព្រះគម្ពីរបានបង្រៀនយ៉ាងច្បាស់ថាមនុស្សយើងមាននិស្ស័យបាប ហើយ
យើងមិនអាចមានសមត្ថភាពជួយសង្គ្រោះខ្លួនឯងបានឡើយ ក្រៅពី
ទទួលទណ្ឌកម្ម ដោយព្រោះអំពើបាបរបស់យើងនោះឡើយ ប៉ុន្តែអំពើ
បាបក៏មានអំណាចលើយើងដែរ ។^{១០} ដំណោះស្រាយរបស់មនុស្សមិនអាច
កែខែបញ្ឈប់របស់ពិភពលោកនេះបានឡើយ ។ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់បានធ្វើការ
នោះតាមរយៈព្រះយេស៊ូ ដើម្បីសង្គ្រោះយើងឲ្យរួចពីបាបរបស់យើង ។
ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហានៅក្នុងលោកនេះគឺជាដំណឹងល្អ ។ នៅក្នុង
ដំណឹងល្អព្រះជាម្ចាស់មិនត្រាស់តែអត់ទោសបាបឲ្យយើងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ
ព្រះអង្គប្រទានជីវិតថ្មី ដើម្បីឲ្យយើងអាចស្តាប់បង្គាប់ដល់ព្រះអង្គទៀតផង ។
ការនេះផ្តល់នូវសេចក្តីសង្ឃឹមពិតសំរាប់សង្គមដ៏ប្រសើរ ។ យើងក៏នឹងត្រូវ
រង់ចាំទទួលពិភពលោកនៅថ្ងៃអនាគត នៅពេលដែលអ្វីទាំងអស់បានធ្វើ
ឲ្យបានប្រសើរឡើង ។

សរុបសេចក្តី

ប្រឈមមុខទៅនឹងការទទួលរងនូវការឈឺចាប់យ៉ាងច្រើននៅក្នុង
លោកិយនេះ គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវការពារសិទ្ធិរបស់ពួកអ្នកក្រីក្រ អ្នកទន់ខ្សោយ
និងអ្នកដែលត្រូវគេជិះជាដាច់សង្កត់សង្កិន ។ យើងត្រូវខំកែទម្រង់រដ្ឋាភិបាល
ប្រព័ន្ធតាត់ចែងការងារផ្សេងៗ ប្រព័ន្ធច្បាប់ ក្រុមហ៊ុនជាដើម។ ប្រយោជន៍
ឲ្យមនុស្សទាំងអស់បានទទួលនូវភាពយុត្តិធម៌សមរម្យ ។

---

^{១០} សូមមើលនៅរ៉ូម ៧:៧-២៤; អេភេសូរ ២:១-៣; យេរេមា ១៣:២៣;
១៧:៧ ។

តែទោះជាយ៉ាងក៏ដោយ គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវប្រយ័ត្នផងដែរ ចំពោះការ
ប្រើពាក្យ "សិទ្ធិមនុស្ស" ប្រើឯហួសពេក ។ គ្រីស្តបរិស័ទដែលធ្វើការជាមួយ
អង្គការមិនមែនជាគ្រីស្តបរិស័ទ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីពិនិត្យមើលនូវអ្វី
ដែលគេពន្យល់នោះ តើវាស្របទៅនឹងព្រះគម្ពីរឬអត់ ។

នៅពេលដែលយើងពិនិត្យមើលផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយព្រះគម្ពីរ ទើប
យើងដឹងថាមានសង្កត់ធ្ងន់លើការទទួលខុសត្រូវរបស់មនុស្ស នៅចំពោះ
ព្រះជាម្ចាស់ ។ យើងត្រូវប្រកាសអះអាងឲ្យលោកិយ៍នេះដឹងថា គេត្រូវតែ
ទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្វីដែលគេបានធ្វើចំពោះព្រះជាម្ចាស់ ដ្បិតការទទួល
ខុសត្រូវនោះ ព្រះអង្គបានផ្តល់គេនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទាំងបីខាងលើដែល
យើងបានលើកមកនិយាយរួចហើយនោះ ។ គ្មានអ្វីអាចលាក់កំបាំងពីព្រះអង្គ
បានឡើយ ព្រះអង្គទតឃើញគ្រប់ទាំងអស់នូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់
យើង ។ លោកិយ៍ទាំងមូលនេះបានបះបោរទាស់ទទឹងនឹងព្រះជាម្ចាស់ ហេតុ
ដូច្នេះហើយទើបលោកិយ៍នេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការជំនុំជំរះរបស់ព្រះអង្គ ។
យើងមិនអាចមានសមត្ថភាពដោះស្រាយបញ្ហានេះ ដោយពឹងផ្អែកលើ
ដំណោះស្រាយរបស់មនុស្ស ឬដោយពឹងផ្អែកលើសាសនារបស់មនុស្ស
នោះបានទេ ។ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់ធ្វើការសង្គ្រោះយើងតាម រយៈព្រះយេស៊ូ
ជាពិសេសតាមរយៈអ្វីដែលព្រះអង្គបានសម្រេចនៅកាលដែលព្រះអង្គ
សុគត និងមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ ។ នៅក្នុងដំណឹងល្អព្រះជាម្ចាស់បាន
ហៅមនុស្សឲ្យមកលេចត្រូវអំពើខុសឆ្គងដែលគេបានប្រព្រឹត្ត និងត្រូវព្រម
ទទួលជឿលើព្រះយេស៊ូ ។ ការនេះមិនគ្រាន់តែជួយឲ្យមានការសង្គ្រោះ
ផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ តែនាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្រែសង្គមថែមទៀតផង ។

Jonah— The Reluctant Missionary

Russell H. BOWERS, Jr.

What Christian can't identify with Jonah? His story captures the contrasts of the life of faith. Jonah's actions display his human weakness, yet God's activities are so miraculous that many readers doubt the story's historicity. Jonah loves God but hates people. He serves faithfully in one role but shuns another. He believes in God's omnipresence yet tries to run from him. He celebrates the grace God shows him but begrudges it to the Ninevites. Surely the speckled character of this prophet—countered by God's patience and grace toward him—should encourage our confidence in the Bible: the picture it paints of us is all too true. Few whom God uses are unblemished saints.

Jonah prophesied in Israel about the time of Jeroboam II (793–753 BC). His successful prediction of the restoration of Israel's boundaries¹ accredited him as a true prophet and qualified him for God's call to a new task. Jeroboam II ruled during a period of Assyrian weakness between the death of Adadnirari III in 782 and the usurpation of the throne by Tiglathpileser III in 745. This may help explain

---

¹2 Ki 14:25.

both Jeroboam's ability to restore Israel's borders, as well as a sense of vulnerability within Assyria which helped prompt her repentance under Jonah's preaching.

Chapter One: Jonah Goes From God

The story of chapter one is simply told. God calls Jonah to preach against Nineveh. Jonah flees in the opposite direction. God sends a storm that threatens to scuttle his ship. The sailors throw the runaway overboard, and the sea calms.

God's call to preach against Nineveh introduces an important theme of the book. Yahweh is not the God of Israel only, he also cares for her pagan neighbors. This truth Jonah fights to the end. Nineveh, situated about 800 kilometers northeast of the prophet's hometown of Gath Hopher, was one of the main administrative cities of the Assyrian Empire. Assyria was noted for its cruelty.² Jonah, a Galilean patriot, had prophesied that his own land would be strengthened, but was displeased that God should seek the welfare of an enemy, particularly one so wicked and cruel. One can imagine a similar reluctance many Christians today might feel toward a call to minister to the Khmer Rouge. They treated our families and neighbors here with the most heartless cruelty. Surely God does not wish them well! Surely any doom hanging over their heads is well deserved! Surely we should do nothing to help them avert it!

But God cares even for such wicked people, and commissioned his prophet to preach to them. Jonah could not agree, and fled in the opposite direction.

---

²One king boasted after a successful battle, "The nobles I flayed. Three thousand captives I burned with fire. I left not one hostage alive. I cut off the hands and feet of some. I cut off the noses, ears, and fingers of others. The eyes of numerous soldiers I put out. Maidens I burned as a holocaust." Another says of his enemy, "I took him alive in the midst of battle. In Nineveh, my capital, I slowly tore off his skin." Such atrocities help us understand Nahum's closing words, "Everyone who hears the news about you claps his hands at your fall, for who has not felt your endless cruelty?"

This leads us to a second theme of the book. Sometimes everyone and everything obeys God except his own people. God hurled³ a great wind; it obeyed by churning the sea with gusto, and both crescendoed and quieted on cue (1:4, 11, 15). God appointed⁴ a fish, a vine, a worm, and a scorching east wind (1:17; 4:6–8), that swallowed, sprang up, gnawed, and blew as directed. When God spoke⁵ to the fish, it vomited its meal (2:10). When God spoke to the Ninevites through Jonah's preaching, they repented. The only one to disobey the Lord was his prophet, who ran the other way (1:3) and griped about God's grace (4:2–3).

Pagan people in particular are presented as more pious than God's prophet in this story. Jonah seems untroubled as he flees from "Yahweh, the God of heaven, who made the sea and the land"—he is sufficiently relaxed to fall into a deep sleep as he does. By contrast, the sailors were terrified when they learned from whom he was fleeing (1:10). They did their best to try to save Jonah from a watery grave, and when they at last reluctantly prepared to fling him into the waves they implored God's pardon and acknowledged his sovereignty (1:14). When the sea calmed these non-Jews feared Yahweh, offered a sacrifice, and vowed vows (1:16). Later, when Nineveh's king heard Jonah's warning, he repented and commanded his subjects do the same. Although Jonah *says* that he fears⁶ "Yahweh, the God of heaven, who made the sea and the land," it is the pagan sailors and the Ninevites who actually *do* so.

³טול, a forceful word. Four of its fourteen occurrences in the Hebrew Old Testament occur in Jonah 1 (verses 4, 5, 12, 15).

⁴קנה, another relatively uncommon word used four times in Jonah (1:17 [2:1 in Hebrew]; 4:6, 7, 8, translated "provided" in the NIV). The sense of "assigning someone a responsibility" may be seen in the word's occurrences in the book of Daniel (1:5, 10, 11; 2:24; 49; 3:12; 5:26).

⁵אמר, a common word meaning "say" or "utter," but sometimes with the sense of "command."

⁶ירא, translated "worship" in the NIV, v. 9.

This is not the only occasion in scripture when the actions of outsiders outshine those of God's people. Judah acknowledged that Tamar had acted more righteously than he (Gen 38:26); Abimelech scolded Abraham (Gen 20:9); many from east and west will enter the kingdom while its subjects are thrown outside (Matt 8:11f). Why is it that sometimes those who should know God act worse than those we imagine to be ignorant of him?

So Jonah's rejection of God's love for his enemies and refusal to seek their salvation start him on a disastrous downward descent. He goes down to Joppa,⁷ down into the ship, down below deck to sleep, down in the sea "to the roots of the mountains,"⁸ and down in the belly of the fish. He only starts back up after his repentance in chapter two.

Chapter Two: Jonah Goes To God

It is amazing how trouble prompts God's people to repent and pray. Jonah had thought he could hide from God by going to a far city. God has reacted by hiding him more profoundly than he had planned. What is more hidden from view than the stomach of a fish swimming beneath the waves? Yet from that "hidden" place Jonah goes to God in prayer, confident now that even from there God sees and hears him. Somehow his theology of omniscience and omnipresence had changed. In fleeing to Tarshish the prophet was disobeying God; now he promises, "What I have vowed I will make good" (2:10).

What prompted these changes of heart and action? Trouble. "In my *distress* I call to Yahweh. . . . From the *depths of the grave* I called for help" (2:2). Trouble caused him to turn. Jonah's situation is not unique. David acknowledges, "Before I was afflicted I went astray, but now I obey your word."⁹ Israel's historical pattern has

---

⁷Present-day Jaffa. This was not the port closest to Jonah's town, but it was one where long-distance ships anchored. Jonah was preparing to flee as far as he could.

⁸יָרַד, "go down, descend" is used in 1:3 (twice), 5; 2:7.

⁹Ps 119:67.

been to require distress to drive her to God,¹⁰ and it will require the distress of the future tribulation period to convince the nation to “look on me, the one they have pierced, and . . . mourn for him,”¹¹ welcoming Jesus as their messiah at last.

But why wait for trouble? Why not seek and serve the Lord when things are going well? Then perhaps he won’t have to send us the trouble. That’s the idea behind 1 Corinthians 11:31—“But if we judged ourselves, we would not come under judgment.” God “does not willingly bring affliction or grief to the children of men,”¹² only what is required to punish us (though not fully) for our sins and turn us back to the right path. But why not walk the right path in the first place? Why go through all that pain to force us eventually to do what we could have freely and more enjoyably done?

But at least Jonah turned. That is a further example for us. When God chastens let us learn the needed lessons and be healed, rather than either continue to rebel or lose heart and give up. Jonah illustrates the precepts of Hebrews 12:4–13. It is a shame that he required the loss of his boat fare and the possessions he had with him in the ship—to say nothing of three days lost inside a fish’s slimy stomach—but at least he learned.

Some people object to Jonah because they find incredible the story of a man’s being swallowed by a whale and surviving. The Hebrew text does not specify the species, but uses the word for “fish.”¹³ Whether it was fish or whale, there have been documented cases in modern times where sailors have been swallowed and recovered alive by their shipmates after many hours.

---

¹⁰E.g., Jud 10:9–10.

¹¹Zech 12:10; cf. her trouble in v.3.

¹²Lam 3:33.

¹³גָּדַל twice in 1:17 [Heb 2:1] and once in 2:10 [Heb 2:11]; הָיָה in 2:1 [Heb 2:2]. The LXX translates with κῆτος (“sea monster, large fish,” including spouting *cetacea*) in all four places. Matt 12:40 also uses κῆτος.

Chapter Three: Jonah Goes For God

Jonah has wasted time, lost resources, and physically suffered. But he has gained nothing. After all his struggles and losses he hears the same commission.¹⁴

Nothing is gained when God's people resist his will. Often he simply brings them through deep waters back to the very place they first left the path. This was Israel's experience after the exodus. God brought his people to Kadesh-Barnea and instructed them to fight a people stronger than they and take their land. The nation failed to believe and obey. The result was God's chastening the nation with forty years of wandering—they wasted time, lost resources, and physically suffered. At the end they were brought to another entry point but given essentially the same command—fight a people stronger than they and take their land. Centuries later Israel rejected Jesus as her messiah. But God did not change his deepest plans for Jesus or for them because of their unbelief. Israel has lost time, wasted resources, and physically suffered over the centuries (and will do so even more during the tribulation period). But she will gain nothing through her rebellion, but simply be brought through suffering to the place where she is again offered the messianic rule of Jesus, but this time finally says, "Blessed is he who comes in the name of the Lord."¹⁵

At his second opportunity Jonah "obeyed the word of Yahweh and went" (3:3). Because Jonah apparently preached periodically as he penetrated Nineveh, his visit would require three days. Or perhaps the time notation includes the city's suburbs. At any rate he proclaimed God's message of impending judgment.

Some people who have survived hours in a fish's stomach have emerged with their skin bleached a deathly white or greenish-white by the stomach acids. The victim's hair may fall out. In 763

---

¹⁴קום לך אל-גיננה העיר הגדולה וקרא עליה/אליה 1:2; 3:2. The identity of the words [עליה in 1:2 is often interchangeable with אליה in 3:2] is lost in the NIV translation.

¹⁵Matt 23:37-39.

B.C. Assyria had an eclipse of the sun, an event often viewed as ominous by superstitious people. As noted earlier, the years 782–745 B.C. included military decline and threat.¹⁶ A combination of a green, hairless stranger predicting doom at a time when the sun had been eclipsed and the empire appeared vulnerable may have inclined the population to take the prophet's warning seriously.

But for whatever reason, the city repented. The king decreed that even the animals should fast, and that all people should stop their wickedness and call on God. It was one of the most comprehensive responses in religious history.

God was pleased. When he saw how they turned he had compassion on them and waived the threatened punishment.

Compassion, (Sanskrit, *karuna*) is central to Buddhism. The story of his enlightenment teaches that, after perceiving that existence is without substance, Siddhartha filled with compassion for all living things as they suffered in ignorance. He resolved to share his newly-discovered wisdom with the world, a pledge which is repeated in the vow of the bodhisattva: "However innumerable the sentient beings, I vow to save them all." To be enlightened includes having compassion on all sentient beings and seeking to bring them together with oneself to enlightenment. Wisdom and compassion are inseparable. Because of its centrality, compassion in Buddhism parallels love in Christianity.

But, as mentioned above, God is compassionate too. His compassion moved him to warn the Ninevites through Jonah in the first place. When they repented, God's compassion moved him to "not bring upon them the destruction he had threatened." God forgave; Nineveh was spared; Jonah's prediction failed.

Chapter Four: Will Jonah Go With God?

But does God's servant share God's compassion? Does Jonah celebrate Nineveh's pardon, or would the patriot prefer to watch the

---

¹⁶Assyria struggled during these years against mountain tribes from the north, who had encroached to within 150 kilometers of Nineveh.

wasting of his foes? Will Jonah retain the nationalistic pride that prompted him to run rather than preach, or will he now “go with God” and share God’s compassion for the lost?

Verse one gives the answer: “Jonah was greatly displeased and became angry.” He wanted to die.

God is not as interested in dealing out death as people in the book seem to be in trying to find it. He is “a gracious and compassionate God, slow to anger and abounding in love, a God who relents from sending calamity.”¹⁷ He will prove as gracious in turning his prophet from death as he was in turning the Ninevites. He will not allow people to persist in their rebellion and its judgment without warning. Since Jonah does not seem to listen to words, God reverts, as in chapter one, to an object lesson.

Jonah had probably entered Nineveh from the west, traveled through it as he preached, and arrived on its eastern edge. Leaving the city he sat outside, apparently hoping for its destruction. The episode of the vine, the worm, and the east wind riled Jonah for a second time to the point of his wishing to die. The withered vine provided the illustration by which God could make his point.

Jonah had been greatly concerned for the vine. He valued it and was glad it was there.¹⁸ This was true even though Jonah had neither planted nor tended the vine. When it died he grieved. By contrast, God *had* made the inhabitants of Nineveh. These included 120,000 humans and many cattle, not merely one vine. In the light of

---

¹⁷4:2. In this verse Jonah essentially quotes God’s self-description given to Moses in Ex 34:6–7 and repeated in such passages as Num 14:18; Neh 9:17; Ps 86:15; 103:8; 145:8; and Joel 2:13. He is objecting to a central attribute of God’s character, and forgets that he himself has benefited from God’s gracious forgiveness.

¹⁸The mean maximum temperature in Mesopotamia’s hot season is 43° C. During a “sirocco” east wind the temperature rises 8–12° C. above the average. The heat bakes so much moisture from the air so that one’s skin feels drawn tight. During sirocco days people tend to be irritable and quick to seek shelter. It is easy to see why Jonah valued the vine.

these contrasts, can Jonah see how God should be concerned¹⁹ for Nineveh, so that its demise would displease him? Will Jonah repent of his narrow, hard-hearted sectarianism and actively share God's universal, compassionate concern?

The book ends with this question. We don't know Jonah's response. That is probably good, because in this way the question now confronts each reader. What will I do about the lost who face God's judgment? Withhold my heart and help in lofty disdain? Or share the love and compassion that should arise from grace and enlightenment, and work to dissuade them from their delusions and demise?

---

¹⁹The same word (רַחֵם *pity, look upon with compassion*) is used of Jonah's concern for the vine and God's for Nineveh.

យ្យូណាស-បេសកជនដែលរាថ្វីក

លោក វ៉ាន់ស៊ែល បារឡើស

អ្វីដែលគ្រីស្តបរិស័ទ មិនអាចកំណត់រកឲ្យឃើញច្បាស់ជាមួយនឹង យ្យូណាសនោះ? រឿងរបស់គាត់បានក្រសោបយកនូវភាពផ្ទុយគ្នានៃជីវិត របស់ជំនឿ ។ សកម្មភាពរបស់មនុស្សបង្ហាញឲ្យឃើញនូវភាពកំខេងយ នៅក្នុងនិស្ស័យជាមនុស្សរបស់គាត់ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះរាជ សកម្មភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់គឺមានភាពអស្ចារ្យ ដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យ មនុស្សជាច្រើនឆ្ងល់នូវប្រវត្តិនៃរឿងទាំងឡាយនោះ ។ លោកយ្យូណាស ស្រឡាញ់ព្រះជាម្ចាស់ ប៉ុន្តែគាត់ស្តាប់មនុស្ស ។ គាត់បំរើយ៉ាងស្មោះត្រង់ ចំពោះកិច្ចការក្នុងតួនាទីមួយតែធ្វើមិនបានពេញដៃពេញជើង ចំពោះកិច្ចការ មួយទៀត ។ គាត់ជឿចំពោះការគង់នៅសព្វទីកន្លែងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ តែទោះ ជាជឿបែបនោះក៏ដោយក៏ខំព្យាយាមរត់គេចពីព្រះអង្គដែរ ។ គាត់បានអបអរ ចំពោះព្រះគុណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ចំពោះការដែលព្រះអង្គបានបង្ហាញមក ឲ្យគាត់ ប៉ុន្តែគាត់បែរជាមិនអរសប្បាយចំពោះព្រះគុណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលព្រះអង្គមាន ចំពោះអ្នកទីក្រុងនីមួយៗទៅវិញ ។ ពិតមែនហើយថវិក លក្ខណៈដ៏ចម្លែកនៃព្យាករិម្នាក់នេះ គឺថាគាត់បានជួបនឹង សេចក្តីអត់ធ្មត់

និងព្រះជាម្ចាស់ចំពោះគាត់ ការនេះគួរជាទីជំរុញលើកទឹកចិត្តរបស់យើងឲ្យ
ទុកចិត្តដល់ព្រះគម្ពីរថា៖ រូបភាពនេះពិតជាផ្លូវបញ្ចាំងពីជីវិតពិតរបស់យើង
ទាំងអស់គ្នាមែន ។ មានពួកបរិសុទ្ធតិចណាស់ដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រើហើយ
គ្មានកន្លែងដែលគេចាប់កំហុសមិនបាននោះ ។

យ៉ូណាសបានថ្លែងទំនាយ នៅក្នុងប្រទេសអ៊ីស្រាអែលស្តីពីរជ្ជកាល
នៃព្រះបាទយេរ៉ូបោមទី២ (៧៩៣-៧៥៣ មុនគ្រឹស្តសករាជ) ។ ទំនាយ
ទាយពីការទទួលជោគជ័យនៃការស្តារឲ្យមានព្រំប្រទល់^១ ប្រទេសឡើងវិញ
បង្ហាញគ្រប់លក្ខណៈថាគាត់ជាព្យាករីដ៏ពិតប្រាកដ និងធ្វើឲ្យគាត់មាន
គុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ចំពោះការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដើម្បីទទួល
ការងារថ្មីនេះ ។ ស្តេចយេរ៉ូបោមទី២គ្រប់គ្រងប្រទេសក្នុងអំឡុងពេលដែល
ពួកអាស៊ីរី(អាស៊ីរី)មានភាពទន់ខ្សោយនៅចន្លោះពេលនៃការសុគតរបស់ស្តេច
អាដាដនីរី ទី៣ នៅក្នុងឆ្នាំ៧៨២ និងការទម្លាក់រាជ្យរបស់ស្តេចទីក្លាភីលីស័រ
ទី៣ នៅឆ្នាំ៧៤៥ ។ ការនេះអាចពន្យល់ពីសមត្ថភាពរបស់ស្តេចយេរ៉ូបោម
ក្នុងការ ស្តារព្រំប្រទល់នៃប្រទេសអ៊ីស្រាអែល ក៏ដូចគ្នានឹងភាពងាយរងគ្រោះ
នៅក្នុងអាណាចក្រ អាស៊ីរី ដែលជួយធ្វើឲ្យប្រទេសនេះមានការប្រែចិត្ត
ដោយព្រោះការប្រកាសរបស់លោកយ៉ូណាស ។

ជំពូកមួយ : យ៉ូណាសរត់ចេញពីព្រះជាម្ចាស់

សាច់រឿងនៅក្នុងជំពូកមួយបានប្រាប់ពីលក្ខណៈសាមញ្ញ ។ ព្រះ
ជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅយ៉ូណាសឲ្យទៅអធិប្បាយទាស់នឹងក្រុងនីនីវេ ។
យ៉ូណាសបានរត់ទៅផ្លូវផ្សេង ផ្ទុយពីផ្លូវដែលព្រះជាម្ចាស់ចាត់ឲ្យទៅ ។
ព្រះជាម្ចាស់ធ្វើឲ្យមានខ្យល់ព្យុះយ៉ាងខ្លាំង ដែលគំរាមនឹងធ្វើឲ្យលិចសំពៅ

---

^១ ២ពស្សីវតារក្សត្រ ១៤:២៥

ដែលយុំណាសជិះ ។ ពួកអ្នកសំពៅបានបោះយុំណាសចេញពីសំពៅ ហើយពេលនោះសមុទ្រក៏ស្ងប់ទៅ ។

ការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់គឺឲ្យយុំណាសទៅអធិប្បាយទាស់ ដឹងពួកអ្នកទីក្រុងនីដីវេនោះ គឺបង្ហាញឲ្យឃើញពីសារៈសំខាន់នៃខ្លឹមសារ របស់កំណត់ម្តីនេះ ។ ព្រះយេស៊ូវគឺមិនគ្រាន់តែជាព្រះជាម្ចាស់នៃប្រទេស អឺរ៉ុបស្រាវែលប៉ុណ្ណោះទេ គឺព្រះអង្គយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់ថែទាំដល់ សាសន៍ដទៃ ដែលនៅក្បែរខាងរបស់ប្រទេសអឺរ៉ុបស្រាវែលផងដែរ ។ សេចក្តី ពិតនេះឯង ដែលធ្វើលោកយុំណាសប្រឆាំងតវ៉ារហូតដល់ទីចុងបញ្ចប់ ។ ទីក្រុងនីដីវេស្ថិតនៅប្រហែលជា ៨០០គីឡូម៉ែត្រប៉ែកឦសាននៃទីក្រុង របស់លោកយុំណាស ដែលជាទីក្រុងកំណើតរបស់គាត់ឈ្មោះ កាថ ហិបតើ គឺជាទីក្រុងមួយក្នុងចំណោមទីក្រុងដែលចាត់ចែងបានល្អប្រសើរបំផុត នៃចក្រភពអាស៊ីរី ។ អាស៊ីរីត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ជាទីក្រុងដែលប្រកប ទៅដោយអំពើឃោរឃៅ^២ ។ លោកយុំណាសគឺជាអ្នកស្រុកកាលីឡេ ស្ទេហាជាតិ ដែលបានថ្លែងទំនាយថា ទឹកដីរបស់គាត់ផ្ទាល់គួរតែពង្រឹង ឲ្យរឹងប៉ឹងឡើង ប៉ុន្តែគាត់មិនសប្បាយចិត្តឡើយដោយព្រោះព្រះជាម្ចាស់

---

^២ មានស្តេចមួយអង្គបានអួតពីជ័យជំនះរបស់ខ្លួនទៅលើសមរកូមី “ខ្ញុំ បានបន្ទាត់ស្បែកពួកនាមីមី ហើយខ្ញុំបានដុតពួកឈ្មើយស៊ីកប៊ីពាន់នាក់ថែមទៀត ។ ខ្ញុំមិនបានទុកចំណាប់ខ្មាំងណាម្នាក់ឲ្យនៅរស់រាន មានជីវិតឡើយ ។ ខ្ញុំបានកាត់ ដៃកាត់ជើងអ្នកខ្លះ និងបានកាត់ច្រមុះ និង ត្រចៀកអ្នកដទៃ ។ ខ្ញុំបានខ្វះក្អែក ទាហានអស់ជាច្រើននាក់ ។ ខ្ញុំបានដុត ពលរដ្ឋស្លាប់យ៉ាងច្រើនសន្លឹក” ។ មានម្នាក់ ទៀតនិយាយពីសត្រូវ របស់ខ្លួនថា៖ “ខ្ញុំបានចាប់គេទាំងរស់នៅក្នុងសមរកូមី ។ នៅក្នុងទីក្រុង នីនីវេជាគ្រងរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបានហែកស្បែករបស់គាត់ម្តងបន្តិចៗ” ។ អំពើឃោរឃៅបែបនេះ ជួយ ឲ្យយើងយល់ពីពាក្យសំដីរបស់លោកណាហ៊ីម “អស់អ្នកដែលពូជណឹងពឹង គេទះដៃអរ ដ្បិតតើមានអ្នកឯណាដែលមិនត្រូវអំពើ កំណាចរបស់ឯងជាទីចូរនោះ?” ។

គិតគូរដល់សុខមាលភាពរបស់សង្គ្រវរបស់លោកទៅវិញនោះ ជាពិសេស គឺសង្គ្រវដែលកំណាច និងយោរយៅបំផុតនោះ ។ គេអាចគិតឃើញពីភាព ស្អាក់ស្អើរនៃគ្រីស្តបរិស័ទភាគច្រើន នៅពេលសម័យសព្វថ្ងៃនេះ ប្រហែល ជាអាចមានអារម្មណ៍បែបនោះ ចំពោះការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ចាត់ ឲ្យទៅផ្សាយដំណឹងដល់ពួកខ្មែរក្រហម ។ ពួកគេបានប្រព្រឹត្តអំពើព្រៃផ្សៃ ជាទីបំផុតចំពោះគ្រួសារ និងអ្នកជិតខាងរបស់យើង ។ ពិតមែនហើយ ព្រះជាម្ចាស់មិនមានបំណងប្រាថ្នាចង់ឲ្យគេមានការរីកចំរើននោះឡើយ! គឺប្រាកដជាមានរឿងរ៉ាវអាក្រក់ៗព្រមទាំងចំពើលើក្បាលគេ ដែលពួកគេសក្តិសម និងទទួលយក! ពិតមែនហើយ យើងមិនចាំបាច់ជួយធ្វើអ្វីឲ្យការនេះបាន សម្រេចចំពោះពួកគេឡើយ!

ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់ថែរក្សា សូម្បីតែមនុស្សកំណាចយោរយៅបែបហ្នឹង ក៏ព្រះអង្គថែរក្សាគេដែរ ហើយថែមទាំងព្រះអង្គបានចាត់បញ្ជូនព្យាកររបស់ ព្រះអង្គឲ្យទៅប្រកាសដំណឹងឲ្យគេបានដឹងទៀតផង ។ លោកយ៉ូណាសមិន ព្រមយល់ស្របតាមព្រះជាម្ចាស់ ហើយក៏បានរត់គេចទៅ ទិសដៅផ្សេង ។

ការនេះនាំឲ្យយើងដឹងពីខ្លឹមសារទីពីរនៃកំណត់អ្នកនេះ ។ ជួនកាល មនុស្សគ្រប់រូប និងគ្រប់ទាំងរបស់សព្វសារពើស្តាប់បង្គាប់ដល់ព្រះជាម្ចាស់ តែបែរជាប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ផ្ទាល់ទៅវិញទេ ដែលមិនស្តាប់ បង្គាប់ដល់ព្រះអង្គ ។ ព្រះជាម្ចាស់ធ្វើឲ្យ^១ មានខ្យល់ព្យុះយ៉ាងខ្លាំង គឺខ្យល់ព្យុះ នោះព្រមស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ ដោយការច្របល់ទឹកសមុទ្រឲ្យមានរលកពុះ កញ្ជ្រោលយ៉ាងខ្លាំង ហើយក្រោយមកក៏ស្ងប់យឺតទៅវិញ (១:៤, ១១, ១៥) ។

---

^១ ពាក្យដែលបង្ខំ ។ ពាក្យបួនម៉ាត់នៅក្នុងចំណោមពាក្យទាំង១៤ដង នៅ ក្នុងភាសាហេព្រើរ នៅក្នុងកំណត់អ្នកយ៉ូណាសជំពូក១ (ក្នុងខ ៤, ៥, ១២, ១៥) ។

ព្រះជាម្ចាស់^៤ បានចាត់តាំងឲ្យមានត្រីមួយយ៉ាងធំ មានវល្លិ មានដង្កូវ និងខ្យល់ បក់ដាក់ដោយកិច្ចសន្យាឯកើតមក (២:១៧; ៤:៦-៨) ដែលត្រីនោះមកលេប វល្លិនោះក៏លាស់ឡើង ដង្កូវស៊ីវល្លិនោះ និងខ្យល់នោះបក់មកចំទិសដៅដែល ព្រះអង្គតម្រូវឲ្យបក់ ។ នៅពេលដែលព្រះមានបន្ទូល^៥ ទៅកាន់ត្រីនោះ ត្រីក៏ក្អែកយ៉ូណាសចេញមក (២:១១) ។ នៅពេលដែលព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូល ទៅកាន់អ្នកនៅក្នុងទីក្រុងនីនីវេ តាមរយៈលោកយ៉ូណាស ពួកគេក៏ប្រែចិត្ត ។ មានតែម្នាក់គត់ដែលមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ នោះគឺជាព្យាកររបស់ព្រះអង្គ នោះឯង ដែលបានរត់គេចទៅជួរមួយផ្សេងទៀត (១:៣) និងអ្វីទាំងព្រះគុណ របស់ព្រះជាម្ចាស់ (៤:២-៣) ។

ជាពិសេសវាស្រ្តនៃសាសន៍ដទៃបានបង្ហាញថា មានការគោរពកោត ខ្លាចព្រះជាម្ចាស់ខ្លាំងជាងហោរារបស់ព្រះជាម្ចាស់ នៅក្នុងសាច់រឿងនេះ ។ លោកយ៉ូណាហាក់បីដូចជាគ្មានស្មារតីសោះ នៅពេលដែលគាត់បានរត់គេច ចេញពីព្រះយេហូវ៉ា ជាព្រះជាម្ចាស់នៃស្ថានសួគ៌ដែលបានបង្កើតសមុទ្រ និងផែនដី “គឺមានន័យថា ពេលនោះលោកយ៉ូណាសសំរាកលង់លក់យ៉ាង ស្តាប់ស្តួលនៅក្នុងពេលដែលគាត់កំពុងតែរត់គេចពីព្រះជាម្ចាស់នោះ ។ តែជួយ ទៅវិញពួកអ្នកសំពៅភ័យញ័ររន្ធត់ នៅពេលគេបានដឹងថាយ៉ូណាស

---

^៤ ពាក្យមួយទៀតនេះ គឺជាពាក្យមិនសូវប្រើជាសាមញ្ញទេ ដែលគេ បានប្រើ៤ដង នៅក្នុងកំណូកម្ពីរយ៉ូណាស (១:១៧ ២:១ នៅក្នុងកំណូក គម្ពីរហេប្រើរ 1 ៤:៦, ៧, ៨ បានបកប្រែហើយ “ផ្តល់ឲ្យ” នៅក្នុង NIV) ។ អត្ថន័យនៃការ “តែងតាំងនរណាម្នាក់ឲ្យការទទួលខុស ត្រូវអ្វីមួយ” អាចឃើញនៅក្នុង ពាក្យដែលបានលេចឡើងនៅក្នុងកំណូកម្ពីរ ដានីយ៉ែប (១:៥, ១០, ១១; ២:២៤; ៤៧; ៣:១២; ៥:២៦) ។

^៥ គឺជាពាក្យធម្មតាដែលមានន័យថា “និយាយថា” ឬ “បញ្ចេញ សម្លេង” ប៉ុន្តែជួនកាលមានន័យថា “បញ្ជា” ។

បានរត់គេចចេញពីនរណាមកនោះ (១:១០) ។ ពួកគេបានព្យាយាមយ៉ាងអស់
ពីសមត្ថភាព ដើម្បីជួយសង្គ្រោះយ៉ូណាសឲ្យរួចពីក្តីមរណានៅក្នុងទឹកសមុទ្រ
នោះ នៅពេលទីចុងបំផុតពួកគេមានការស្នាក់ស្នើរយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការគ្រប់គ្រង
យ៉ូណាសបោះទៅក្នុងសមុទ្រដែលកំពុងមានរលកធំៗនោះ សមុទ្រក៏ស្ងប់
ដោយបានបញ្ជាក់ពីសេចក្តីក្រោធរបស់ ព្រះជាម្ចាស់បានស្ងប់ដែរ ហើយ
ពួកអ្នកសំពៅក៏ព្រមទទួលស្គាល់នូវព្រះអធិបតេយ្យភាពរបស់ព្រះអង្គ
(១:១៤) ។ នៅពេលដែលសមុទ្រស្ងប់ស្ងាត់ទៅវិញ ពួកគេទាំងអស់គ្នា
កោតខ្លាចដល់ព្រះយេហូវ៉ាយ៉ាងខ្លាំងដោយបានថ្វាយតង្វាយ និងបាន
បង់ស្រន់ដល់ព្រះអង្គ(១:១៦) ។ នៅពេលក្រោយមក ពេលដែលស្តេច
របស់ក្រុងនីនីវបានឮពីសេចក្តីព្រមានរបស់លោកយ៉ូណាស ស្តេចអង្គនោះ
បានប្រែចិត្តនិងបានបញ្ជាឲ្យប្រជាជនស្រុកនៅក្នុងអាណាចក្ររបស់ព្រះអង្គ
ឲ្យប្រែចិត្តដែរ ។ ទោះបីជាលោកយ៉ូណាសនិយាយថា គាត់កោតខ្លាច
ព្រះជាម្ចាស់^៦ “ព្រះយេហូវ៉ា ជាព្រះជាម្ចាស់នៃស្ថានសួគ៌ដែលបានបង្កើត
ផ្ទៃមេឃ និងផែនដី” ក៏ដោយចុះ តែពួកអ្នកសំពៅ និងអ្នកទីក្រុងនីនីវ
ជាសាសន៍ដទៃឯណោះវិញទេ ដែលពិតជាភោគខ្លាចដល់ព្រះជាម្ចាស់
ពិតប្រាកដមែន ។

ការនេះមិនគ្រាន់តែមួយលើកប៉ុណ្ណោះទេ ដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុង
បទគម្ពីរចំពោះសកម្មភាពរបស់អ្នកដែលជាសាសន៍ដទៃ កោតខ្លាច
ព្រះជាម្ចាស់ខ្លាំងជាងរាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ទៅទៀត ។ លោក យូដា បាន
ទទួលស្គាល់ថា នាងតាម៉ា បានប្រព្រឹត្តសុចរិតជាងគាត់ទៅទៀត (លោកុប្បត្តិ
៣៤:២៦) អ័ប៊ីឡឺឡិច បានស្នើសុំសេចក្តីអារម្មណ៍ (លោកុប្បត្តិ ២០:៧)
មានមនុស្សជាច្រើនពីទិសខាងកើត និងទិសខាងលិចនិងបានចូលមកក្នុង

---

^៦ ពាក្យនេះ បកប្រែថា “ថ្វាយបង្គំ” នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ NIV នៅក្នុង ខ្សែក

នគរស្ថានសួគ៌ តែអស់មនុស្សទាំងនគរនោះនឹងត្រូវបោះចោលទៅក្នុង សេចក្តីងងឹតខាងក្រៅវិញ...(ម៉ាថាយ៤:១១) ។ ហេតុអ្វីបានជាអស់អ្នកដែល ជួនកាលគេគិតថា ស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់នោះប្រព្រឹត្តអាក្រក់ជាងអ្នកដែលយើង គិតថាគេមិនស្គាល់ព្រះនោះទៅវិញ?

ដូច្នេះការបដិសេធន៍ចោលរបស់លោកយ៉ូណាស ចំពោះសេចក្តី ស្រឡាញ់របស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលព្រះអង្គមានចំពោះសាសន៍ដទៃដែលជា សត្រូវរបស់គាត់នោះ គាត់បានបដិសេធមិនព្រមស្វែងរកនូវការផ្តល់ឱកាសឲ្យ គេស្វែងរកនូវសេចក្តីសង្គ្រោះរបស់គេនោះ គឺបណ្តាលឲ្យគាត់ជួបនូវគ្រោះ មហន្តរាយមួយធ្លាក់ដល់កំរិតធ្ងន់ធ្ងរមែនទែន ។ គាត់បានទៅកាន់ យ៉ូបេ^១ ដោយចុះសំពៅ ចុះទៅបាតសំពៅដើម្បីសម្លឹងដេក ចុះទៅបាតសមុទ្រ “ទៅ បូសភ្នំទាំងឡាយ”^២ ហើយនិងគាត់ត្រូវត្រីលេបបាត់ចូលក្នុងពោះ ។ គាត់ចាប់ ផ្តើមវិលត្រឡប់មកវិញ នោះគឺដោយសារតែការប្រែចិត្តរបស់គាត់ នៅក្នុង ជំពូក ២ ។

ជំពូក២ : យុទ្ធសាស្ត្រ និងទេវកម្មព្រះជាម្ចាស់វិញ

នេះជាការអស្ចារ្យណាស់ដែលធ្វើឲ្យស្រូវរបស់ព្រះជាម្ចាស់ប្រែចិត្ត ហើយអធិស្ឋាន ។ យ៉ូណាសបានគិតថា គាត់អាចពួនពីព្រះជាម្ចាស់បាន ដោយសាររត់ទៅទីក្រុងឆ្ងាយ ។ ព្រះជាម្ចាស់បានមានប្រតិកម្មតបវិញ ដោយបានធ្វើឲ្យគាត់ទៅពួនកាន់តែជ្រៅជាងអ្វីដែលគាត់គិតទៅទៀត ។ តើមាន

---

^១ សម័យសព្វថ្ងៃនេះឈ្មោះ ថា យ៉ាហ្វា ។ នេះមិនមែនជាកំពុង ដែលនៅជិតទីក្រុងរបស់លោកយ៉ូណាសឡើយ ប៉ុន្តែជាកន្លែងសំពៅ ធ្វើ ដំណើរផ្លូវឆ្ងាយសំចតទៅ ។ យ៉ូណាសរៀបចំខ្លួនដើម្បីរត់គេចឲ្យបាន ឆ្ងាយតាមដែលគាត់អាចធ្វើបាន ។

^២ “ចុះទៅក្រោម ចុះទៅទីជម្រៅ” គឺគេប្រើនៅជំពូក១:៧(ពីរដង), ៥; ២:៧។

អ្វីដែលពួនមានជ្រៅជាងក្នុងពោះត្រី ដែលហែលនៅក្រោមទឹករលក ទៅទៀតនោះ? តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយការ “ពួន” នៅក្នុងកន្លែងជ្រៅ បែបនោះ ធ្វើឲ្យយ៉ូណាសវិលមករកព្រះវិញដោយការអធិស្ឋាន ដែលដឹង ពិតប្រាកដថា សូម្បីពីកន្លែងនោះព្រះជាម្ចាស់ក៏ព្រះអង្គអាចទតឃើញ និង ស្តាប់ឮអ្វីដែលគាត់អធិស្ឋានដែរ ។ មិនដឹងជាយ៉ាងម៉េចទេ ចំណេះដឹង ផ្នែកទេវសាស្ត្រចំពោះសេចក្តីសព្វញ្ញញ្ញាណ និងសព្វវត្ថុមានរបស់ព្រះ ជាម្ចាស់ស្រាប់តែប្តូរផ្លាស់ទៅវិញ ។ ចំពោះការរត់គេចទៅ តើសុស ព្យាករិ រូបនេះ គឺបានប្រព្រឹត្តចំពោះការមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះជាម្ចាស់ ឥឡូវនេះគាត់ សន្យាថា៖ “អ្វីដែលទូលបង្គំបន់ ទូលបង្គំនឹងលាប់ណាស់របស់ទូលបង្គំផង” (២:១០)។

តើអ្វីដែលធ្វើឲ្យមានការផ្តល់ប្តូរចិត្ត និងសកម្មភាពនោះ? គឺជាបញ្ហា ។ “ទូលបង្គំបានអំពាវនាវដល់ព្រះយេហូវ៉ា ដោយព្រោះទុក្ខលំបាករបស់ ទូលបង្គំ...នៅក្នុងពោះនៃស្ថានយុំព្រលឹងមនុស្សស្លាប់ ហើយទ្រង់បានឮ សម្តែងរបស់ទូលបង្គំដែលបានអំពាវនាវសុំឲ្យព្រះអង្គជួយ” (២:៣) ។ បញ្ហា នោះឯងដែលនាំឲ្យគាត់វិលបែរមករកព្រះជាម្ចាស់វិញ ។ ស្ថានភាពរបស់ យ៉ូណាសមិនមែនជារឿងចម្លែកឡើយ ។ ព្រះបាទដាវីឌក៏ទទួលស្គាល់ថា៖ “កាលមុនដែលទូលបង្គំកើតទុក្ខព្រួយ នោះទូលបង្គំបានរងទៅ តែឥឡូវ នេះទូលបង្គំកាន់តាមព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ”^៩ ។ គំរូនៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ ប្រទេសអ៊ីស្រាអែលដែលតម្រូវឲ្យមានការរងទុក្ខវេទនា ដើម្បីធ្វើឲ្យស្រុក អ៊ីស្រាអែលនៅជាប់ជាមួយព្រះជាម្ចាស់^{១០} ហើយតម្រូវឲ្យមានការរង ទុក្ខវេទនានៅថ្ងៃអនាគតដែលជាពេលរងទុក្ខនោះ ដើម្បីបង្ហាញឲ្យប្រជាជាតិ

---

^៩ ទំនុកតម្កើង ១១៩:៦៧
^{១០} ចៅហ្វាយ ១០:៩-១០

នោះ“ងាកបែរមករកអញ អ្នកដែលគេបានចាក់ ហើយយំសោក”^{១១} ដែលស្វាគមន៍ព្រមទទួលព្រះយេស៊ូជាព្រះមេស៊ីរូបសំខ្លួននៅពេលចុងក្រោយ ។

ប៉ុន្តែហេតុអ្វីត្រូវចាំបាច់រង់ចាំឲ្យមានបញ្ហា? ហេតុអ្វីបានជាមិនស្វែងរកការបំរើព្រះជាម្ចាស់នៅពេលដែលមិនមានបញ្ហាទៅ? ពេលនោះប្រហែលព្រះអង្គមិនបណ្តាលឲ្យយើងមានបញ្ហាទេ ។ នេះជាកំនិតដែលបង្កប់ពីក្រោយកំណើតម្ចី ១កូរិនថូស ១១:៣១ ដែលថា “បើសិនជាយើងរាល់គ្នាពិចារណាមើលក្នុងខ្លួនយើង នោះយើងមិនត្រូវជាប់ជំនុំជំរះទេ” ព្រះជាម្ចាស់ “មិនធ្វើទុក្ខឬឲ្យមនុស្សជាតិ ត្រូវវេទនាដោយស្ម័គ្រពីព្រះហឫទ័យទេ”^{១២} ហេតុផលតែមួយគត់ដែលព្រះអង្គដាក់ទណ្ឌកម្មយើង (ទោះបីមិនពេញលេញក៏ដោយ) ដ្បិតអំពើបាបរបស់យើង ហើយចង់ឲ្យយើងរិលបែរមករកផ្លូវត្រឹមត្រូវវិញ ។ ប៉ុន្តែ ហេតុអ្វីក៏មិនដើរនៅក្នុងផ្លូវត្រូវតាំងពីដើមដំបូងទៅ? ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវឆ្កងកាត់នូវការរងទុក្ខឈឺចាប់ ដែលបង្ខំយើងឲ្យធ្វើនូវអ្វីដែលយើងអាចធ្វើបានតាំងពីដំបូងដោយសេរីគឺមានអ្នកណាបង្ខំ និងយើងអាចធ្វើដោយសប្បាយរីករាយទៀត ផងនោះ?

ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់លោកយ៉ូណាសបានរិលបែរមករកព្រះវិញ ។ នោះឯងជាគំរូមួយសំរាប់យើង ។ នៅពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រដៅតម្រង់យើង ចូរឲ្យយើងរៀននូវមេរៀនដ៏ចាំបាច់នោះ ហើយគួរតែដឹងខ្លួនជាជាងបន្តនូវការប៉ះបោរប្រឆាំងនឹងព្រះអង្គ ឬក៏ធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងបោះបង់ចោលព្រះអង្គនោះឡើយ ។ យ៉ូណាសគូសបង្ហាញពីគោលគំនិតរបស់កំណើតម្ចីហេព្រើរ ១២:៤-១៣ ។ គឺជារឿងមួយគួរឲ្យខ្មាសដែលតម្រូវឲ្យគាត់បាត់បង់លុយថ្លៃសំពៅ និងរបស់របរដែលគាត់មានយកមកជាមួយនៅពេល

---

^{១១} សាការី ១២:១០ បញ្ហារបស់អ៊ីស្រាអែលនោះ នៅត្រង់ទ ៣
^{១២} បរិទេវ ៣:៣៣

ជិះសំពៅនោះ ដោយមិនបាននិយាយអ្វីបន្តិចអស់រយៈពេលបីថ្ងៃ រង្វេង
នៅក្នុងពោះត្រីដែលចង្អៀតនោះ តែយ៉ាងហោចណាស់គាត់បានរៀន
មេរៀនមួយដែលគួរចងចាំ ។

មនុស្សខ្លះបដិសេធមិនព្រមជឿរឿងរបស់លោកយ៉ូណាស ពីព្រោះ
ជារឿងហួសនិស្ស័យនឹងជឿ ដែលមនុស្សម្នាក់ត្រូវត្រឹមមួយដំលែបចូល
ទៅក្នុងពោះហើយ នៅតែមានជីវិតរស់នៅទៀតនោះ ។ អត្ថបទជាភាសា
ហេព្រើរមិនបានរៀបរាប់ពីចំណុចជាក់លាក់ណាមួយនោះឡើយ តែគ្រាន់តែ
ប្រើពាក្យ “ត្រី”^{១៣} ។ មិនថាតើជាត្រី ឬត្រីបាឡៃនោះឡើយ មានឯកសារ
ចងក្រងនៅសម័យទំនើបនេះ ដែលថាមានពួកអ្នកសំពៅបានទទួលរងគ្រោះ
ដោយសារត្រីលេប ហើយនៅមានជីវិតរស់នៅ បន្ទាប់ពីមានការជួយសង្គ្រោះ
ពីពួកអ្នកសំពៅដូចគ្នាអស់រយៈពេលជាច្រើនម៉ោងក្រោយមកនោះ ។

ជំពូកទី : លោកយ៉ូណាសចេញទៅដោយព្រោះបុព្វហេតុព្រះជាម្ចាស់

យ៉ូណាសត្រូវខាតបង់ពេលវេលា បាត់បង់របស់របរ និងត្រូវរវេង
ឈឺចាប់ផ្នែករាងកាយ ។ ប៉ុន្តែគាត់មិនបានទទួលចំណេញអ្វីបន្តិចសោះ ។
បន្ទាប់ពីរឿងរ៉ាវនៃបញ្ហា និងការបាត់បង់ទាំងអស់របស់គាត់មក គាត់បាន
ស្តាប់ឮបេសកកម្មដ៏ដែល គឺជាបេសកកម្មដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រើគាត់ពី
លើកមុននោះ ^{១៤} ។

---

^{១៣} ពាក្យនេះ ពីរដង នៅក្នុងជំពូក១:១៧ (ហេព្រើរ ២:១) ហើយ នឹង ម្តង
នៅក្នុងជំពូក ២:១០ (ហេព្រើរ ២:១១) នៅក្នុងជំពូក ២:១ (ហេព្រើរ ២:២)

^{១៤} ភ្លាវ៉ា/ភ្លាវ៉ូ ឆ្យាវ ក្រាវ៉ាវ វាវ៉ាវ កាវ៉ាវ ឆ្យាវ ១:2; 3:2.
The identity of the words [ភ្លាវ៉ូ in 1:2 is often interchangeable with
ភ្លាវ៉ា in 3:2] is lost in the NIV translation.

គ្មានបានអ្វីដែលចំណេញឡើយ នៅពេលដែលរាស្ត្ររបស់ព្រះ
 ជាម្ចាស់តាំងនឹងបំណងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គនោះ ។ ជារឿយៗ ព្រះ
 ជាម្ចាស់នាំគេកាត់ទឹកជ្រៅ វិលត្រឡប់មកកន្លែងដែលគេចាប់ផ្តើមចេញ
 ដំណើរនៅពេលដំបូងនោះ ។ នេះជាបទពិសោធន៍ដែលប្រជារាស្ត្រអឺស្រា
 អែលទទួល បន្ទាប់ពីរយៈពេលចេញពីប្រទេសអេស៊ីញ ហើយដើរកាត់
 វាលរហោស្ថាននោះ ។ ព្រះជាម្ចាស់បាននាំរាស្ត្ររបស់អង្គមកដល់កន្លែង
 មួយឈ្មោះ កាដេស បាឆា ហើយព្រះអង្គបង្គាប់គេឲ្យធ្វើសង្គ្រាមជាមួយ
 មនុស្សដែលខ្លាំងរឹងមាំជាងពួករាស្ត្រនោះ ហើយបង្គាប់មកត្រូវដំណើរម
 យកទឹកដីនោះមកធ្វើជាទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ ប្រជាជាតិនោះមិនបានជឿដល់
 ព្រះអង្គនិងព្រមស្តាប់បង្គាប់ដល់ព្រះអង្គឡើយ ។ ដោយហេតុនោះហើយ
 ទើបព្រះអង្គវាយផ្ទាល់ប្រជាជាតិនេះ គឺត្រូវដើរត្រេចរង្កាត់អស់រយៈ
 ពេល៤០ឆ្នាំនៅក្នុងវាលរហោស្ថាន គឺត្រូវចំណាយពេលឥតប្រយោជន៍
 បាត់បង់របស់រយៈពេលជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួន រងទុក្ខវេទនាផ្នែករាងកាយ ។
 នៅពេលចុងក្រោយព្រះជាម្ចាស់នាំគេទៅចំណុចចូលក្នុងទឹកដីសន្យាមួយ
 កន្លែងទៀត ប៉ុន្តែព្រះអង្គនៅតែបង្គាប់ដល់គេនូវព្រះរាជបង្គាប់សំខាន់ដែល
 នោះគឺឲ្យចូលទៅធ្វើសង្គ្រាមជាមួយពួកមនុស្សខ្លាំងពូកែ ហើយដំណើរមយក
 ទឹកដីរបស់គេយកមកធ្វើជាទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ រាប់សតវត្សក្រោយមក
 រាស្ត្រអឺស្រាអែលបានបដិសេធព្រះយេស៊ូដែលគេធ្លាប់ចាត់ទុកជាព្រះមេស៊ី
 របស់គេនោះ ។ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់មិនបានផ្លាស់ប្តូរព្រះរាជផែនការដ៏ជ្រាលជ្រៅ
 សំរាប់ព្រះយេស៊ូរបស់ព្រះអង្គ ឬ សំរាប់ពួកគេ ដោយព្រោះតែការគ្មានជំនឿ
 របស់គេនោះឡើយ ។ អឺស្រាអែលបានខាតបង់ពេលវេលា បាត់បង់ផលបាទ
 និងរងឈឺចាប់ផ្នែករាងកាយអស់រយៈរាប់សតវត្ស (ហើយនិងរងទុក្ខកាន់តែ
 ខ្លាំងឡើងទៀត នៅក្នុងរយៈពេលនៃការរងទុក្ខ) ។ ប៉ុន្តែអឺស្រាអែលមិនបាន
 ទទួលចំណេញអ្វីពីការដែលខ្លួនបះបោរទាស់ទទឹងជាមួយព្រះជាម្ចាស់

នោះឡើយ តែបែរជាទទួលរងនូវការឈឺចាប់ ដែលជាហេតុរាស្ត្រនេះទៅដល់ កន្លែងដែលរាស្ត្រនេះ ត្រូវជួបនឹងការផ្តល់ឲ្យនូវក្រិត្យច្បាប់របស់ព្រះមេស៊ី ្យូ នៃព្រះយេស៊ូ ប៉ុន្តែនៅពេលនេះជាទីចុងបំផុតបានថែងថា៖ “មានពរហើយ អស់អ្នកណាដែលមកដោយនូវព្រះនាមព្រះអម្ចាស់” ១៤

នៅក្នុងឱកាសទីពីរបស់គាត់ យ៉ូណាស “ព្រមស្តាប់បង្គាប់ព្រះបន្ទូល ព្រះយេហូវ៉ា ហើយក៏ចេញទៅ” (៣:៣) ។ ពីព្រោះលោកយ៉ូណាសត្រូវ ប្រកាសយ៉ាងញឹកញាប់ ក្នុងខណៈដែលគាត់ចូលនៅក្នុងទីក្រុងនីនីវេ ដំណើរ ទស្សនកិច្ចរបស់គាត់នោះតម្រូវការរយៈពេលបីថ្ងៃ ។ ប្រហែលចំពោះការកត់ សំគាល់នៃពេលវេលានោះអាចមានន័យថា រួមបញ្ចូលទាំងនៅជាយក្រុង នីនីវេផង ។ មិនថាមានអ្វីកើតឡើងនោះឡើយ គាត់ប្រកាសព្រះរាជសាររបស់ ព្រះជាម្ចាស់អំពីសេចក្តីជំនុំជំរះដែលបំរុងនឹងកើតឡើង ចំពោះអ្នកក្រុងនីនីវេ។

ចំពោះមនុស្សដែលបានរស់រានមានជីវិតរួចពីពោះត្រីអស់រយៈពេល រាប់ម៉ោងនោះ យើងសង្កេតឃើញស្បែកឡើងពណ៌សស្លេក ឬក៏មាន ពណ៌សរាងលាយបៃតង ព្រោះដោយសារជាតិអាស៊ីដនៅក្នុងក្រពះត្រីទើបធ្វើ ឲ្យមានពណ៌ដូច្នោះ ។ សក់របស់ជនរងគ្រោះអាចរុះ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ៧៤៥ មុន គ្រិស្តសករាជ នៅក្នុងអាណាចក្រអាស៊ីរីមានសូរ្យគ្រាស ព្រឹត្តិការណ៍បែប នោះមនុស្សមួយចំនួនដែលជឿលើព្រះសំណាងនោះ គេថាជាប្រផ្នូល អាក្រក់។ ដូចដែលលោកអ្នកសំគាល់ឃើញខាងដើមហើយថា នៅក្នុងឆ្នាំ ៧៨០-៧៨៥ មុនគ្រិស្តសករាជរួមបញ្ចូលទាំងការធ្លាក់ចុះ និងការតំរាមកំហែង ផ្នែកយោធា។^{១៦} ជនចម្លែកមុខដែលមានសម្បុរបៃតង ហើយដុះសក់រុយៗ

^{១៤} ម៉ាថាយ ២៣:៣៧-៣៩

^{១៦} អាណាចក្រអាស៊ីរី ទទួលរងនូវការប្រឆាំងតបតពីពួកកុលសម្ព័ន នៅតាមតំបន់ភ្នំភ្នំកូម៉ាកាខាងត្បូង ដែលបានចូលមកលុកលុយនៅ ជុំវិញ ១៥០គីឡូម៉ែត្រនៃទីក្រុងនីនីវេ ។

(មិនសូវមានសក់)នោះ គឺជាអ្នកដែលមានប្រផ្នូលអាក្រក់កាលពីសម័យនោះ នៅពេលដែលព្រះអាទិត្យត្រូវរាហូចាប់នោះ មានន័យថាអធិរាជត្រូវ រលំរលាយ មនុស្សម្នាក់កាលនោះ គេចាត់ទុកឡើងនោះជាឡើងមួយដែលគេ ជឿយ៉ាងខ្លាំង ។

ប៉ុន្តែមិនដឹងមកពីមូលហេតុអ្វីបានជាមនុស្សទូទាំងទីក្រុងទទួលបាន នូវការប្រែចិត្ត ។ ស្តេចបានចេញរាជក្រឹត្យដល់បណ្តាជនគ្រប់រូបតមអាហារ សូម្បីតែសត្វក៏ត្រូវតមចំណីដែរ ហើយបញ្ជាឲ្យមនុស្សទាំងអស់បញ្ឈប់នូវ ការប្រព្រឹត្តិអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេ ហើយឲ្យគេអំពាវនាវដល់ព្រះជាម្ចាស់ ។ គឺជាការឆ្លើយតបមួយដែលប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ សាសនា ។

ព្រះជាម្ចាស់គាប់ព្រះហឫទ័យយ៉ាងក្រៃលែង ។ នៅពេលដែលព្រះអង្គ ទតឃើញការកែប្រែចិត្តរបស់គេនោះ ព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យក្តួលអាណិត ចំពោះគេ ហើយព្រះអង្គក៏លុបចោលនូវការដាក់ទណ្ឌកម្មនោះចោលចេញ ។

សេចក្តីក្តួលអាណិត(ជាភាសាសំស្ក្រឹតថា ករុណា) គឺជាចំណុចសំខាន់ របស់លទ្ធិពុទ្ធជិយម ។ រឿងរ៉ាវនៃការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះពុទ្ធបានបង្រៀន យើងឲ្យដឹងថា បន្ទាប់ពីការចាប់ជាតិកំណើតមក សិទ្ធត្ថកុមារមានសេចក្តី មេត្តាករុណាចំពោះសត្វលោកទាំងឡាយ ដោយហេតុតែគេទទួលរងកម្ម ដោយមិនបានដឹងអ្វីទាំងអស់នោះ ។ ព្រះពុទ្ធចែករំលែកនូវការត្រាស់ដឹង នូវគតិបណ្ឌិតដែលព្រះអង្គទើបនឹងរកឃើញនៅក្នុងលោកយើងនេះ ដែល សន្យាថា៖ “ទោះបីជារូបសត្វលោកដែលមានញាណយ៉ាងច្រើនរាប់មិនអស់ យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏អាត្មាអញសន្យាថានឹងជួយសង្គ្រោះគេទាំងអស់ដែរ” ដើម្បីត្រាស់ដឹងនោះ រួមបញ្ចូលទាំងការមានសេចក្តីមេត្តាករុណាចំពោះ សត្វលោកទាំងអស់ ហើយនិងស្វែងរកផ្លូវក្នុងការបង្កបង្កើតមេត្តាជាមួយគ្នា ដោយការត្រាស់រលំខ្លួន ។ គតិបណ្ឌិត និងសេចក្តីមេត្តាករុណា នោះមិន

អាចបំបែកពីគ្នាបាន ។ ពីព្រោះ តែខ្លឹមសាររបស់ពាក្យនោះ សេចក្តីមេត្តាករុណា នៅក្នុងលទ្ធិពុទ្ធនិយម ដើរស្របគ្នានឹងសេចក្តីស្រឡាញ់នៅក្នុងជំនឿ របស់គ្រីស្ទបរិស័ទ ។

ប៉ុន្តែដូចបានជំរាបជូនខាងលើរួចហើយ ព្រះជាម្ចាស់ព្រះអង្គក៏មាន ព្រះហឫទ័យក្នុងអាណិតដែរ ។ សេចក្តីក្នុងអាណិតរបស់ព្រះអង្គនោះ ហើយ ដែលធ្វើឲ្យព្រះអង្គព្រមានដល់អ្នកទីក្រុងនីនីវេ តាមរយៈការងារ របស់លោកយ៉ូណាសកាលពីដំបូង ។ នៅពេលដែលគេព្រមកែប្រែចិត្ត សេចក្តីក្នុងអាណិតរបស់ព្រះអង្គដែលធ្វើឲ្យព្រះអង្គ លែងចង់ដាក់ទណ្ឌកម្ម ចំពោះការដែលព្រះអង្គបានព្រមានដល់គេថានឹងដំណុំជំងឺដល់គេនោះពេល ចេញ” ។ ព្រះជាម្ចាស់បានអត់ទោសឲ្យគេ អ្នកក្រុងនីនីវេបានរួចខ្លួន ទំនាយ ទាំងប៉ុន្មានដែលលោកយ៉ូណាសផ្តេងប្រាប់គេនោះ បែរជាមិនបានសម្រេច ទេវវិញ ។

ជំពូកម្ដង : តើលោកយ៉ូណាសទៅជាមួយព្រះជាម្ចាស់ឬ?

ប៉ុន្តែតើអ្នកបំរើរបស់ព្រះជាម្ចាស់រួមចំណែកក្នុងសេចក្តីមេត្តាករុណា នោះដែរឬ? តើលោកយ៉ូណាសអបអរនឹងការដែលព្រះជាម្ចាស់ព្រម លើកលែងទោសឲ្យអ្នកក្រុងនីនីវេ ឬក៏អ្នកស្នេហាជាតិសុខចិត្តឈរមើល ការចុះខ្សោយនៃខ្មាំងសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ? តើយ៉ូណាសនៅតែមានមោទន ភាពជាអ្នកជាតិពិតមួយដែលធ្វើឲ្យគាត់រត់គេច ជាជាងការដែលគាត់ត្រូវប្រកាស ឬ តើគាត់ព្រម“ទៅតាមផែនការព្រះ” និងព្រមរួមចំណែកក្នុងសេចក្តីមេត្តា ករុណារបស់ព្រះជាម្ចាស់ក្នុងការជួយដល់មនុស្សដែលកំពុងបាត់បង់?

នៅក្នុង ខ មួយ ផ្តល់ចម្លើយឲ្យយើងគឺថា៖ “លោកយ៉ូណាសមិន សប្បាយចិត្តឡើយ និងថែមទាំងខឹងទៀតផង” គឺ គាត់ចង់ស្លាប់ ។

ព្រះជាម្ចាស់មិនសព្វព្រះហឫទ័យ ចំពោះការដោះស្រាយបញ្ហាដោយ

ប្រើសេចក្តីស្តាប់មកជំនុំជំរះប៉ុន្មានទេ ដូចមនុស្សនៅក្នុងកំណ្លកម្ពីរ នេះហាក់
ដូចជាព្យាយាមខំរកសេចក្តីស្តាប់នោះឡើយ ។ ព្រះអង្គជា “ព្រះដែលមាន
ព្រះទ័យមេត្តាករុណា និងសុភាពស្នូតបូត យឺតនឹងខ្វល់ និងមានសេចក្តី
ស្រឡាញ់យ៉ាងពេញបរិបូណ៌ ព្រះអង្គជាព្រះដែលមិនងាយនឹងបញ្ចូន
វិនាសកម្មទៅលើអ្នកណាឡើយ”^{១៧} ។ ព្រះអង្គនឹងបង្ហាញនូវសេចក្តី
សុភាពទន់ភ្លន់ជួយសង្គ្រោះហោរារបស់ព្រះអង្គពីសេចក្តីស្តាប់ នៅពេលដែល
ហោរានោះព្រមបង្វែរអ្នកក្រុងនីតិវិធីវិលវែរមករកព្រះវិញ ។

ព្រះអង្គនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យមនុស្ស នៅតែបន្តប្រព្រឹត្តទាស់ទទឹងនឹងព្រះអង្គ
ដោយមិនបានធ្វើការព្រមានចំពោះការដែលគេបះបោរ និងការដែលគេត្រូវ
ទទួលនូវសេចក្តីជំនុំជំរះនោះឡើយ ។ ដោយហេតុថាឃ្លុំណាសមិនទំនងជា
ស្តាប់តាមព្រះបន្ទូលនោះ ព្រះជាម្ចាស់បង្វែរទៅជាមេរៀនដែលមានវត្តតាង
ទៅវិញ ដូចជានៅក្នុងជំពូកមួយ ។

ឃ្លុំណាសប្រហែលជាចូលទៅក្នុង ក្រុងនីតិវិធីវិធីទិសខាងលិច
ដោយបានធ្វើដំណើរកាត់ទីក្រុងនៅពេលដែលគាត់អធិប្បាយព្រះបន្ទូល
របស់ព្រះអង្គនោះឯង ហើយក៏បានទៅជាយក្រុងខាងកើត ។ ពេលដែល
ចាកចេញពីទីក្រុង គាត់បានអង្គុយខាងក្រៅទីក្រុងដោយសង្ឃឹមចង់ឃើញ
ទីក្រុងនោះទទួលរងនូវការបំផ្លាញ ។ វត្តស្តីពីវិល្លិ ដង្ហូរ និងខ្យល់ជំនោរ

---

^{១៧} ៤:២ នៅក្នុងខ្លះៗ ឃ្លុំណាសបានដកស្រង់ផ្នែកសំខាន់ដែលព្រះជា
ម្ចាស់ពលិវិទ្យាព្រះអង្គផ្តល់ដែលព្រះអង្គបានផ្តល់ឲ្យទៅលោកម៉ូសេ ក្នុង និក្ខមន៍
៣៤:៦-៧ និង លើកមកនិយាយម្តងទៀតនៅក្នុងកម្ពីរជន គណនា ១៤:១៨ នេហេមា
៩:៧; ទំនុក ៨៦:១៥; ១០៣:៨; ១៤៥:៨; និង យ៉ូអែល ២:១៣ ។ គាត់កំពុង
តែមិនព្រមទទួលស្គាល់បំណុលសំខាន់នៃ បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ព្រះជាម្ចាស់
និងរក្ខតថាខ្លួនគាត់ផ្ទាល់មានទទួល គុណប្រយោជន៍ពីការអត់ទោសរបស់
ព្រះជាម្ចាស់ដែរ ។

ពីទិសខាងកើត បានធ្វើឲ្យយ៉ូណាសខឹងជាលើកទីពីរ រហូតធ្វើឲ្យគាត់ចង់
ស្លាប់ទៀត ។ វល្លិស្វិតនោះបើកឱកាសឲ្យព្រះជាម្ចាស់បង្ហាញពីចំណុចដែល
ព្រះអង្គចង់បង្រៀនដល់យ៉ូណាសវិញ ។

យ៉ូណាសគិតខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងខ្លាំងចំពោះវល្លិនោះ ។ គាត់ឲ្យតម្លៃវល្លិ
នោះ និងសប្បាយរីករាយដោយព្រោះឃើញវល្លិនោះដុះនៅទីនោះ^{១៤}
នេះជាការពិត ទោះបីជាយ៉ូណាសមិនដាំ ឬមិនស្រោចទឹកក៏ដោយចុះ ។
នៅពេលដែលវល្លិនោះងាប់ គាត់មិនសប្បាយចិត្តឡើយ ។ តែផ្ទុយទៅវិញ
ព្រះជាម្ចាស់ជាអ្នកបង្កើតមនុស្សដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុងនីនីវ ។ ចំនួនមនុស្ស
ទាំងអស់នេះសរុបទៅ ១២០.០០០នាក់ និងរួមទាំងសត្វយ៉ាងច្រើន
សន្លឹកទៀតនោះ ដែលមានតម្លៃសរុបលើសពីវល្លិមួយដើមទៅទៀត ។
ចំពោះការផ្ទុយគ្នានេះ តើលោកយ៉ូណាសអាចយល់ឃើញពីព្រះហឫទ័យ
ខ្វល់ខ្វាយរបស់ព្រះជាម្ចាស់^{១៥} ចំពោះអ្នកក្រុងនីនីវវិញទេ ដោយហេតុថា
ការស្លាប់តែហោងរបស់អ្នកទីក្រុងនោះព្រះអង្គមិនគាប់ព្រះហឫទ័យឡើយ
មែនទេ? តើយ៉ូណាសព្រមប្រែចិត្តគំនិតចង្អៀតចង្អល់ រឹងរូសប្រកាន់ជ្រុល
និងព្រមរួមចំណែកជាមួយការខ្វល់ព្រួយដែលមេត្តាករុណាដល់មនុស្សលោក

---

^{១៤} សីតុណ្ហភាពកំរិតខ្ពស់បំផុតរដូវក្តៅ ក្នុង ម៉េសូប៉ូតាមី មានកំដៅ ៤៧
អង្សា ។ នៅក្នុង "រដូវខ្យល់បក" មកពីទិសខាងកើត សីតុណ្ហភាពឡើង ដល់ ៨-
១២ អង្សា លើសពីចំនួនមធ្យមភាគ ។ កំដៅដុតរោលធាតុ សំណើមនៅក្នុងលំហ
ហេតុដូច្នេះស្បែកមនុស្សម្នាក់ត្រូវឡើងតឹង ។ នៅក្នុងរដូវខ្យល់បកមនុស្សម្នា
នាយនឹងមានអារម្មណ៍ម្នា ហើយនឹងប្រញាប់នឹងដើររកជំរកជ្រក ។ គឺជា
នាយយល់ណាស់ ដែលយ៉ូណាសឲ្យតម្លៃលើដើមវល្លិមួយដើម ដែលផ្តល់ម្លប់
ឲ្យគាត់នោះ ។

^{១៥} ពាក្យដដែលនោះ (អាណិត, មើលទៅដោយមានចិត្តក្តាលអាណិត)
គេយកពាក្យនេះទៅប្រើនៅក្នុងការខ្វល់ខ្វាយរបស់លោកយ៉ូណាស ចំពោះដើមវល្លិ
និង ការយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់របស់ព្រះជាម្ចាស់ ចំពោះអ្នកទីក្រុងនីនីវ ។

ជាទូទៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ឬអត់?

ក៏ណ្ណាតម្កីនេះបញ្ចប់ដោយសំណួររបស់បេនេ ។ យើងមិនបានដឹង តើយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបមកយ៉ាងណានោះទេ ។ សំណួរនេះប្រហែលជាល្អ ពីព្រោះវាកំពុងប្រឈមមុខជាមួយអ្នកអាណត្រប់គ្នា ។ តើខ្ញុំត្រូវធ្វើអ្វីចំពោះ មនុស្សដែលកំពុងវង្វេងបាត់បង់ហើយត្រូវវង់នូវសេចក្តីជំនុំជំរះរបស់ព្រះ ជាម្ចាស់នោះ? តើយើងត្រូវទប់ចិត្តរបស់យើង ហើយជួយទាំងទើស ទាល់ឬយ៉ាងណា? ឬក៏ត្រូវរួមចំណែកដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ហើយនិង សេចក្តីមេត្តាករុណាដែលផុលចេញមកពីព្រះគុណ និងការឈ្វេងយល់ ហើយធ្វើការបបួលពួកអ្នកកំពុងវង្វេងបាត់ឲ្យគេចពីផ្លូវអាក្រក់របស់គេទៅ?

Debbi MAHER

Meet Yourng Soth

YOURNG Soth

In 1946 a faithful Christian woman in Kompong Thom named Touch Hin gave birth to a son, naming him Yourng Soth. The neighbors looked down on the family because of their beliefs, and excluded them from most areas of community life.

There were no pastors or churches at that time in Kompong Thom, although occasionally a pastor went down to Kadam Ha village in Khum Chhouk Kasarch Baray district. Therefore his mother took him to attend the annual conference at Takmau Bible School in Phnom Penh. Sometimes his father would take him to the local wat. Although Yourng Soth was thus raised in a home with Christian influences and was familiar with many Bible stories and spiritual songs, he did not yet believe. His mother would faithfully pray that one day he would become a strong leader in the Christian church. He would hear those prayers and consider it highly unlikely.

After high school Soth went to Kompong Cham to study. He was excited to be on his own together with other youth, and to finally be free of the “Christian family” stigma. Although his friends were typical college students looking for thrills and excitement, his mother’s influence somehow led him to live a responsible and restrained college life.

After finishing school in 1968 he married Kang Koeung. The marriage had been arranged by Soth’s mother, who was pleased that Koeung was a Christian.

Soth soon left to begin his government-issued rubber-manufacturing job in Ratanakiri. That malaria-plagued province proved a difficult place to live, and the job itself was hard. He was not happy and decided to walk out on his contract—a dangerous move to make.

He managed to find a taxi heading back to Kompong Thom. When the taxi approached one of the checkpoints, the driver asked him to get out, circle around, and meet them up ahead. Soth would have needed travel permission forms, as contract workers were expected to remain in their work locale except during certain holidays. But the driver did not wait for him. So Soth was forced to travel out of sight in a dense and dangerous forest, infested with tigers, snakes, and other sinister creatures, for nearly one full morning. He was petrified. His fear of death turned this into a dreadful day.

Soth stripped off his hat and shoes and knelt down and cried out to God for forgiveness. He promised to serve God if he lived, and pleaded that God would receive him if he died. A great peace enveloped him, and Soth suddenly realized that this moment was the answer to his mother’s prayers. It also marked the beginning of his seeing God’s grace and provision in his life.

He put on his hat and shoes and began walking out of the forest—no longer afraid, no longer alone. In ten minutes he came to a road. Rolling toward him was a man on a bicycle. Soth simultaneously felt relieved and suspicious. This person might know that he was fleeing and have him arrested. He wanted to ask if he had been following him, but did not. The man offered Soth a ride, and told him he had no reason to fear. Soth still felt uneasy, but grew amazed that as they talked the man would answer his questions before Soth asked them as

if the man were anticipating them. This was reassuring. They rode for hours.

The mysterious stranger spoke of the various modes of transportation up ahead. He assured Soth that should the taxi be unavailable or refuse to take him, then Soth would be welcome to stay at his place for the night. He pointed to a beautifully painted house not far away. It was clear that he was a man of wealth.

Then the bicycler pointed to a waiting taxi—the same that had stranded him before! “Go and ask if they will allow you to ride with them,” said the man. Soth dismounted and dashed off to the taxi, which had stopped for repairs. When he reached it, the taxi was fixed. Immediately the other passengers pushed him in without giving him a chance to say goodbye. The driver explained that he had been forced to leave without Soth because the security officers would have shot at the taxi had they seen the driver pick up a man without papers. Soth felt so sorry for not being able to say goodbye to the man on the bike and thank him. To his amazement, the man was nowhere in sight and the house did not exist! He was amazed in his heart and he thought that man must be God’s angel.

Before coming to Phnom Penh in 1969, Soth and his wife did some farming in Kompong Thom. This was difficult at first because he was an inexperienced student. But despite opposition, theft of crops, and ridicule because of their faith, his family learned how to grow various kinds of crops. This was a bittersweet period, as on the one hand they watched the Lord miraculously bless their harvest, but on the other Kang Koeung’s mother passionately opposed her daughter’s marriage to a Christian. She hated Christians. She threatened to take all of her daughter’s possessions if she did not leave her husband and renounce her faith. Koeung decided to return everything her mother had ever given her, (such as necklaces, bangles, *hole*, and *pharmourng* [two kinds of Cambodian cloth]) and trust fully in the Lord for her needs.

In 1970 Young Soth attended Bethany International Church. Norman and Marie Ens were missionaries there and influenced him greatly. In 1972, he began a three-year course of study at the Takmau Bible College. Soth later became an assistant to the pastor in Zarephath

church, helping with the youth and evangelism. By now there were many churches in Cambodia, as well as faithful missionaries such as Andy Bishop (WVI), Mel Gravan, Jean Hall, Alice Compain (OMF), and Don Cormack.

A few days before the fall of Phnom Penh, warnings arrived from friends outside the country. When the Khmer Rouge entered the city and it was clear that the foreigners would be leaving, Younng Soth's immediate family was offered the chance to leave as well. He decided that if all of his family couldn't leave then he too must stay.

He was encouraged by a dear friend to leave all nonessentials behind, including medical supplies, literature, clothing, and food. God would provide all that he needed. This advice probably saved his life. As he was being relocated to his native Kompong Thom, Soth's simple dress and his listing farming skills as his background removed suspicion from him. Although many Cambodian Christians died for their beliefs, Soth's relocation officers never asked about his religion.

Because he had returned to his native Kompong Thom, Soth was known to be a Christian. His home village told him that he and his family would not live because he had served the American imperialist! This frightened him, and he did nothing but pray that God would spare his and his family's lives so that they could serve him. At that time he was able to hide his Bible and read it daily because he was working as a sugar palm worker. He kept God's word tucked inside his pillowcase. Reading it strengthened and encouraged him during this tragic period in Cambodian history.

When asked how the Khmer Rouge years affected his faith, Soth replied that it made it stronger. His most intense time was when one official—Comrade Cheng, a leader of the collective in Kadam Ha, Chhouk Kasarch, Baray—plotted to kill him. Everybody knew about it and warned Soth to be wary. Soth prayed to God for protection. One day another group of Khmer Rouge caught Comrade Cheng and put him to death. Now Soth and his family could breathe easily. This was the way God spared his life. At that time he led three people to Christ—Khiev Vanlong, Dith Savy and Moeung Lamoey.

Today Younng Soth is the leader of the Khmer Evangelical Church throughout the country. He has held leadership positions in

this church since 1990. He and Koeung have eight children ranging in age from fifteen to thirty-two. His children have followed in their parents' faith and serve in various ministries in Phnom Penh. The church has outreach programs for youth, for their immediate neighborhood, and for the provinces. Local congregations of the Khmer Evangelical Church each have men's, women's, youth, and children's groups, to help them accomplish their goal that each congregation plant a new church annually.

Soth believes the greatest asset of the Cambodian church is that it is strong and has a good structural foundation. As Christians develop good study habits and scriptural discernment, they will continue to grow and not become confused by the cults that bring false messages to Cambodia. Prayer with those who have been led astray is also essential.

In discussing how new missionaries can best support the Cambodian church, he says that those who work alongside existing Cambodian congregations and those who seek wisdom and input from Cambodian Christians are probably the most effective. Others who arrive and start churches with foreign pastors, bypassing cultural and historical wisdom, will have a tougher time adjusting. These latter will also be easily deceived by Cambodians who offer to assist their ministries for wrong and often selfish reasons.

Young Soth's prayer for Cambodia is that God would give Christians clear understanding of his word and of the true meaning of service. He prays that God would share his light and wisdom and that Cambodians would seek God's will. He also prays for religious freedom, and that the politicians would not make laws that prohibit religious freedom and worship.

Young Soth has seen the Lord's hand of protection, provision, and miraculous grace. He has also witnessed the amazing outcomes of a faithful mother's prayer.

លោកស្រី ជិនី ម៉ាហ្គី

ជួបជាមួយលោកក្រុង យង់ សុត

លោក ក្រុង យង់ សុត

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៦ ស្រ្តីគ្រីស្តបរិស័ទដ៏ស្មោះត្រង់ម្នាក់ឈ្មោះ តូច ហ៊ុន បង្កើតបានកូនប្រុសម្នាក់ បានដាក់ឈ្មោះកូនប្រុសនោះថា យង់ សុត ។ អ្នកនៅជិតខាងមើលងាយចំពោះគ្រួសារនោះខ្លាំងណាស់ដោយព្រោះតែជំនឿរបស់ខ្លួន និងគេមិនសូវរាប់រកប៉ុន្មានទេ នៅក្នុងសហគមន៍ដែលគ្រួសារនោះរស់នៅ ។

នៅពេលនោះមិនមានត្រួតង្វាល ឬព្រះវិហារនៅខេត្តកំពង់ធំឡើយ គឺយូរៗម្តងមានគ្រូបុរាណសាស្ត្រមហារ ឃុំយូកខ្វាច់ ស្រុកបារាយណ៍ នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ដូច្នោះម្តាយរបស់គាត់តែងនាំគាត់ទៅចូលរួមធ្វើមហាសន្និបាតស្ទើរតែរាល់ឆ្នាំ នៅសាលារៀនព្រះគម្ពីរនៅក្រុងភ្នំពេញ ។ ជួនកាលមិត្តភក្តិរបស់គាត់នាំគាត់ទៅឯវត្ត នៅក្នុងភូមិកំណើតរបស់គាត់រស់នៅនោះផងដែរ។

ទោះបីជាលោកគ្រូ យង់ សុត រស់នៅក្នុងគ្រួសារគ្រីស្ទបរិស័ទ និងបានដឹង រឿងរ៉ាវជាច្រើននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ និងចេះច្រៀងចំរៀងសរសើរតម្កើងព្រះក៏ ដោយក៏គាត់នៅមិនទាន់ដឹងពិតប្រាកដនៅក្នុងខ្លួនដែរ។ ម្តាយរបស់គាត់ តែងតែអធិស្ឋានសូមឲ្យថ្ងៃមួយ គាត់បានក្លាយជាអ្នកដឹកនាំម្នាក់ដ៏រឹងមាំ នៅក្នុងក្រុមជំនុំគ្រីស្ទបរិស័ទ ។ គាត់ស្តាប់ឮសេចក្តីអធិស្ឋាននោះ និង ពិចារណាចំពោះការងារនោះឯង ហើយមិនចង់ក្លាយជាអ្នកបំរើព្រះឡើយ ។

គាត់បានទៅរៀនបន្តនៅឯកំពង់ចាម ។ គាត់សប្បាយចិត្តណាស់ ដោយគាត់បាននៅជាមួយមិត្តភក្តិដែលជាយុវជនដទៃទៀត ហើយនិង ទីបំផុតបានរួចខ្លួនចេញពីគ្រួសារគ្រីស្ទបរិស័ទ ។ ទោះបីយ៉ាងណាមិត្ត សម្ភាញ់របស់គាត់ គេគិតតែពីចង់សប្បាយតាមបែបមួយនៃជីវិតជាយុវសិស្ស នៅវិទ្យាល័យការស្តីប្រដៅរបស់ម្តាយរបស់គាត់ គឺនាំឲ្យជីវិតរបស់គាត់ រស់នៅក្នុងជីវិតមួយដែលមានការទទួលខុសត្រូវ និងធ្វើឲ្យគាត់គិតឃើញថា គាត់មិនត្រូវរស់នៅក្នុងជីវិតជាយុវសិស្សនៅក្នុងវិទ្យាល័យ ដែលគ្មានការ ទទួលខុសត្រូវនោះទេ ។

បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សានៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៨ គាត់បានរៀបការជាមួយ ស្រ្តីម្នាក់ឈ្មោះ កង គីង ។ ការរៀបចំឲ្យមានប្រពន្ធនោះ គឺម្តាយរបស់ លោកគ្រូសុតជាអ្នករៀបចំទុកដាក់ឲ្យ ព្រោះគាត់ពេញចិត្តចំពោះអ្នកស្រី គីង ជាអ្នកជឿលើព្រះយេស៊ូ ។

មិនយូរប៉ុន្មាន លោកគ្រូ សុត បានចេញទៅធ្វើការងារនៅចំការកៅស៊ូ នៅខេត្តរតនៈគិរី ។ នៅក្នុងខេត្តនោះគឺជាកន្លែងពិបាករស់នៅ ដោយព្រោះ ជម្ងឺគ្រុនចាញ់ ហើយឯការងារនោះទៀតសោត ក៏លំបាកណាស់ដែរ ។ គាត់ មិនសប្បាយចិត្តក៏សម្រេចចិត្តរត់ចោលការងារនោះ ដែលជាការសម្រេចចិត្ត បែបនោះប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់មែនទែន ។

គាត់បានរកទ្បានឈ្នួល ដើម្បីជិះរិលត្រឡប់មកកំពង់ឆ្វិញ ។ នៅពេល

ឡានមកជិតដល់កន្លែងនៃកន្លែងមួយកន្លែង អ្នកបើកឡានបានសុំឲ្យគាត់ ចុះចេញពីឡាន ដើម្បីដើរវាងកន្លែងនៃកន្លែងនោះ ហើយណាត់គ្នាទៅជួបនៅ ខាងមុខ ។ លោកគ្រូសុតត្រូវតែមានសំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើដំណើរក្នុងនាមគាត់ ជាកម្មករដែលជាប់ក្នុងកិច្ចសន្យាបំរើការងារនៅក្នុងតំបន់នោះ លើកលែងតែ ថ្ងៃបុណ្យ ឬ ថ្ងៃឈប់សំរាកទើបគាត់អាចធ្វើដំណើរបាន ។ ប៉ុន្តែពេលនោះ អ្នកបើកឡានមិនបានរង់ចាំគាត់ទេ ព្រោះគេខ្លាចទាហានយាមសង្ស័យ ទើបគេទៅចោលគាត់ ។ ដូច្នេះលោកគ្រូសុតត្រូវបង្ខំចិត្តធ្វើដំណើរវាង កាត់ចូលក្នុងព្រៃយ៉ាងក្រាស់ ដើម្បីគេចពីភ្នែកកងយាមល្បាត ហើយនៅក្នុង ព្រៃក្រាស់នោះពោរពេញដោយគ្រោះថ្នាក់ជាទីបំផុត ដូចជា ខ្លា ពស់ និងសត្វ សាហាវផ្សេងៗទៀត គាត់ដើរកាត់ព្រៃ កាត់កន្លែងគ្រោះថ្នាក់អស់រយៈពេល ជិតមួយព្រឹក ។ គាត់ភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំង រកគិតអ្វីមិនឃើញឡើយ ។ សេចក្តី ភ័យខ្លាចចំពោះសេចក្តីស្លាប់នោះ បានធ្វើឲ្យថ្លៃមួយជាថ្លៃដ៏គួរឲ្យរន្ធត់យ៉ាង ខ្លាំង ។

គាត់បានដោះមួក ស្បែកជើង ហើយគាត់បានលុតជង្គង់ចុះ អំពាវនាវ រកព្រះជាម្ចាស់ដើម្បីសុំការអត់ទោស ។ គាត់បានសន្យាជាមួយព្រះជាម្ចាស់ថា គាត់នឹងបំរើព្រះអង្គ បើសិនជាគាត់មានជីវិតរស់នៅ ព្រមទាំងទូលសូមឲ្យ ព្រះអង្គទទួលគាត់ផង បើគាត់ស្លាប់ទៅនោះ ។ ស្រាប់តែគាត់មានសេចក្តីសុខ នៅក្នុងចិត្តភ្លាមមួយរំពេច ហើយគាត់បានដឹងភ្លាមថា ពេលនោះ គឺជាពេល ដែលព្រះឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីអធិស្ឋានរបស់ម្តាយរបស់គាត់ ។ ឱកាស នោះក៏ជាចំណុចចាប់ផ្តើមធ្វើឲ្យគាត់នឹកឃើញព្រះគុណរបស់ព្រះ និងការផ្គត់ ផ្គង់របស់ព្រះអង្គចំពោះជីវិតរបស់គាត់ ។

គាត់ពាក់មួក ស្បែកជើង ហើយដើរចេញពីព្រៃ លែងមានសេចក្តី ភ័យខ្លាច លែងគិតថាគាត់កំពុងនៅតែឯងទៀតឡើយ ។ នៅពេលប្រហែល ដប់នាទី គាត់បានឃើញផ្លូវមួយ ហើយនៅតាមផ្លូវនោះ គាត់បានឃើញបុរស

ម្នាក់កំពុងជិះកង់នៅពីក្រោយគាត់ ។ ពេលនោះ លោកគ្រូ សុត ចាប់ផ្តើមមាន អារម្មណ៍ផ្លូវស្រាលបន្តិច ហើយក៏ចាប់ផ្តើមសង្ស័យថា បុរសម្នាក់នេះ ប្រហែលជាដឹងថា គាត់រត់ចោលការងារ ហើយមកចាប់គាត់ឲ្យត្រឡប់ ទៅវិញទេដឹង ។ គាត់ចង់សួរបុរសនោះថាតើលោក មកតាមខ្ញុំឲ្យទៅវិញ ប៉ុន្តែគាត់មិនសួរទេ ។ បុរសម្នាក់នោះក៏បបួលឲ្យ លោកគ្រូ សុត ឡើងជិះ កង់ជាមួយគាត់ ហើយប្រាប់ទៀតថាមិនបាច់ខ្លាចទេ ។ លោកគ្រូ សុត នៅតែ មានអារម្មណ៍មិនសូវស្រួលក្នុងចិត្តដដែល ប៉ុន្តែគាត់អស្ចារ្យក្នុង ចិត្តមែនទែន នៅពេលដែលគាត់និយាយគ្នាជាមួយបុរសនោះ ហាក់បីដូចជាបុរសនោះ ដឹងមុនថា គាត់បំរុងសួរអ្វីទៅហើយ ។ គាត់នេះធ្វើឲ្យគាត់កាន់តែមានទំនុកចិត្ត ហើយគាត់ក៏ព្រមឡើងជិះកង់ជាមួយបុរសនោះ ។ ពួកគាត់ទាំងពីរធ្វើដំណើរ ដោយជិះកង់នោះអស់រយៈពេលជាច្រើនម៉ោង ។

បុរសចម្លែកដ៏អាថ៌កំបាំងនោះបាននិយាយប្រាប់ពីរបៀបធ្វើដំណើរ តាមបែបផ្សេងៗប្រាប់ដល់គាត់ជាមុន ។ គាត់បាននិយាយអះអាងប្រាប់ដល់ លោកគ្រូ សុត ថា បើឡានជិះមិនបាន ឬបើឡានគេមិនព្រមឲ្យគាត់ជិះនោះ គាត់អាចស្នាក់នៅមួយយប់ នៅក្នុងកន្លែងរបស់បុរសអាថ៌កំបាំងនោះបាន នេះជាការអះអាងដែលគាត់បានឮបុរសនោះប្រាប់គាត់ ។ បុរសនោះ បានលើកដៃចង្អុលបង្ហាញពីផ្ទះ មានលាបពណ៌ស្អាតមួយ ដែលនៅមិនឆ្ងាយ ប៉ុន្មាននៅតាមផ្លូវនោះ ។ បុរសអាថ៌កំបាំងនោះក៏ចង្អុលបង្ហាញឡានដែលឈប់ នៅខាងមុខនោះភ្លាម "ដុំឡាន ទៅសួរគេមើល តើគេឲ្យទៅទេ?" ពេលនោះ លោកគ្រូ សុត ចុះពីលើកង់រត់សំដៅទៅឡាននោះភ្លាម ដោយគិតថា ចាំសួរឲ្យដឹងពីម្ចាស់ឡានថាតើគេព្រមឲ្យគាត់ទៅឬក៏អត់ សឹមមកលាបុរស នោះវិញ ។ គ្រាន់តែទៅដល់ឡានភ្លាម គេក៏ជួសជុលឡាននោះរួចភ្លាមដែរ ហើយគាត់បានសួរម្ចាស់ឡានថា " ម៉េចមកចោលខ្ញុំ?" បើមិនឲ្យមកចោល យ៉ាងម៉េច ព្រោះបើហ៊ានឈប់នៅចាំដាក់ប្លង់ឯង ទាហានដែលនៅយាម

ទីនោះគេនឹងបាញ់បំបែកកង់ឡាន" ពេលនោះគេក៏រុញលោកគ្រូ សុត ឲ្យឡើង
ជិះឡានដោយគាត់មិនបានមានឱកាសមកជំរាបលាបុរសនោះសោះ ។ ប៉ុន្តែ
ដល់លោកគ្រូសុតខំងាករកមើលទាំងចិត្តសោកស្តាយដោយមិនបានជំរាបលា
បុរសនោះ ស្រាប់តែបាត់ស្រមោលបុរសជិះកង់នោះ ព្រមទាំងផ្ទះដែលគាត់
បង្ហាញនោះក៏លែងមើលឃើញទៀត មើលឃើញតែជាខ្ទមតូចៗនៅតាម
បណ្តោយផ្លូវទៅវិញ ។ ពេលនោះលោកគ្រូសុតនឹកស្ទើរចង់ស្លាប់ក្នុងចិត្តតែ
ម្នាក់ឯង ដោយគិតថាបុរសនោះប្រាកដជាទៅតារបស់ព្រះជាម្ចាស់ហើយ ។

មុនពេលមកនៅក្រុងភ្នំពេញ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៩ លោកគ្រូសុតនិងប្រពន្ធ
របស់គាត់បានធ្វើស្រែនៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ។ ការនេះមុនដំបូងគាត់មានការ
ពិបាក ពីព្រោះគាត់ជាសិស្សសាលាដែលគ្មានបទពិសោធន៍ក្នុងការធ្វើស្រែ
ចំការនោះប៉ុន្មានទេ ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាមានការប្រឆាំង មានចោរលួចច្រូត
ដើមស្រូវឲ្យគោក្របីស៊ី និងមានការចំអកឡកឡើយដោយព្រោះជំនឿ
របស់ខ្លួនពិសោធករពួកអ្នកស្រុកក៏ដោយ គ្រួសាររបស់គាត់ចេះរបៀប
ដាំដំណាំផ្សេងៗ ។ មានពេលមួយមានការសប្បាយលាយទុក្ខ នៅពេល
ដែលកំពុងសប្បាយនូវអ្វីដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រទានពរឲ្យគាត់ដ៏អស្ចារ្យបំផុត
នៅពេលរដូវចំរុះ តែផ្ទុយទៅវិញម្តាយក្មេករបស់គាត់មិនសូវសប្បាយចិត្ត
ឲ្យកូនស្រីរបស់គាត់រៀបការជាមួយអ្នកជឿព្រះយេស៊ូប៉ុន្មានទេ ។ គាត់មិនសូវ
ចូលចិត្តអ្នកជឿព្រះយេស៊ូ ។ ម្តាយក្មេកគំរាមនឹងដោះយករបស់របរពី
កូនស្រីរបស់គាត់ បើកូននោះមិនព្រមចាកចេញពីប្តី និងមិនព្រមលះបង់
ជំនឿទេនោះ ។ អ្នកស្រី គឺង ព្រមប្រគល់នូវអ្វីៗទាំងអស់ដែលជារបស់របរ
(ដូចជាខ្សែក កងដៃ កងជើង ហូល ជាម្តង) ដែលម្តាយចែកឲ្យនោះ
ទៅឲ្យម្តាយវិញ ហើយទុកចិត្តព្រះអម្ចាស់ពេញទីសំរាប់សេចក្តីត្រូវការ
ផ្សេងៗរបស់គាត់ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧០ លោកគ្រូ យង់ សុត បានចូលថ្វាយបង្គំព្រះ នៅ

ព្រះវិហារ បេថានីអន្តរជាតិ ។ នៅទីនោះលោក ឆរម៉ាន អិឌូ និង ម៉ារីអ៊ុន ជាបេសកជន និងជាគ្រូកង្វាលព្រះវិហារបេថានីខាងផ្នែកក្រុមជំនុំអន្តរជាតិ ហើយលោកទាំងពីរជំរុញលើកទឹកចិត្តលោកគ្រូសុតយ៉ាងខ្លាំង ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៧២ គាត់ចាប់ផ្តើមចូលរៀនសាលាព្រះគម្ពីរនៅក្រុងតាខ្មៅរយៈពេលបី ឆ្នាំ ។ ក្រោយមកគាត់ជាគ្រូជាត្រូវជំនួយនៅក្នុងក្រុមជំនុំ សារិបតា ដែលជួយ ផ្នែកការងារយុវជន និងផ្នែកផ្សាយដំណឹងល្អ ។ នៅពេលនោះក្រុមជំនុំ ជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយក៏មានបេសកជនដែលមានជំនឿ យ៉ាងស្មោះត្រង់ដូចជា លោកអេឌី ប៊ីសប៍(អង្គការទស្សនៈ ពិភពលោក) មែល ក្រេវិន លោក ជីន ហល អាថ៌ស កុំប៉ាង (OMF) ហើយនិង ដន កុំម៉ាក ។

មុនពេលទីក្រុងភ្នំពេញធ្លាក់ក្នុងកណ្តាប់ខ្មែរក្រហមពីរបីថ្ងៃ មាន មិត្តភក្តិនៅខាងក្រៅប្រទេសបានព្រមានប្រាប់ឲ្យដឹងពីរឿងនេះ ។ នៅពេល ដែលខ្មែរក្រហមចូលទៅក្នុងទីក្រុងនោះ យើងដឹងច្បាស់ថា ជនបរទេស ត្រូវចាកចេញពីប្រទេស នៅពេលនោះគ្រួសាររបស់លោកគ្រូ សុត បាន ទទួលនូវការអញ្ជើញឲ្យចេញក្រៅប្រទេសដែរ ។ គាត់បានសម្រេចចិត្តថា បើសិនក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ទាំងអស់បានទៅទាំងអស់គ្នា ទើបគាត់ព្រមទៅ តែបើមិនអាចទៅទាំងឪពុកម្តាយរបស់គាត់ទេនោះ គាត់សម្រេចថា គាត់មិនព្រមទៅទេ ។

មិត្តសម្លាញ់របស់គាត់បានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យគាត់ចោលរបស់របរ ទាំងប៉ុន្មានកុំឲ្យខ្វល់ខ្វាយអ្វីឡើយ ដូចជាថ្នាំពេទ្យ ម៉ូតូប័ណ្ណ សម្លៀកបំពាក់ និងចំណីអាហារ ។ ព្រះជាម្ចាស់នឹងប្រទានឲ្យនូវអ្វីដែលគាត់ត្រូវការ ។ ការផ្តល់ ដំបូន្មាននេះអាចជួយឲ្យសង្គ្រោះជីវិតរបស់គាត់បាន ។ នៅពេលដែល គាត់វិលត្រឡប់ទៅដល់ស្រុកកំណើតរបស់គាត់នៅឯកំពង់ធំវិញ គាត់ នៅសល់តែសម្លៀកបំពាក់សាមញ្ញ ហើយគាត់បានចុះឈ្មោះជាអ្នកធ្វើ

ស្រែចំការ ដោយការដែលគាត់មានជំនាញក្នុងការធ្វើស្រែចំការនោះ ទើបខ្មែរ
ក្រហមមិនសង្ស័យគាត់ជាអ្នកធ្វើការនៅភ្នំពេញ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ
គ្រីស្តបរិស័ទខ្មែរជាច្រើននាក់បានស្លាប់ ដោយព្រោះតែជំនឿរបស់ខ្លួន
តែចំពោះគាត់មេកងរបស់គាត់ គេមិនដែលសួរនាំគាត់អំពីជំនឿសាសនា
របស់គាត់ឡើយ ។

ដោយសារតែអ្នកស្រុកកំណើតរបស់គាត់ គេស្គាល់ថា គ្រួសត ជាអ្នក
ជឿព្រះយេស៊ូនោះ គ្រាន់តែគាត់ និងក្រុមគ្រួសារទៅដល់ភូមិកំណើតភ្លាម
មានគេមកប្រាប់ថា គ្រួសារសុតឯងមិនរស់ទេ! ព្រោះគេដឹងថាគ្រួសារ
សុតឯងជាអ្នកបំរើឲ្យចក្រពត្តិអាមេរិក! ។ គ្រាន់តែពួកគេនេះភ្លាមគ្រួសត និង
គ្រួសារភ័យខ្លាច ហើយពួកគាត់តែងតែអធិស្ឋានសូមព្រះជួយការពារ
និងទុកជីវិតដើម្បីបានរស់នៅបំរើព្រះអង្គ ។ កាលណោះគ្រួសតបានលាក់គម្ពីរ
ទុកក្នុងស្រោមខ្លើយ ហើយគាត់អាចមានឱកាសអាចព្រះបន្ទូលរៀងរាល់ថ្ងៃ
ព្រោះគាត់ជាអ្នកធ្វើភ្លោត ។

នៅពេលដែលយើងសួរគាត់ថា តើនៅសម័យខ្មែរក្រហមមានអ្វី
ដែលធ្វើឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ជំនឿរបស់គាត់ទេ គាត់ឆ្លើយរយៈពេល
នោះកាន់តែធ្វើឲ្យគាត់មានជំនឿកាន់តែរឹងមាំឡើងថែមទៀត ។ ពេលដល់បាក់
យ៉ាប់យឺតបំផុតរបស់គាត់នោះ នៅពេលដែលមេខ្មែរម្នាក់ព្យាយាមរក
សម្លាប់គាត់ ។ អ្នកនោះឈ្មោះ សម ចេង ជាប្រធានសហករណ៍ក្តាមហារ
ឃុំ ឈូកខ្វាច់ ស្រុក បារាយនោះ ហើយពេលនោះ សមមិត្ត ចេង រៀបចំ
គម្រោងការសម្លាប់គ្រួសត មានប្រជាជនមូលដ្ឋានបានដឹងពីការនោះ គេបាន
មកប្រាប់គាត់ឲ្យប្រយ័ត្នខ្លួន ។ ប៉ុន្តែគ្រួសតមានតែការអធិស្ឋានសុំឲ្យព្រះជួយ។
នៅថ្ងៃមួយមានខ្មែរក្រហមថ្នាក់លើមួយក្រុមទៀត មកចាប់មិត្តចេង យកទៅ
សម្លាប់បាត់ទៅ ទើបពេលនោះគ្រួសត និងគ្រួសារអាចមានជីវិតរស់នៅ
រហូតមក ។ នេះគឺជាព្រះអម្ចាស់បានការពារគាត់យ៉ាងពិតប្រាកដ ។ នៅក្នុង

ពេលនោះគ្រូ សុត ក៏បាននាំបងប្អូនថ្វាយខ្លួនជឿដល់ព្រះចំនួនបីនាក់ដែរ គឺលោក ខៀវ វ៉ាន់ឡុង អ្នកគ្រូ ឱត សារី និង អ្នកស្រី មឿងឡាមើយ ។

សព្វថ្ងៃនេះលោកគ្រូ យង់ សុត ជាអ្នកដឹកនាំដល់ក្រុមជំនុំដំណឹងល្អ ខ្មែរទូទាំងប្រទេស ។ គាត់មានតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩០ ។ គាត់ ព្រមទាំងប្រពន្ធគាត់ មានកូន៤នាក់ ដែលមានអាយុពី ១៥ រហូតដល់អាយុ ៣២ឆ្នាំ ។ កូនរបស់គាត់ទាំងអស់សុទ្ធជាអ្នកជឿព្រះយេស៊ូ ហើយមាន ព័ន្ធកិច្ចផ្សេងៗនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ក្រុមជំនុំមានកម្មវិធីសំរាប់ផ្សាយ ដំណឹងល្អដល់យុវជន សំរាប់អ្នកនៅជិតខាង និងនៅតាមបណ្តាខេត្តនានា ។ ក្រុមជំនុំគ្រីស្ទបរិស័ទដំណឹងល្អខ្មែរ ក៏មានរចនាសម្ព័ន្ធជាក្រុមស្រ្តី ក្រុមបុរស ក្រុមយុវជន និងក្រុមកុមារផងដែរ ដើម្បីសម្រេចផែនការផ្សាយដំណឹងល្អ បង្កើតក្រុមជំនុំថ្មីថែមទៀតរាល់ឆ្នាំ ។

លោកគ្រូ សុត ជឿលើភាពវិងមាំរបស់ក្រុមជំនុំខ្មែរ ត្រង់ចំណុចវិងមាំ និងអាចឈរនៅជាក្រុមជំនុំរៀបរយបាន ។ ក្នុងនាមជាគ្រីស្ទបរិស័ទត្រូវ អភិវឌ្ឍផ្នែកទម្លាប់នៃការសិក្សារៀនសូត្រ និងការសង្កេតឲ្យស្គាល់ផ្នែកខាងឯ វិញ្ញាណ នោះគេនឹងរីកចំរើនលូតលាស់ ហើយមិនរង់ចាំដោយព្រោះតែពួក ខុសឆ្គង ដែលគេបាននាំមកនូវព្រះរាជសារមិនត្រឹមមកកម្ពុជានោះឡើយ ។ ការអធិស្ឋានចំពោះអ្នកដែលទទួលនូវការដឹកនាំឲ្យរង់ចាំនោះ គឺជាការសំខាន់។

ចំពោះការពិភាក្សាថា តើបេសកជនថ្មីៗអាចជួយអ្វីប្រសើរបំផុត ដល់ក្រុមជំនុំកម្ពុជា? គាត់និយាយថាចំពោះអ្នកទាំងឡាយដែលកំពុងធ្វើការ ជាមួយក្រុមជំនុំខ្មែរដែលមានរួចហើយនោះ អ្នកនោះត្រូវខំស្វែងរកតិបណ្ឌិត និងការរួមចំណែកផ្តល់យោបល់ពីក្រុមជំនុំខ្មែរនោះ គឺមានប្រសិទ្ធិភាព ជាទីបំផុត ។ ចំពោះអ្នកទាំងឡាយណាដែលមកដល់ ហើយចាប់ផ្តើមបង្កើត ក្រុមជំនុំហើយមានគ្រូគង្វាលជាជនបរទេសនោះ ហើយមិនបានយល់ពី ទំនៀមទំលាប់ និងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្មែរនោះគឺមានការពិបាកក្នុងការ

សម្របសម្រួលឲ្យចូលផ្តុំគ្នាណាស់ ។ ពួកគេតែងតែទទួលនូវការ
បោកបញ្ឆោតយ៉ាងងាយស្រួល ពីអ្នកដែលជួយការងាររបស់គេនោះ
ដោយព្រោះមានការយល់ក្លាមិនច្បាស់ ។

លោកគ្រូ យង់ សុត អធិស្ឋានសូមឲ្យព្រះជាម្ចាស់ប្រទានការយល់ដឹង
ពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គដល់ក្រុមជំនុំនៅកម្ពុជា ហើយគេយល់ដឹង
យ៉ាងច្បាស់ពីអត្ថន័យនៃការបំរើ ។ គាត់អធិស្ឋានសូមឲ្យព្រះជាម្ចាស់
ប្រទានពន្លឺ និងគតិបណ្ឌិតឲ្យដល់ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា ដើម្បីឲ្យគេស្វែងរក
បំណងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ ហើយក៏សូមមានសិទ្ធិសាសនា និង
សូមឲ្យអ្នកនយោបាយទាំងអស់ កុំឲ្យគេបង្កើតច្បាប់ហាមប្រាមសិទ្ធិសាសនា
និងការថ្វាយបង្គំព្រះគោរពឡើយ ។

លោកគ្រូ យង់ សុត បានឃើញព្រះគុណអស្ចារ្យនៃព្រះហស្តការពារ
និងការផ្គត់ផ្គង់របស់ព្រះអម្ចាស់ ។ គាត់ក៏បានឃើញការអស្ចារ្យពីលទ្ធផល
នៃការអធិស្ឋានរបស់ម្តាយគាត់ ដែលបានអធិស្ឋានសំរាប់ជីវិតរបស់គាត់ ។